

Tü Nüchikikat Jesucristo chi O'tte'erükai nütüma

LUCAS

Alo'iraa nüchiki Cristo

1 ¹⁻⁴Teófilo, pia kojutkai
sütüma wayuu, tashajeerü
joolu'u pümuin nüchiki
Jesucristo, tü aküjünakat wamüin
natüma na e'rapü'lükana tü
naa'inrakat kataiwa'aya no'u, na
aneekajuushikana süpüla ekirajaa tü
shiiemainkat. Je wainma wayuu, maa
aka wayakana, eekai naapajüin tü
nüchikikat Cristo, nashajüin nüchiki
sümuin wayuu, süka nayaawatüin
saa'u sünain shikeraajüitpain
wainma tü pütchi nükkijakat chi
Maleiwakai paala. Otta tayakai,
süchikijee taapüin nüchiki Cristo,
tasakirapü'ün anainrü. Je joolu'u
süka tatüjaain saa'u sünain shiimüin
tü taapakat achiki, talo'irüin
sukuaippa süpüla tashajüinjatüin
pümuin, süpüla lotüin pikiiru'u
sünain shiimüin süpüshua tü
ekirajünakat anain pia.

Nüchiki Juan sünain jemeinjachin

⁵ Je paala sümäiwa, wanaa
sümaa nuluwataain Herodes sulu'u
tü mmakat Judea, eeshi wane
wayuu sacerdote judío kanüliashi
Zacarías, oo'ulaka tü nu'wayuusekat
kanüliasü Elisabet. Nuu'uliwo'u

naya Aarón, chi palajachikai
sacerdote na'akajee na judiókana.
A'yataashi Zacarías nümuin
Maleiwa namaa na waneeirua
sacerdote aluwataaushikana nütüma
Abías. ⁶Otta Zacarías sümaa tü
nu'wayuusekat, anashii naya
no'ulu'u Maleiwa sümaa lotüin
nakuappa nu'upala süka naa'inrüin
waneepia süpüshua tü nuluwataakat
anain. ⁷Otta machooinsalii naya
sünain laülaain süka maralüin
Elisabet.

⁸⁻⁹Alü'ütsü nakalia na sacerdote
aluwataaushikana nütüma Abías
süpüla na'yataainjanain nümuin
Maleiwa. Wanaa sümaa na'yataain
sünain sacerdotein, aneekünüshi
Zacarías na'akajee süpüla nikerolüin
sulu'umüin tü a'waajüleekat chi
Maleiwakai süpüla na'ajüin wane
wunu'u jemeta eejuut sünain
a'waajaa Maleiwa. ¹⁰Je wanaa
sümaa na'ajüin tü wunu'ukot,
eesü jutkatüin süpüshua tü
a'waajüsükaliürua yaa anooipa'a
sünain aashajawaa nümaa Maleiwa.

¹¹Antalaa müshi wane aapiee
chajee eejee Maleiwa nünainmüin
Zacarías. Sha'watüshi chi aapieekai
yaa nikialu'ujee sü'ütpa'a tü
a'ajüleekat tü wunu'ukot. ¹²Otta

ni'rapa chi aapieekai, ayo'ujaasü naa'in sūmaa mmolüin ma'i nia neema. ¹³Nümakalaka joo chi aapieekai nümüün:

—Zacarías, nnojo mmolüin pia teema. Naapüinjatü chi Maleiwakai joolu'u püümüin tü kasa püchuntakat nümüün. Kachonweerü püümüin tü pu'wayuusekat wane jo'uu toolo. Anakaja pi'itaale nünülia Juain. ¹⁴Talateerü ma'i saa'in wayuu wainma saapapa nüchiki sünain niweetüin, je talateerü ma'i paa'in nümaa weinshi. ¹⁵Kojuteechi nia nütüma Maleiwa sümaa eenjachin chi Naa'inkai sulu'u naa'in wanepia, süpülapünaa jemelin nia je süpüla ka'ikat süpüshua. Je süpüla sütijaain naa'u wayuu sünain aneekuushin nütüma Maleiwa, anashi müleka nnojoire nüstiin wane asüüshi eekai jashü'üin. ¹⁶Nükaalijeerü chi püchonkai wainma tü wayuu Israelkalüirua süpüla sünoujainjatüin nünain chi Maleiwakai. ¹⁷O'uneechi nia nüpileerua Maleiwa sünain katsüin naa'in nütüma chi Naa'inkai, maa aka naa'in Elfas chi nünüikimaajachikai Maleiwa paala sümaiwa. Je sütümä nüntüiki chi püchonkai, aijiraweerü wayuu wainma sümaa süchooin süchikua. Je na wayukana ayoutapü'lükana nünüiki Maleiwa, nayaawateerü aa'u sünain kekiin na nüchoinkana Maleiwa je o'tteena naya sünain naapüin nanüiki. Shiimü'linya sünain yapajeerüin saa'in wayuu wainma nüpüla Maleiwa sütümä nüntüki chi püchonkai, je kamaneejena naya nümuin nüntapa nanainmün —nümakalaka chi aapieekai nümuin Zacarías.

¹⁸Nüsakirakalaka Zacarías chi aapieekai:

—Laülaachi ma'i taya, je ta'wayuuse, laülaairü. ɿKaseerü tatüjaaka atüma saa'u sünain shiimüin tü püküjaitpakat tamüin süchiki sünain kachonweerün tü ta'wayuusekat?

¹⁹Nüsouktakalaka chi aapieekai:

—Taya Gabrielkai anülia, nüma'anajeejachikai Maleiwa. Aluwataaushi taya nütüma pünainmün süpüla taküjainjatüin püümüin süchiki tü kasa anasü alateetkat jümüin. ²⁰Je süka nnojolin pünujüin joo tanüiki, manüleechi pia. Je wane'ere'eya paashajaaín shikettaajapa süka'ilya tü taküjakat achiki püümüin — nümakalaka nümuin Zacarías.

²¹Wanaa sümaa naashajaaín, asukaasü tü wayuukolüirua yala anooipa'a nüpüla süka kama'ain ma'i nia yala sulu'u tü a'waajüleekat.

²²Je nujuittaapa, isasü nüchiki naashajaaín namaan na wayukana süka manülin nia. Otta saa'u naashajaaín namüin süka najapü, nayaawata aa'u sünain shii'iyataain nümuin wane kasa yala sulu'u tü a'waajüleekat.

²³Shiasa kettaapa sükalia ni'yataain Zacarías sünain sacerdotein nia, o'unishi nipialu'umüin. ²⁴Shiasa süchikijee tia, ipootsi joo Elisabet tü nu'wayuusekat. Süsürülaakalaka maa aka ja'rai kashi. ²⁵A'waajüsü Maleiwa sünain: "Nümüliajüin taya chi Maleiwakai saa'u anamiaain ma'i nia tamüin. Nnojoleerü joo taya shime'erainpalain wayuu saa'u maralüin taya", sünain sümüin nümuin.

Nüchiki Jesús sünain jemeinjachin

²⁶⁻²⁷Shiasa maa aka aippirua kashi sünain ipoolüin Elisabet,

aluwataanüshi chi aapieekai Gabriel nütüma Maleiwa sünainmüin wane majayülü kepiasü sulu'u wane pueulo kanüliasü Nazaret sulu'u tü mmakat Galilea. Otta sünulia tü majayüktat, María. Nnojoyülia shia nünainpünaain wayuu toolo. Achuntuushirü shia nütüma wane wayuu José anüliai süpüla nu'wayuuse. Otta José, nuu'uliwo'u David chi sülaülakai mma paala sümäiwa.²⁸ Nüntakalaka joo chi aapieekai sünainmüin María sünain nümüin sümüin:

—¿Jamaya pia? Eeshi chi Maleiwakai pümaa süka kojutüin ma'i pia nütüma.

²⁹ “¿Jamalu'ut cheje nünüiki tamüin makalaka joolu'u nüsaküin taya?”, majataasü saa'in María süka sainkuuin saa'in sütüma tü nümakat chi aapieekai sümüin. ³⁰ Ayatshi chi aapieekai aashajaain sümüin:

—María, Nnojo mmolüin pia neema Maleiwa, süka nüneeküin pia süpüla wane kasa anasü.

³¹ Ipookeerü joo pia. Jemeyuleerü pia nümaa wane jo'uun toolo je pil'itaajeerü nünülia chi jo'uukai Jesústiin. ³²⁻³³ Kojutshaateechi chi jo'uukai nütüma chi Maleiwa Miyo'ushikai ma'i sümää: “Pia Tachonka”, nümeechin nümüin. Anekuushi chi jo'uukai nütüma Maleiwa süpüla nuluwataainjatüin tü wayuu judfokalüirua, tü nuu'uliwo'ukalüirua Jacob, maa aka nuluwataapü'ün paala sümäiwa chi putuushikai David. Müichia nnojolin oo'ulaain suulia aluwataawaa — nümakalaka chi aapieekai sümüin María.

³⁴ Otta sünüiki María nümüin:

—¿Jamakuaippatkai taya kachoinjatüin sünain nnojolüin

nünainpünaain taya wayuu toolo?
—sümakalaka.

³⁵ Asouktüshi joo chi aapieekai:
—Chi Maleiwa Miyo'ushikai ma'i, nuluwataainjachi chi Naa'inkai pünaainmüin. Ni'itaweeetkalaka püümüin kachonwaa, süpüla “Pia Tachon Maainjalasaikai”, süpüla nümününjachin chi jo'uukai nütüma Maleiwa. ³⁶⁻³⁷ Soto paa'in sünain nnojolüin kasain isain nüchiki Maleiwa. Je wane kasaya: tü püülitkat Elisabet, tü maratkat paala, aippiruairü kashi sünain ipoolüin shia. Mayaasüje laülaain, kachonsü. Shiimüin sünain nnojoliin kasain isain nüchiki Maleiwa

—nümakalaka chi aapieekai sümüin María.

³⁸ Sümakalaka joo María ni'ipajee:
—Anuuitpaja joo taya nümüin Maleiwa. Anashi müleka naa'inrtle taka tü püküjakat achiki tamüin.

Shiasa süchikijee tia, o'unüshi chi aapieekai sümälanajee.

María ayaatusü saa'u Elisabet

³⁹⁻⁴⁰ Je süchikijee maa aka palitchon ka'i, o'unüsi María sünain suwa'ilaain chaa eemüin Elisabet eere kepiain shia nümaa Zácarías chi su'wayuusekai sulu'u wane pueulo pasanain sünain uchi sulu'u tü mmakat Judea. Je süntaiwa'aya María nepialu'umüin, süsaküin Elizabet. ⁴¹ Je saapaiwa'aya Elisabet sünüiki María, akutulaashi chi süchonkai yaa süle'eru'u. Je Elisabet, wanaa sümää tia, antüshi chi Naa'inkai Maleiwa saa'u süpüla sümüin ⁴²sümüin María, sünain emetuluin sünüiki:

—Anata'aleesüja'a ma'i pia nütüma Maleiwa suulia jieyuu maleekalia. Je anata'aleeshija'a

ma'i chi jo'uu jemeyuleetkai amaa pia. ⁴³Atak, anasüja müin te'iyouin pia, pia niikat chi Tasenytosekai. ⁴⁴Taapaiwa'aya pünüki sünain püsaküin taya, akutulaashi chi tachonkai tale'eru'u süka talatüin naa'in. ⁴⁵Anata'aleesüja'a ma'i pia, süka pünoujain sünain shikettaajünüinjatüin süpüshua tü nüküjakat achiki Maleiwa pümüin — sümakalaka Elisabet sümüin María.

Shii'irain María

⁴⁶⁻⁴⁷Ee'irajüsü joo María sünain su'waajüin chi Maleiwakai:
“Kojutüshi ma'i chi
Tamaleiwasekai tatüma
süka süpüshua taa'in.
Talatashaatasü ma'i taa'in
nümaa,
süka niain o'tte'erüinjachin
taya
⁴⁸ je süka nükaalijain taya
nüchepchiakat sa'akajee
tamüllala.
‘Anata'aleesüja'a ma'i shia
nütüma Maleiwa’, meerü
tamüin wayuu joolu'u je
watta ka'i,
⁴⁹ süka naa'inrüin kasa
anashaatasü ma'i tamüin.
Ta'waajüin chi Maleiwakai
süka pülashin nia je süka
maainjalain.
⁵⁰Nümüliajüin paala chi eekai
kojutüin nia nütüma,
je ayateechi nia amüliajüin na
eekana kojutüin nia natüma.
⁵¹⁻⁵²Je süka pülashin ma'i nia,
naa'inrüin tü kasa ponokot
saal'in wayuu.
Na eekana pülaín naa'in nuulia,
maa aka na sülaülishiikana
mma, mapülaínsalii nütüma.

Otta tü wayuu
mapülaínsatkaltiirua,
kojutshii naya nütüma.

⁵³Chi eekai alin jamü nümüin, emirashi kasa anasü
nütüma,
otta chi washitshikai,
ajütünüshi nüma'anajee
nütüma sünain
majapulu'ujanain.

⁵⁴Je waya nüchepchiakana
Maleiwa, na
nuu'uliwo'ukana Israel,
aa'inmajünüshii waya
nütüma,

⁵⁵süka pansaain nünüki namüin
na watuushikana
sünain nümüin namüin,
‘Tämüliajeena waneepia
Abraham oo'ulaka na
nuu'uliwo'ukana’.

Shia tü sümakat María sünain
su'waajüin chi Maleiwakai.

⁵⁶Je süchikijee maa aka apünüin
kashi sünain chain María süma'ana
Elisabet, ale'ejüsü shipialu'umüin
süchikua.

Jemeishi Juan

⁵⁷Shiasa kettaapa joo tü
sükaliakat Elisabet jemeyulajatkat
o'u shia, jemeyuttaalakalaka
shia nümaa wane jo'uu toolo.

⁵⁸Je na süpüshikana oo'ulaka
na wayuu kepiakana pejepiünaa
sünain, naapaiwa'aya süchiki,
wanaawajiraasü naa'in sümaa
Elisabet sünain talatüin ma'i naa'in.
Nayaawata aa'uchi chi Maleiwakai
sünain nümüliajüin Elisabet, tü
maratkat paala, sünain naapüin
kachonwaa sümüin.

⁵⁹Je nakuaippa na judíokana
nümüin wane jo'uu toolo, o'yotoona
atachi, süka shiaín niyaawasein

wane nüpüshikai Maleiwa. Je
süntapa mekiisat ka'i nükalia chi
süchonkai Elisabet, antüshii na
süpüshikana oo'ulaka na kepiakana
pejepünaa sünain süpüla e'rajaa
sukua tü o'yootoonookat ata.

—Anasü Zarcarfasüi nünülia
wanaawaiwa nünülia nümaa chi
nüshikai —müsü naashajiraala na
wayuukana.

⁶⁰ Otta sünüiki tü niikat:
—Nnojo. E'itaaneerü Juain nünülia
—sümakalaka.

⁶¹ Nasouktakalaka joo na
wayuukana:

—Nnojoishi wayuu eekai Juain
nünülia sa'aka tü jüpüshikalüirua.

⁶² Aashajaashii joo na wayuukana
süka najapü nümüin nüshi chi
jo'uukai sünain nasakirüin nia sünain
tü nünüliajnjkat chi nüchonkai.

⁶³ Nüsaajitkalaka joo Zarcarás wane
taapüla süpüla nüshajüinjattüin
sünain. Otta tü wayuukolüirua,
ainkuusü ma'i saa'in sütümäa tü
nüshajakat: "E'itaanütpa Juainjattüin
nünülia", müsü tü nüshajakat. ⁶⁴ Je
wanaa siimaa yaain nüshajüin,
kanü'iraa müshi. Nu'waajakalaka joo
chi Maleiwakai. ⁶⁵ Ponusü ma'i saa'in
tü wayuu e'rajaastükalüirua nukua
chi jo'uukai tü ne'rakat. Otta tü
wayuu kepiasükalüirua sa'akapünaa
tü uuchikat yala sulu'upünaa tü
mmakat Judea, yoottüshii ma'i
naya süchiki süpüshua tü alatakat.

⁶⁶ "¿Wanewee cheje wayuu anashi
chi jo'uukai miyo'upa nia?", müshii
naya, süka nayaawatüin naa'u sünain
naa'inmajünüin nütüma Maleiwa.

Nüchiki chi O'tte'erüikai nütüma Zarcarás

⁶⁷ Otta Zarcarás, chi nüshikai
chi jo'uukai, antüshi chi

Naa'inkai Maleiwa naa'u süpüla
nuuntüinjattüin nüküjjain süchiki tü
naa'inrüinjatkat chi jo'uukai. Müshi
nia namüin na wayuukana:

⁶⁸ "Waya nuu'uliwo'ukana Israel,
anashii wa'waajüle chi
Wamaleiwasekai.

Sotüshii waya naa'in süpüla
taashinjanain waya suulia
waainjala

⁶⁹⁻⁷⁰ nütüma chi O'tte'erüikai
Pülashikai ma'i,
chi nuu'uliwo'ukai David
nüchepchiakai Maleiwa.

Nia chi aküjünapü'ükai
achiki natüma na
nünükimaajanakana
Maleiwa paala sümäiwa,
na akatannakana suulia
kaainjalaa.

⁷¹⁻⁷² Nikeraajüin chi Maleiwakai
tü nümakat namüin na
watuushikana sünain
nümüliajüinjanain naya,
tü pütschi e'itaanakat nütüma.
Je joolu'u, watüjaa aa'ulu sünain

nu'tte'ereenain waya
noulia na wa'tinüükana je
noulia na eekai kanain
waya naa'in.

⁷³ Pansaasü nünüiki chi
Maleiwakai paala nümiin
chi watuushikai Abraham
sünain nümuin nümuin:

⁷⁴⁻⁷⁵ 'Piakai, namaa na
püchooinkana,
anajiraajeena jia tamaa je
akatalaajeena jia suulia
jaainjala.

Takaalijjeena jia süpüla
ji'yataainjanain tamüin
waneepia
sümaa nnojolüin mmolüin
jaa'in neema na
jü'lünüükana,

süka tajuittireenain jia
nama'anajee', müshi chi
Maleiwakai nüümuin".

⁷⁶Aashajaashi joo Zacarías nüümuin
chi jo'uukai:

"Tachee, pieechi
nünükimaajachika chi
Maleiwa Miyo'ushikai ma'i,
süka pu'unajachin nüpüleerua
chi Senyotkai süpüla
pikeraajüin tü nüüpünakat
nüpüleerua.

⁷⁷⁻⁷⁸ Paapireena na nüpüshikana
Maleiwa sünain
nümlülijüinapain naya.

Je joolu'u, nülatireein
naainjala noulia süpüla
nu'tte'erüinjanain naya.
Shiimüin sünain nüjütünjachin
chi O'tte'erüikai
wanainmünin chajee
iipünaajee

⁷⁹ süpüla nükaalijainjanain waya
mmotkana seema ouktaa
saalijee waainjala,
je süpüla naapüinjatüin wane
anaa wamüin",
müshi Zacarías nüümuin chi
nüchonkai.

⁸⁰Otta müshia chi jo'uukai,
ataralaashi joo nia sünain yalayalain
ma'i. Kepiashi nüümüwa cha'aya
isashiipa'a kojuya juya süpülapünaa
niweetüin sümüin tü wayuu
Israelkalüirua.

Jemeishi Jesús

2 ¹⁻²Je tü wayuukolüirua
sainküin mmakat süpüshua,
aluwataanüshii naya nüüüma
chi süläülashikai mma, Augusto
Césarkai anülia, kepiakai Roma.
Je chi süläülashikai tü mmakat
Siria eere kepiain María, nia

Cirenio. Je so'u tü juya ipootkat o'u
María, aapinnüsü wayuu süpüshua
süpüla ayaawajünaa. Nnojotsü
ayaawajünaajüin tü wayuukolüirua
paalainka maa aka shiyaawajüniin
joolu'u. ³Ajütünüsü tü
wayuukolüirua süpüshua sulu'umüin
suumain süpüla yaawaa cha'aya.

⁴⁻⁵ Otta müshia José, o'unüshi
nuumainpa'amiün süpüla
ayaawajünaa. O'unüshi sulu'ujee
tü pueulokat Nazaret eejachire
kepiain sulu'u tü mmakat Galilea
chamüin sulu'umüin tü mmakat
Judea eemüin wane pueulo
kanüliasü Belén, tü nuumainkat
David sümäiwa chi nutuushikai.
Shia nuumainka José maa'ulu yaa
süka niain nülüin David. Otta
María, tü nüchuntalakat paala,
o'unüsü nümaa sümaa jakütüin
ma'i shia. ⁶⁻⁷ Otta nantapa chamüin
Belénmüin, wotüsü tü atunküleekat
noulia. Kettaatalakalaka sükalia
María süpüla jemeyulüinjatüin shia.
Jemeyuttaalakalaka María nümaa
chi shi'irumakai sulu'u shipia mürüt.
Süko'oyotkalaka chi jo'uukai süka
wane kuluulu. Je sutunkirakalaka
nia sulu'u wane shiitain mürüt.

Na aapieekana je müshi'iya na arüleejüliikana

⁸Je so'u aikat tia, eeshii wane
wayuuirua arüleejülii sünain
aa'linmajaa na'anneetse süpü'a
wane anooishi cha'aya sü'ütpü'a
Belén. ⁹Nii'iyalaakalaka wane
aapiee chajee iipünaajee namüin
sümaa warattuui tü mmakat
nüüüma süka nüma'anajeejachin nia
Maleiwa. Mmotshaatashii ma'i na
arüleejüliikana sütuma tia. ¹⁰"Nnojo
mmoliün jia teema", nümakalaka
chi aapieekai namüin. "Taküjinjatü

joolu'u jümuün süchiki wane kasa
anasü talatüinjatkat amaa saa'in
wayuu süpüshua.¹¹ So'u ka'ikat tüü,
jemelichipa jümuün wane jo'uu toolo
yaa sulu'u Belén, tü nuumainkat
David. Nia chi Senyotkai, Cristokai
anülia, chi Nüneekajalakai Maleiwa
süpüla nu'tte'erüiinjatüin wayuu.
¹² Jünteechi anain chi jo'uukai
ko'oyooin süka kuluulu sünain
ju'letachoin sulu'u wane shiitain
mürüt. Je sükajee tia, jütüjaweerü
aa'u sünain shiimüin tü tamakat
jümuün", nümakalaka chi aapieekai
namüin.

¹³ Je nümaa chi aapieekai,
eweenuwaasü yaawala wane
aapieeirua watta saalin iipünaajee
sünain na'waajüin Maleiwa
nee'rainru'u sünain maa:

¹⁴ "Wa'waajüin chi Maleiwakai
chaa iipünaa
saa'u nii'yatiün na'anasia
sümüin wayuu yaa mmolu'u
shii'iree anajiraainjanain naya
nümaa".

¹⁵ Shiasa no'unapa na aapieekana
nachikua iipünaamüin eemüin
Maleiwa, aashajaajiraashii na
arüleejüliikana nachikiru'u:

—Joo'uya wo'unaiwa Belénmüin
we'rajaaiwa tü kasa alatakat, tü
nüküjirakat achiki wamüin chi
Maleiwakai —müshii naya.

¹⁶ No'unakalaka joo na
arüleejüliikana sünain nawa'ülaain
pueulopa'amüin eere nantüin
sünain María je José oo'ulaka
chi jo'uukai ju'letachoin sulu'u
tü shiitainkat mürüt.¹⁷ Je na
arüleejüliikana süchikijee ne'rüin
chi jo'uukai, naküja achikit sümüin
wayuu süpüshua sünain kaapiain
paala naya nüchiki chi jo'uukai
nütüma Maleiwa.¹⁸ Je na aapakana

nanüiki, ponusü ma'i naa'in tü
naküjalakat.¹⁹ Otta María, jülijasü
saa'in waneepia tü shi'rakat
paala oo'ulaka tü saapakat achiki
joolu'u, sümaa talatüin ma'i saa'in
sütüma.²⁰ No'unakalaka joo na
arüleejüliikana nepialu'umüin
sünain na'waajüin Maleiwa saa'u
süpüshua tü ne'rakat je süpüshua tü
naapakat achiki, sünain wanaawain
ma'i shia sümaa tü aküjünakat
achiki paala namüin.

Wanaa sümaa ni'itaanüin Jesús najapulu'u Maleiwa

²¹ Shiasa so'u tü mekiisatkat
ka'l nükalia chi süchonkai María,
keraasü joo nükalia süpüla
shi'yotooniün nüta, süka shiain
niyaawasein wane nüpuishikai
Maleiwa. Je so'u ka'ikat tia,
e'itaanüsü nünülia Jesúsüin, süka
shiain e'itaanatüjüliuin tia anülieekat
nünain nütüma chi aapieekai paala
süpülapünaa ipoolüin María.

²² Je saashin tü nüshajakat
Moisés, wane wayuu judío
süchikijee jemeyulaa, nnojotsü
anain shikerolüin sulu'umüin tü
a'waajüleekat Maleiwa so'u maa
aka wane kashi, süka nnojolüin
wulein shia nu'upala Maleiwa.
Otta müshi'iya José sümaa María,
keraapa nakalia sünain wuleinjanain
naya, nalü'üjakalaka chi nachonkai
Jerusalémüin süpüla ne'itaainjachin
nia najapulu'u Maleiwa chaa sulu'u
tü a'waajüleekat, süka ²³shiain
sotüin naa'in tü nuluwataakat
anain Maleiwa sümäiwa paala: "Chi
jo'uu e'irumaakai, e'itaanajachi
tajapulu'u".²⁴ Eesü nama'ana wuchii
o'utünajatkat aa'in nümüin Maleiwa
maa aka sümakat tü nüshajakat
Moisés: "Piamá wawaachi,

píama toomas shiale eekai
motsoyünnuuchen".

²⁵ Je nantapa eemüin tü
a'waajüleekat, eekalaka napüla
wane wayuu kanüliashi Simeón,
kepiashi Jerusalén. Nia wayuu ka
anashi no'ulu'u Maleiwa süka
jüüjüüin waneepia nüümüin.
Na'atapüin Simeón tü ka'lí
akaaliijüntüinjatkat o'u tü wayuu
Israelkalüirua nütüma Maleiwa.
Eeshi chi Naa'inkai Maleiwa
nümaa, ²⁶je nii'iyatatiüjulia nüümüin
Simeón sünain nnojolinjachin
ouktüin nia süpülapünaa ni'rüin
Cristo chi Nuñeeikalakai Maleiwa.
²⁷Eejachi Simeón napüla, süka
neenakününi chamüin nütüma chi
Naa'inkai Maleiwa. Shiasa nantapa
José oo'ulaka María je Jesús chi
nachonkai süpüla ne'itaainjachin
nia najapulu'u Maleiwa maa aka tü
nümakat Moisés, ²⁸naapaakalaka
Simeón chi jo'uukai sümää
nu'waajüin Maleiwa sünain maa:

²⁹ "Maleiwakalee, Aluwataakai
waa'u,
keraataainja joo taya chi
püchepchiakai süpüla
ouktaa sünain anain taa'in,
süka paa'linrütpain tü
püküjakat tamüin paala.

³⁰⁻³¹ Te'rüichipa joo chi
aneekünakai püttüma
su'upala wayuu süpüshua
süpüla nu'tte'erüinjachin
wayuu.

³² Nütüma chi jo'uukai, na
gentilekana, na nnojoliikana
püpüshin,
nountüin ne'raajüin pia.
Je na püpüshikana Israelkana,
na'waajeechi pia naa'u chi
jo'uukai, süka pansaain
pünüiki namüin",

nümakalaka Simeón.

³³ Otta nüshi chi jo'uukai sümää
tü niikat, ponüsü ma'i naa'in tü
aküjünakat nüchiki chi nachonkai.

³⁴⁻³⁵ Nümakalaka joo Simeón namüin:

—Anata'aleeshija'a ma'i jia.

Otta sümüin tü niikat:

—María, aneekuushi chi

jo'uukai nütüma Maleiwa süpüla
sütüjaainjatüin saa'u tü wayuu
Israelkalüirua sünain su'ttaainjatüin
nünainjee müleka sünoujale
nünain. Akaajasa eekai nayouktüin,
amüloujjeena naya. Ja'yeeetkalaka
sünain niyouktüniin chi Maleiwakai
süka niyouktüniin chi jo'uukai.
Je mojejerü ma'i paa'in pi'rappa tü
e'ralaakat wayumüin nüümüin chi
püchonkai —nümakalaka Simeón.

³⁶ Je cha'aya sulu'u tü
a'waajüleekat, eesü wane
wayuu laülaa, oukta a'wayuuset,
nünükimaajatü Maleiwa
kanüliasü Ana, nüchon Fanuel,
nuu'uliwo'u Aser. Akaratshi ne'e
juya eejatiüin shia nümaa chi
su'wayuusekai süpülapünaa ouktüin
nia. ³⁷Mekiisalüirü shikii juya
pienchimüin sünain sümüiwain.
Nnojotsü ojuittüin shia sulu'ujee
tü a'waajüleekat. Ayatsü so'uka'lí,
sa'wai sünain su'waajüin Maleiwa,
sünain saashajaain nümaa je
sünain saamajüin. ³⁸Wanaa sümää
najapulu'uin chi jo'uukai Simeón,
sürütkäakalaka joo Ana nanainmüin,
sünain saapüin analu'ut nüümüin
Maleiwa. Shiasa süchikjee
tia, aküjasü waneepia nüchiki
chi jo'uukai namüin na wayuu
a'atapajakana süpüla taashinjanain
na wayuukana Israelkana suulia
mülliaa.

³⁹ Otta müşia José sümää María,
süchiki naa'inrapa süpüshua tü

aluwataanakat anain nütüma
Moisés, ale'ejüshii naya nümaa
chi nachonkai noumainpa'amüün
sulu'umüün tü pueulokat Nazaret
cha'aya Galilea. ⁴⁰Otta müşhia
chi jo'uukai, jintüishi joo nia.
Yalayalashi sümaa kekiin ma'i nia,
je nii'iyatiin Maleiwa waneepia
na'anasia nümüin.

**Jesús jintüliiwa'aya sulu'u tü
a'waajjüleekat Maleiwa**

⁴¹Je nakuaippa chi nüshikai Jesús
sümaa tü niikat, o'unapü'lüshii naya
wwatua süpüla juyakat chamüin
Jerusalénmüin sünainmüin tü
mi'iraakat kanülias "Pascua"
münüin. ⁴²Je so'u tü polookot
piammüin juya nuuyase chi
nachonkai, o'unüshi nia namaa
sünainmüin tü mi'iraakat maa
aka no'unapü'lüin paala. ⁴³Shiasa
keraapa tü mi'iraakat, o'unüshii
naya nachikua nepialu'umüin.
Otta müşhia chi nachonkai,
nnojoishi o'unüin namaa. Saa'u
wainmain wayuu sünain o'unaa
namaa, nnojoliishii nayaawatüin
saa'u sünain makatüin nia noulia.
⁴⁴Nnojoishi nia nasukajüin so'u
tü waneekat ka'i waraittüin
naya, süka yaayaain nia naashin
sa'aka tü wayuukolüirua. Otta
natüjaapa naa'u sünain nnojolin
nia namaa, nachajaakalaka nüchiki
sa'akapünaa tü napüshikalüirua je
sa'akapünaa tü ne'raajüinkalüirua.
⁴⁵Je süka nnojolüin nantüin nünain,
nale'jeaakalaka nachikua yaawala
Jerusalénmüin sünain nachajaain
nüchiki cha'aya.
⁴⁶Je so'u tü apünnüinkat ka'i,
nantakalaka nünain sulu'u tü
a'waajjüleekat Maleiwa. Eekalaka
nia joyotüin napüla na'aka na

ekirajüliikana sünain aapajaa
nanüiki je sünain asakijaa naya.
⁴⁷Otta tü wayuu aapajüsükalüirua,
ponüsü ma'i saa'in tü nümakat chi
jintüikai namüin na laülaayuukana,
süka nütüjiin ma'i asouktaa
ne'ipajee. ⁴⁸Otta tü niikat nümaa
chi nüshikai, ponüshi ma'i naa'in chi
nachonkai ne'rapa tü naa'inrakat. Je
mapa, sümakalaka tü niikat nümüin:

—Tachonchee, ¿jamüshii
nnojoliika'a paapirüin waya sünain
makatajachin pia? Achajaashii
waya püchiki sünain shapaain ma'i
waya paa'u —sümakalaka tü niikat
nümüin.

⁴⁹Nüsouktakalaka joo chi jintüikai
namüin:

—¿Jamuishii jia jüchajaaka'a
tachiki? Yaaweeylüa paala taya
yaa sulu'u nipia chi Tashikai
—nümakalaka namüin.

⁵⁰Otta tü niikat oo'ulaka chi
nüshikai, nnojotsü nayaawatüin aa'u
tü nümakat chi nachonkai namüin.

⁵¹Je shiasa süchikijee tia, o'unüshi
Jesús namaa nepialu'umüin, chaa
palaamüin Nazaretmüin, sünain
jüüpüin waneepia namüin cha'aya.
Je tü niikat süchikijee, jülijasü
saa'in waneepia tü shi'rakat je
tü saapakat joolu'u nüchiki chi
süchonkai. ⁵²Je mapa, ataralaashi
joo Jesús sümaa kekiin ma'i je
sümaa yalayalain. Kojutshi nia
sütüma wayuu süpüshua, je talatüsü
ma'i naa'in Maleiwa nümaa.

**Sünain ekeraajaa nüpüna
chi Senyotkai**

3 ¹Je so'u tü polookot
ja'ralimüin juya nuuyase chi
Tiberio Césarkai anülia sünain
aluwataawaa sulu'u tü mmakat
süpüshua, eeshii na pienchishii

sülaülashiikana noumain na wayuu judíokana. Eeshi Poncio Pilato chi Romaje'ewaikai sülaülashikai tü mmakat Judea. Eeshi Herodes chi sülaülashikai Galilea. Eeshi Felipe, nimülia Herodes, sülaülashi Iturea je Traconite. Otta eeshi Lisanias sülaülashi Abilinia. ² Je so'u juyakat tia, eeshii pihamashii laülaashiikana napüleerua na sacerdote judíokana, kanüliashi Anás, je nünülia wane, Caifás. Je so'u juyakat tia, naashajaakalaka chi Maleiwakai nümaa Juan chi nüchonkai Zacarías wanaa sümaa chajachin nia keipain cha'aya isashiipa'a. ³Nu'unakalaka Juan sütümäa tü nümakat Maleiwa nümuin sa'akamüin wayuu sainküin mmakat eepünaa tü sükikat Jordán. Nu'ttakalaka sünain nime'ejüin naa'in na wayuukana shii'iree nayaawajaan suulia naainjala sümaa nakatalaaín suulia süpüla sülätinnüinjatüin noulia. Je nuluwataain na oonookana sümaa nünüki sünain nawoutisaajünüin. ⁴Tü naa'inrakat Juan, shia tü ashajünakat achiki paala sümaiwa nütüma Isaías chi nünüükimaajachikai Maleiwa sünain maa:

“Owoottaweechi wane wayuu
cha'aya isashiipa'a sünain
maa:

‘Yapa jütüma nüpüna chi
Senyotkai.
Juu'ulaa suulia jaainjala süpüla
nüntajachin ja'akamüin.

⁵ Wanaaweesü tü wopukat jütüma.
Aakatuñeesü tü
namünakalüirua.

Ase'ejüneesü eekai japatshin.
Alo'inneesü eekai shokotüin.

⁶ Yapa jütüma nüpüna chi
Senyotkai

süpüla sütüjaainjatüin wayuu
süpüshua naa'u sünain niain
chi O'tte'erüikai”.

⁷Nümakalaka Juan namüin na wayuu outkajaakanan nünainmüin shii'iree nuwoutisaajaa: “Jiakana wii ouktasiro'ut, e'rülli wayumüin jia. Nnojoleerü kasalajanain jaainjala jümüin jaajüin sükajee ne'e juwoutisaajünüin, nnojoleena jia e'rüin müliaa jaajüin süsala.

⁸Müleka shiimüinreje sünain jükatalaan suulia jaainjala, atujaaneerü aa'u tia sünainjee tü kasa anasü jaal'inrakat. Je nnojotsü che'ojaain ju'waataain sulu'u nuu'uliwo'uin jia Abraham. Müleka nnojoliire jaa'inrüin tü nuluwataakat anain jia Maleiwa, süsaleena jia nütüma. Müleka nücheküle Maleiwa, eesü süpüla jaa'a sümeerüin tü ipakalüirua nütüma süpüla shiainjatüin nuu'uliwo'uin Abraham.

⁹Müleka nnojorule jaa'inrüin tü anasükat nu'upala Maleiwa, aleejüneena jia nütüma, maa aka süshotüniin sümaa sujutüniin so'u siki wane wunu'u eekai nnojolüin anain süchon”.

¹⁰Nasakirakalaka joo na wayuukana sütümajee tü nümakat namüin:

—¿Kasa anaka süpüla waa'inrüin süpüla wee'iyatüin pümuin sünain wakatalaitpain suulia waainjala?

¹¹Asouktüshi Juan namüin:

—Chi wayuu eekai piamaín nüshe'in, anasü müleka nüsüläjüle waneesia nümuin wayuu eekai mashe'in. Je chi eekai kektüin, anashi müleka nüsüläjüle süpüshi tü niküinkat nümuin eekai meküin —nümakalaka.

¹²Je na'aka na wayuu antakana nünainmüin Juan shii'iree

nuwoutisaajaa, eeshii wane
okotchajüllii neerü nümüin chi
sülaülashikai mma.

—Ekirajükalee, saa'u
püümüchipain wamüin, čkasa
anaka süpüla waa'irnrüin süpüla
wee'iyatiün püümüin sünain
wakatalaaaitpain suulia waainjala?
—namakalaka nümüin.

¹³—Nnojo sülatüin jütüma
süpüleerua wayuu tü
suwalaajünjatkat nümüin chi
sülaülashikai mma —nümakalaka
namüin.

¹⁴Nasakirakalaka joo wane
surulaaliirua:

—Jama wayakana, čkasa
anaka süpüla waa'irnrüin süpüla
wee'iyatiün püümüin sünain
wakatalaaaitpain suulia waainjala?

Asouktüshi nia namüin:

—Nnojo ji'ike'erüin wayuu süka
ja'alain saa'u sükorolo. Nnojo
jüta'ülliin wayuu müleka nnojorule
mojulaain. Je talata ne'e jia sümaa
tü ji'yataainjutkat —nümakalaka
namüin.

¹⁵Je na wayuukana napüshua
sütüma tü nüktüjakat Juan
namüin, "Niataakaja Cristo, chi
wa'latapakai süka süpüshua waa'in",
müsü naa'in. ¹⁶Nüküjakalaka
joo Juan namüin na wayuukana
napüshua: "Tayakai, wayuu ne'e.
Nnojoishi wanaapünaain nümaa
Cristo, süka pülashin ma'i nia
toulia. Tawoutisaajün ne'e jia süka
wüin. Otta müshia Cristo, anteechi
jünainmüin süpüla naapüinjachin
jümuin chi Naa'inkai Maleiwa
süpüla eeinjachin nia waneepia
jümaa. Akaajasa chi eekai ayatüin
sünain naainjala, süsaleechi nia
nütüma. ¹⁷O'tte'enneeichi chi eekai
nünoujain nünain Cristo, maa aka

sükatannüin süchon wane a'ttiee
suulia tü suwasalakat süpüla
sünaajaanüin. Otta chi eekai
niyoutküin Cristo, amü louleechi
waneepia, maa aka tü suwasalakat
sünain sa'ajünüin", nümakalaka
namüin. ¹⁸Ayatshi Juan aküjin
nüchiki chi O'tte'erüikai namüin,
sümaa nime'ejüin naa'in süka püutchi
wainma.

¹⁹⁻²⁰Je süchikijee tia,
naashichijaakalaka Herodes chi
sülaülashikai mma nümüin Juan
sünainjee nüchiaain nia saalin
naapaain tü nu'wayuusekat chi
nimiüliakai süpüla nu'wayuusein, tü
Herodíaskat anülia, otta saalijee
wainma kasa mojusü naa'inrakat.
Nüpüreesajitkalaka Juan.

Owoutisaajünüshi Jesús

²¹Je chaa eejatüle
suwoutisaajünüin tü wayuukolüirua
nütüma Juan, owoutisaajünüshi
Jesús nütümaya. Je wanaa sümaa
naashajaain Jesús nümaa Maleiwa,
ajutalaasü chaa iipünaa eere
Maleiwa. ²²Nüshakatakakalaka joo
chi Naa'inkai Maleiwa nünainmüin
Jesús, sünain müin aka saa'in wane
mo'uwa. Saapünakalaka joo wane
püutchi chaa iipünaajee sünain maa:

—Anii chi Tachonkai aishikai
tapüla. Talatüshi ma'i taya nümaa.

²³Je kettaapa maa aka apüntüin
shikii juya nuuyase Jesús, o'ttiüshi
nia sünain ekirajaa wayuu. Otta
Jesús, saashin wayuu süpüshua,
nüchon José. Anuu nanülia na
koo'uliwo'ukana José nüchon Elí:

²⁴Elí, nüchon Matat.

Matat, nüchon Leví.

Leví, nüchon Melqui.

Melqui, nüchon Jana.

Jana, nüchon José.

- ²⁵ José, nüchon Matatías.
Matatías, nüchon Amós.
Amós, nüchon Nahum.
Nahum, nüchon Esli.
Esli, nüchon Nagai.
- ²⁶ Nagai, nüchon Maat.
Maat, nüchon Matatías.
Matatías, nüchon Semei.
Semei, nüchon José.
José, nüchon Judá.
- ²⁷ Judá, nüchon Joana.
Joana, nüchon Resa.
Resa, nüchon Zorobabel.
Zorobabel, nüchon Salatiel.
Salatiel, nüchon Neri.
- ²⁸ Neri, nüchon Melqui.
Melqui, nüchon Adi.
Adi, nüchon Cosam.
Cosam, nüchon Elmodam.
Elmodam, nüchon Er.
- ²⁹ Er, nüchon Josué.
Josué, nüchon Eliezer.
Eliezer, nüchon Jorim.
Jorim, nüchon Matat.
Matat, nüchon Leví.
- ³⁰ Leví, nüchon Simeón.
Simeón, nüchon Judá.
Judá, nüchon José.
José, nüchon Jonán.
Jonán, nüchon Eliaquim.
- ³¹ Eliaquim, nüchon Melea.
Melea, nüchon Mainán.
Mainán, nüchon Matata.
Matata, nüchon Natán.
Natán, nüchon David.
- ³² David, nüchon Isaí.
Isaí, nüchon Obed.
Obed, nüchon Booz.
Booz, nüchon Salmón.
Salmón, nüchon Naasón.
- ³³ Naasón, nüchon Aminadab.
Aminadab, nüchon Aram.
Aram, nüchon Esrom.
Esrom, nüchon Fares.
Fares, nüchon Judá.
- ³⁴ Judá, nüchon Jacob.
Jacob, nüchon Isaac.
Isaac, nüchon Abraham.
Abraham, nüchon Taré.
Taré, nüchon Nacor.
- ³⁵ Nacor, nüchon Serug.
Serug, nüchon Ragau.
Ragau, nüchon Peleg.
Peleg, nüchon Heber.
Heber, nüchon Sala.
- ³⁶ Sala, nüchon Cainán.
Cainán, nüchon Arfaxad.
Arfaxad, nüchon Sem.
Sem, nüchon Noé.
Noé, nüchon Lamec.
- ³⁷ Lamec, nüchon Matusalén.
Matusalén, nüchon Enoc.
Enoc, nüchon Jared.
Jared, nüchon Mahalaleel.
Mahalaleel, nüchon Cainán.
- ³⁸ Cainán, nüchon Enós.
Enós, nüchon Set.
Set, nüchon Adán.
Otta Adán, nükumala Maleiwa.
- Wanaa sümaa nuu'ulakünün
aa'in Jesús**
- 4** ¹Ale'ejüshi Jesús chejee
eejee tü sächikat Jordán,
sünain eein chi Naa'inkai Maleiwa
nümaa. O'uninnüshi nia nütüma
isashiipa'amüin ²süpüla chainjachin
nia cha'aya maa aka pienchi shikii
ka'i sünain meküin. Je keraapa
tü ka'ikat nütüma cha'aya sünain
ouktiin nia jamü, antüshi Satanás
chi sülaülakai yolujaan nünainmüin
süpüla nuu'ulakünin naa'in.
- ³—Müleka Nüchonle pia
Maleiwa, puluwataa türa ipakat
shii'iranajaaiwa pan —nümakalaka
chi Yolujaakai nümüin Jesús.
- ⁴Asouktüshi Jesús ni'ipajee:
—Nnojo. Ashajünüsü paala
wane pütschi sulu'u tü karaloukta

nüchikimaajatkat Maleiwa, müüsü yaa: "Nnojotsü shiaín sümüiwa tü pankat katüin atüma so'u wayuu, kateerü o'u shiaya sütüma süpüshua tü nümakat chi Maleiwakai" — nümakalaka Jesúus nümüin.

⁵ Nu'uninnakalaka joo Jesúus nütüma chi Yolujaakai chamüin iipünaamüin saa'upünaa wane uuchi, sünain nii'iyatüin nümüin tü suumainkalüirua wayuu süpüshua'ale wwatu'o'ushi, sünain nümüin nümüin:

⁶⁻⁷ —Tü mmakat süpüshua, aapünüsü tamüin süpüla tasüllajüinjatüin shia nümüin chi wayuu eekai tacheküin süpüleerua. Je joolu'u, müleka püsapainyo'ukale pia yaa tamülatu'u sünain pu'waajüin taya, taapeerü pümuin süpüla puluwataainjatüin tü wayuukolüirua sulu'ukat je süpüla kojutüinjachin pia sütüma — nümakalaka chi Yolujaakai nümüin Jesúus.

⁸ Asouktüshi Jesúus ni'ipajee: —Nnojo. Ashajünüsü paala: "Nia ju'waajüinjachika, chi Jümaleiwasekai nümüiwa, nia ji'yataainjachika amüin nümüiwa" — nümakalaka Jesúus nümüin.

⁹ Nu'uninnakalaka joo Jesúus nütüma chi Yolujaakai chamüin Jerusalémüin eemüin tü a'waajüleekat Maleiwa, sünain nüsha'wale'erüin nia iipünaa süralo'u tü miichikat, sünain nümüin nümüin: —Müleka Nüchonle pia Maleiwa, pumutta pümta yaajee mmolu'umüin. ¹⁰⁻¹¹ Aneechi pia saashin tü ashajuushikat, makat mayaa:

"Nuluwataajeena Maleiwa na aapieekana süpüla naa'linmajüin pia.

Najapulu'uinjachi pia suulia sheewa'alaain puu'ui sütiima ipa", mataa sümakai tü ashajuushikat — nümakalaka chi Yolujaakai nümüin Jesúus.

¹² Asouktüshi Jesúus: —Nnojo. Müüsü tü ashajuushikat: "Nnojo juu'ulaküin naa'in chi Jümaleiwasekai" — nümakalaka Jesúus nümüin.

¹³ Shiasa kettaapa chi Yolujaakai sünain nuu'ulaküin naa'in Jesúus, o'unüshi nia nüma'anajee süpüla nüle'ejüinjachin nüchikua so'uweena wane ka'i nüchekakat o'u.

Aleejünüshi Jesúus Nazaretjee

¹⁴ Ale'ejüshi joo Jesúus Galileamüin, sünain pülashin ma'i nia nütüma chi Naa'inkai Maleiwa. Je aküjünüsü nüchiki sütüma tü wayuukolüirua sainküin mma sünain nüle'ejüichipain nüchikua. ¹⁵ O'ttüshi Jesúus sünain ekirajaa wayuu sulu'upünaa tü ekirajüleekalüirua na judíokana. Otta na aapakana nüniiki, na'waajüin nia.

¹⁶ Nüntakalaka joo Jesúus sulu'umüin tü pueulokat Nazaret eejacire kepiain paala nia jima'aliiwa'aya. Je so'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, ekerotshi nia sulu'umüin tü ekirajüleekat, maa akaapü'ü nütüma sainküin mma. Nüsha'walaakalaka süpüla naashaje'erüinjatüin tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa. ¹⁷ Saapünakalaka joo tü karalouktakat nümüin, tü nüshajalakat Isaías chi nüniükimaajachikai Maleiwa paala sümäiwa. Nuwastakalaka joo shia saa'u tü pütchi makat mayaa:

¹⁸⁻¹⁹“Antüshi chi Naa'inkai Maleiwa
taa'u,
süka taneekünün nütüma
süpüla taküjainjatüin süchiki
anaa sümüin wayuu eekai
mülain.

Nuluwataain taya süpüla
taküjainjatüin sümüin
wayuu süpüshua süchiki tü
juya o'tte'ennüinjanakat o'u
naya nütüma Maleiwa.

Nücheküin süpüleerua taapirüin
na püreesashikana sünain
taashiinapain naya,
na mo'usaliikana sünain
ko'uinapain naya,
je na se'ejenashikana
naainjala sünain
suu'le'ennüitpain noulia”.

²⁰Shiasa kettaapa tü
naashaje'erakat Jesús, nüko'olaa
nümüsia tü karalouktakat süchikua
sünain naapüin nümüin chi
aa'lınmajüükai. Je wanaa sümää
nüikkalaain Jesús süpüla ekirajaa,
eesü naa'in na wayuukana napüshua
süpüla tü nüküjainjatkat namüin,
²¹⁻²²süka natüjaain saa'u sünain
kamalain ma'i nünüiki Jesús sümüin
wayuu sainküin mma je keme'eriain
shia namüin. Otta ne'raajüin
nia sümää niain kachoin José.

Nümakalaka joo Jesús namüin:
—Je so'u ka'ikat tüü, ekeraajüsü
ju'upala tü ashajuushikat
taashaje'erüitpakat jümüin, süka
tayain saashajaain achiki.

²³Aashajaashi joolu'u Jesús
namüin nüchikua sünain
nüchiajaain naya:

—Meena jia tamüin sünain
jiyouktüin tanüiki: “Müleka ayuuire
wane tottoolu, eyajaashi nümüiwa
süpüla nütüjaanajachin aa'u
sünain tottooluün nia. Akaweechia

pia, müleka paa'inxräle wo'upala
ya'ayaa puumainpa'a tü kasa anasü
paa'inxräkat cha'aya Capernaum,
wanoujeerü tü pümakat wamüin”,
meenain jia tamüin. ²⁴Shiimün ma'i
tü tamakat jümüin: Müinka nüntüle
wane nünükimaajachi Maleiwa
sa'akamüin nüpiishi, mojuteechi
nia sütüma, maa aka tayakai
sünain mojutüitpain jütüma joolu'u
— nümakalaka Jesús namüin.

²⁵⁻²⁶Nüso'irüin naa'in na
wayuukana sünain nüchiki
Maleiwa sünain nuu'ulaain suulia
nükalijain na wayuu judfókana
saalijee noo'ulaain suulia oonowaa
sümaa nünüiki. Müshi nia namüin:

—Soto jaa'in nüchiki Elías, chi
nünükimaajachikai Maleiwa
sümaiwa, wanaa sümää alin jamü
sümüin wayuu süpüshua sütümajee
nnojölüin sül'itüin juya apüniin
juya shiatapünaamüin. Ajütünüshi
Elías nütüma Maleiwa sulu'umüin
tü mmakat Sidón eemüin wane
wayuu oukta a'wayuuset cha'aya
sulu'u tü pueulokat Sarepta
süpüla nükalijainjatüin shia.
Nnojoishi aluwataanüin nia namüin
na eekai ouktüin na'wayuuse
sulu'u tü mmakat Israel. ²⁷Je
soto jaa'in nüchiki Eliseo chi
nünükimaajachikai Maleiwa
sümaiwa, wanaa sümää ayuulin
wainma na wayuukana sulu'u tü
mmakat Israel sütümä aja'ttaa
ata. Ajütünüshi Eliseo nütüma
Maleiwa nünainmüin wane wayuu
Siriaje'ewai kanüliashi Naamán.
Nnojoishi aluwataanüin namüin na
ayuuishiikana sulu'u Israel.

²⁸Otta na wayuukana yaa sulu'u
tü ekirajüleekat, üttajaasü ma'i
naa'in sütümä tü nümakat Jesús
namüin. ²⁹Natamaajaakalaka

sünain najütüin Jesús sulu'ujee tü pueulokot solumüin wane namüna, süpüla na'ttünjinachin nüchiki mmolu'umüin.³⁰ Otta müşia Jesús, nülatakalaka pasanainpünaa nanain na wayuukana sünain nu'unüin nama'anajee.

**Ajuittinnüsü wane yolujaan
nütüma Jesús**

³¹O'unüshi joo Jesús Nazaretjee chamüin sulu'umüin tü pueulokat Capernaum cha'aya sulu'u tü mmakat Galilea. Je so'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, o'ttüshi nia sünain ekirajaa tü wayuukolüirua cha'aya.³²Süka aluwataaushin nia nütüma Maleiwa süpüla ekirajaa, ponusü ma'i naa'in na wayuukana tü nüküjakat namüin.

³³Eetaalakalaka wane wayuu sulu'u tü ekirajüleekat, kale'eru'ushi yolujaaa. Su'waatalakalaka joo tü yolujaakalüirua nüle'eru'ukat chi wayuukai sünain emetuluin sünüiki nümüin Jesús:

³⁴—Alu'uleekaja'a taya püttüma Jesús, piakai chi Nazaretje'ewaikai. Tatüjaa aa'uchi pia sünain piain aneekuushin nütüma Maleiwa. ¿Jamünjinatü wakuaiippa püttüma? ¿Püjütajanataaka waya yaajee? —sümakalaka.

³⁵Nüchiaakalaka joolu'u Jesús tü yolujaakat:

—Ko'uta pia. Pujuitta yalajee nuulia chi wayuukai —nümakalaka sümüin.

Sujuittakalaka joo tü yolujaakat nuulia chi wayuukai sünain sujutüin nia mmolu'u pasanainmüin sünain tü wayuukolüirua, sümäa nnojolin neewaain nia sütüma.³⁶ Otta na wayuukana napüshua, ponusü ma'i naa'in tü ne'rakat sünain naashajaajiraain:

—¿Kasashikai wayuu chi Jesúskai? Laülaashi nia suulia tü yolujaakalüirua je kojutüsü nünüiki sütüma wanaa sümäa nujuittiruin shia süle'eru'ujee wayuu —namakalaka.

³⁷Shiasa süchikijee tia, yootüsü nüchiki Jesús sainküin tü pueulokalüirua sü'ütpünaa Capernaum.

Wainma wayuu niiyajüin Jesús

³⁸O'unüshi joo Jesús sulu'ujee tü ekirajüleekat eemüin nipia Simón, eejatkalaka tü nimeshikat Simón sünain ayuulin sütüma aapuwa. Mayeinsü ma'i. Je achuntünüsü nümüin Jesús natüma na wayuukana niiyajüinjatüin shia namüin.

³⁹Nürütkaakalaka joo sünainmüin tü ayuuisükat. Naawale'erakalaka tü ayuuliikat suulia süka nünüiki. Saamatüitpa joo tü sütakat. Je süka anaitpain shia, atamaamaatüsü sünain shikirüin na shi'iyoukana.

⁴⁰Je motsopa ka'i, alü'üjünüsü wainma wayuu eekai ayuulin nünainmüin Jesús, sümäa ayuulii eekai eein ne'e. Otta Jesús, nil'itaain najapü naa'u wane'ewaire nakua. Anakalaka napüshua.⁴¹ Je ojuittinnüsü yolujaaa süle'eru'ujee wayuu wainma nütüma sünain su'waatüin ma'i:

—Pia chi Nüchonkai Maleiwa. Otta Jesús, nüchiaajaain tü yolujaakalüirua suulia saashajaain nüchiki, süka sütüjaain naa'u sünain niaain Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa.

⁴²Je mapa ja'yuumüin, o'unüshi Jesús sulu'ujee tü pueulokat chaa eere yüütüülin. Otta tü wayuukolüirua, nachajaa achikichi nia. Je shiasa nantapa

nünain, neme'ejüin naa'in shii'iree makateein nia namaa.⁴³ Asouktüshi Jesús:

—Acheküshi taküjüinjachin tü pütchi anasükat sulu'upünaa tü pueulokat süpüshua, süchiki nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa, süka shiaiin ajütünün apüla taya —nümakalaka Jesús namüin.

⁴⁴ Shiasa süchikjee tia, ayatshi Jesús sünain aküjaa nüchiki Maleiwa sulu'upünaa tü ekirajüleekalürua cha'aya Galilea.

O'ttüshi Jesús sünain
aneekaa na wayuu

o'unajanakanana nümaa

5 ¹ Je so'u wane ka'i, eeshi Jesús sha'watüin sotpa'a tü palaakat Genesaret sümaa wayuu wainma yentaawain shii'iree saapeein nünüiki Maleiwa. ²Ni'rüin piamasü anua malu'usot sotpa'a tü wüinkat, tü apütünakat yala natüma na olojüshiikana jime sünain ashijawaa naküsüin. ³O'otooshi joo Jesús sulu'u waneesia tü anuakat, tü na'anuainkat Simón Pedro. "Anashi pjutule süchiki tü pe'ejenakat tamaa yala pejechon shirokumüin tü palaakat", müshi nia nümuin. Ojoyolooshi joo Jesús sünain nikirajüin tü wayuukalürua yaakat sotpa'a tü palaakat sünain yaain nia sulu'u tü anuakat. ⁴Shiasa keraapa Jesús süchikjee nikirajüin na wayuukana, naashajaakalaka nümaa Simón:

—Anashii müleka wo'unule cha'aya eere o'ttüin tü palaakat süpüla jujutüinjatüin tü jukusüinkat chamüin süpüla olojoo jime — nümakalaka Jesús nümuin.

⁵ Nüsouktakalaka Simón:
—Ekirajüikalee, olojüshii waya waneepia sa'waipa. Masitsalii waya sünain jime. Otta saa'u piaichipain müin tamüin, wajuteerü tü wakusüinkat süchikua — nümakalaka Simón.

⁶ Shiasa najutakalaka tü nakusüinkat shirokumüin tü palaakat, kasitkalaka naya jime watta saalin. Je süka pejechoin süpüla süchataajaan tü nakusüinkat süpüleerua tü jimekat, ⁷neenakajaakalaka na wane natünajutkana sulu'ukana tü wane anuakat süpüla nakaalijainjanain naya. Je süntapa tü anuakat sümaa nepirajüin shia jime, emeroteematüü joo tü anua piamasükalürua shirokumüin tü palaakat sütümä saawain tü jimekat. ⁸Otta müşia Simón Pedro, ni'rapa tü jimekat, nu'wachiraakalaka nümlatu'umüin Jesús sünain nümuin nümuin:

—Senyotkalee, wayuu kaainjarai taya. Anashi püpütile taya tamüiwa —nümakalaka nümuin.

⁹Müshi tüü, süka ponüin ma'i naa'in tü nasitkat sünain wattain saalii, aka'aya naa'in na eejanakana nümaa sulu'u tü ne'ejenakat, ¹⁰aka'aya naa'in Jacobo oo'ulaka Juan, na nüchooinkana Zebedeo, na nütünajutkana Simón sulujunakana tü wane anuakat. Nümakalaka joolu'u Jesús nümuin Simón:

—Nnojo mmolüin pia teema saa'u kaainjaralin pia. Maa aka olojülin pia jime, okotchajeechi joo pia wayuu tamüin süpüla saapajüinjatüin tanüiki.

¹¹ Shiasa süchikjee nantırüin tü piamasükat ne'ejena sotpa'amüin tü palaakat, napütün süpüshua tü

nakorolokot süpüla o'unaa nümaa
Jesús.

Eiyajünüshi wane wayuu aja'tta atachi

¹²Je so'u wane ka'i, antüshi Jesús sulu'ümüin wane pueulo eere wane wayuu mayeinshi sütümä aja'ttaa ata. Je ni'rappa Jesús, arütkaashi nia nünainmün sünain palastaleein nia yaa nümülatu'u sünain nüchuntüin nümuin:

—Senyotkalee, müinka pücheküle, piiyaja taya —nümakalaka chi wayuukai.

¹³Niyurulakalaka joo nütuña Jesús nünainmün chi ayuuishikai sünain naapain nia:

—Tacheküin süpüleerua anainjachin pia —nümakalaka nümuin.

Anaichipa joo chi wayuukai.
Nnojoltüitpa aja'ttuin tü nütakat.

¹⁴Aashajaashi joo Jesús nümuin chi wayuukai nüchikua:

—Otta müşia joolu'u, nnojo püküjin sümüin wayuu püchiki sünain teiyajün pia. Pu'una palajana eemüin chi sacerdoketaki süpüla pii'iyatüinjatüin nümuin tü pütakat süpüla naapüinjatüin nümuin Maleiwa tü mürüt ouktajatkat saa'u anaichipain pia, maa aka tü nuluwataakat anain Moisés paala sümäwa. Je sükajee tia, sütiijaajeechi aa'u pia wayuu sünain anaichipain pia süpüla sa'akainjachin pia püchikua —nümakalaka Jesús nümuin.

¹⁵A'walakajaasü ma'i nüchiki Jesús sainküin mmakat, mayaasüje ko'utüin chi wayuukai. Ayatsü antapaatüin wayuu wainma nünainmün shii'iree aapajaa tü nikirajakat anain je shii'iree shiiyajünüin nütüma. ¹⁶Otta Jesús,

o'unawaishi nümuwi sa'akajee tü wayuukolüirua chaa eere yüütüün süpüla aashajawaa nümaa Maleiwa.

Eiyajünüshi wane wayuu oukta asa'achi

¹⁷Je so'u wane ka'i, wanaa sümaa nikirajün Jesús tü wayuukolüirua, eeshii wane wayuuirua fariseo oo'ulaka na karalouktamaajanakana joyojoyolüin sa'aka tü wayuukolüirua. Antüshii naya sünain e'rajaanaa'u Jesús sulu'ujee tü pueulokalüirua sulu'u tü mmakat Galilea je Judea oo'ulaka chajee Jerusalénjee. Otta müşia Jesús, pülaichipa nia nütuña Maleiwa süpüla eyajaa wayuu.

¹⁸Nantakalaka wane wayuuirua sünain nalü'üjiraain wane wayuu ayuuishi süka süi shii'iree ne'itaain nia nümülatu'ümüin Jesús shii'iree niyyajeein nia. Oukta asa'achi, oukta atünachi. Otta sünain nekerotirüin nia so'ulu'upünaa tü miichikat, ¹⁹isası nachiki süka wainmain tü wayuukolüirua so'ulu'u. Naliikajaakalaka nümuin chi wayuukai chaa süralo'ümüin tü miichikat, süpüla naakatüinjatiin süralo'ujee süpüla nashakatirüinjachin nia pasanainpünaa sünain tü wayuukolüirua nümülatu'ümüin Jesús. ²⁰Nütüjaapa Jesús saa'u nanoula na wayuukana, aashajaashi nümuin chi ayuuishikai:

—Tawalachee, talatirüitpa paainjala puulia —nümakalaka nümuin.

²¹Otta na fariseokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana, müsü naa'in: “¿Jaraikai wayuu chi e'rüuyaaka aa'in wayumüin süpüleerua nünüiki nümuin

Maleiwa? Nnojoishi jerain Maleiwa sünain niain ainküün nümüiwa alatiraa saainjala wayuu".

—²²Otta müşia Jesús, süka niyaawatüün saa'u tü sulu'ukat naa'in, asouktüshi nia namüin:
—¿Jamüshii jia mojuka'a jünüki tamüin sulu'u jaa'in? ²³⁻²⁴Je wanaa siúmaa tamüin nümüin, "Talatirüitpa paainjala puulia", nnojoishi jütüjaain aa'u tayakai, chi Shipayakai Wayuu, sünain laülaain süpüla alatiraa saainjala wayuu. Otta müsia joolu'u, jütüjaweechi aa'u taya sünain laülaain süka tameechin nümüin, "Püsha'wala waraittaiwa pia".

Aashajaashi joo Jesús nümüin chi oukta asa'achikai:

—Püsha'wala, püliü'üja pu'ula, pu'una pipialu'umüin —nümakalaka nümüin.

²⁵Asha'walaamaatüshi joo chi wayuukai su'upala tü wayuukolüirua süpüshua. Naapaaín tü nu'ulakat palastakat aa'u paala nia sünain nu'unüin nipialu'umüin sünain nu'waajüin chi Maleiwakai.
²⁶Ponokalaka ma'i saa'in tü wayuukolüirua tü shi'rakat sünain maa:

—Anashaataleesia ma'i tü kasa we'rakat so'uka'i tüü, tü nnojotkat we'rapü'lüin paalainka —namakalaka sünain na'waajüin Maleiwa.

Ounejaanüshi Leví nütüma Jesús

²⁷Shiasa mapa süchikijee tia, sünain nu'unüin Jesús yalajee, eeshi nüpüla wane wayuu joyotüin eere ni'yataale kantüliashi Leví. Okotchajüi neerü nümüin chi sülaülashikai mma.

—Anashi tamaatalai pia —nümakalaka Jesús nümüin.

²⁸Nüsha'walaakalaka joo Leví sünain nüpüttüin ni'yataain süpüshua süpüla o'unaa nüimaa Jesús.

—²⁹Shiasa süchikijee tia, neenakalaka Leví wainma wayuu nipialu'umüin sünainmüin wane ekawaa nütüma nüpüla Jesús. Je na'aka na wainma wayuu eküshiikana, eeshi wainma na okotchajüliikana neerü nümüin chi sülaülashikai mma. ³⁰Otta na wayuukana fariseokana je na karalouktamaajanakana eekai fariseoin, ejejeraashii naya nojuuna na nikirajuinkana Jesús sünain mojuin nanüki namüin:

—¿Jamüshii cheje eera nekaaka'a namaa na eekana kaainjaraliin, maa aka na okotchajüliikana neerü nümüin chi sülaülashikai mma?

—namakalaka namüin.

³¹Nüsouktakalaka joo Jesús ne'ipajee:

—Wane wayuu eekai nnojolüin ayuulin, nnojotsü che'ojaain tottoolu sümüin. Shia che'ojaaka amiin eekai ayuulin. ³²Otta müşia tayakai, antüshi taya sa'akamüin wayuu süpüla achajawaa süchiki eekai kaainjaralüin shii'iree sükatalaain suulia saainjala. Nnojoishi taya antüshin süpüla achajawaa süchiki eekai maainjalain saa'in namüin —nümakalaka Jesús namüin.

Asakinnüshi Jesús soo'opünaa tü aamüjaakat

³³Naashajaakalaka joo na fariseokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana nachikua nümüin Jesús:

—Na nikirajuinkana Juan, aamüjapü'lüshii naya wanaa sümäa nachuntüin nümüin Maleiwa,

maa'aya aka na wekirajüinkana wayakana fariseokana. ɿJamaka'a joo na pikirajüinkana nnojoliika'a naamüjüin? Ayatshii naya sünain ekaa —namakalaka nümüin Jesús.

³⁴⁻³⁵Nüsouktakalaka Jesús ne'ipjee sünain nikirajüin naya süka sukuappa tü kasa e'nnakat sainküin mma sünain nümüin namüin:

—Tü wayuu antakat sünain shikiira wane ka'wayuusee, anasü talatüle saa'in sümää nnojolüin mojuin saa'in wanaa sümää eein chi ka'wayuuseshikai namaa. Je joolu'u, süka eein taya namaa na tekirajüinkana, anasü talatüle naa'in. Alu'ujasa mapa takatalaapa noulia, eeshii süpüla naamüjüin —nümakalaka Jesús namüin.

³⁶Nümakalaka namüin:

—Nnojotsü anain müleka shi'yotoonüle wane shi'ipa kuluulu eekai jeketüin süpüla ekeittajünaa süka wane ashe'in eekai laülaain. Amojujaegerü süpüshua wanaa sümää siishijaaün süka süsüküijaweerüin. Akaajaa jiakana, nnojotsü anain masütaajule jia sünain tü jünoujakat paala wanaa sümää jünoujain tü pütchi jeket tekirajakat anain. ³⁷Maa'aya aka wane wiino. Müleka süla'annüle wane wiino eekai saashü'üjünajatüin sulu'u wane paa'ata eekai laülaain, eesü süpüla siichatajaaín tü paa'atakät sütüma jashü'üpa. Amülouleerü tü wiinokot oo'ulaka tü paa'atakät. ³⁸Shi'itaaneekalaka wane wiino eekai saashü'üjünajatüin sulu'u wane paa'ata eekai jeketüin. ³⁹Chi eekai nüsülin wane asüüshi eekai jashü'üin, nnojotsü naa'in sünain eekai nnojolüin jashü'üin, süka ki'rain nümüin asaa tü

jashü'üsükat. Akaajaa jiakana fariseokana, ki'rairü jaa'in sünain tü ekirajünakat anain jia natüma na jutuushikana otta jiyouktüin tü tekirajakat anain —nümakalaka Jesús namüin.

Eiyajüshi Jesús so'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana

6 ¹So'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, awaralijaashi Jesús namaan na nikirajüinkana sulu'u wane wopu pasanainpünaa sünain wane yüüja. Je na nikirajüinkana, nasürüttapünaaín wane a'ttiee kanüliakat "trigo" sünain nashalejüin shia. ²Otta na fariseokana, süka müin aka saa'in wane a'yatawaa tü naa'inrakat na nikirajüinkana Jesús naashin, namakalaka namüin:

—Saashin tü nüshajakat Moisés, nnojotsü anain süpüla jaa'inrüin tia so'u tü kal'i weemeraakat o'u —namajaakalaka namüin na nikirajüinkana Jesús.

³ Asouktüshi Jesús joolu'u namüin saa'u nnojolüin kaainjalaain tü naa'inrakat na nikirajüinkana naajüin:

—Soto jaa'in tü naa'inrakat David paala sümäwa wanaa sümää alin jamü nümüin je namüin na nütünajutkana. ⁴Ekerotshi nia sulu'umüin tü a'waajüleekat Maleiwa wanaa sümää shi'itaanüin tü pan aapünajatkat nümüin Maleiwa. Tü pankat naashin Moisés, nnojotsü shika'ain sümüinjattiüin wayuu eekai eein ne'e. Naya eküinjanaka namüiwa, na sacerdote judíokana. Otta David, naapaaín tü pankat sümää niküin, je naapüin süpüshi namüin na nütünajutumuyukana. Je

nnojoliishii sūsalain naya tü
naa'inrakat nütüma Maleiwa.
⁵ Tayakai, chi Shipayakai Wayuu,
taya laülaashika saa'u tü ka'i
sheemeraakat o'u wayuu. Je
sükajee tia, nnojoliishii kaainjalain
na tekirajüinkana saalijee tü
naa'inrakat —nümakalaka Jesús
namüin.

⁶ Je so'u wane'eya sükalia
eemerawaa, ekerotshi Jesús süpüla
ekirajaa sult'umüin tü ekirajüleekat
tü judíokalüirua. Eejachikalaka
nüpüla wane wayuu joso ajapüchi, tü
najapü nikiakat. ⁷ Je na fariseokana
namaa na karalouktamaajanakana,
süka naapeein nikii Jesús, eekalaka
ma'i naa'in nüpüla müleka niiyajüle
so'u tü ka'i eemeraanakat o'u,
shii'liree "Kaainjarai nia süka
ni'yataain so'u tü ka'i eemeraanakat
o'u sünain niiyajüin wane wayuu"
namüinjanain sümüin wayuu. ⁸ Otta
Jesús, süka nütüjaain saa'u tü
jülijakat naa'in,

—Püsha'walaalaka yala pasanainmüin
sünain tü wayuukolüirua
— nümakalaka nümüin chi wayuu
joso ajapüchikai.

Nüsha'walaakalaka joo
chi wayuukai yala yalaala.
⁹ Nümakalaka joo Jesús namüin na
wayuukana sünain nüchiajaain naya:
— Saajüin tü nüshajakat Moisés,
čkasa anaka süpüla waa'inrüinjatüin
so'u tü ka'i eemeraanakat o'u?
¿Anasü müleka waa'inrüle tü
kasa eekai anain? ¿Shiataapa
eekai mojuin? ¿Anasü müleka
waa'inmajüle wayuu suulia ouktaa?
¿Shiataapa anain wo'utüle saa'in?

¹⁰ Niirakaakalaka Jesús namüin
na wayuukanairua napüshua sünain
nümüin nümüin chi ayuuishikai:

—Puwasta tü pajapükat.

Je sünain naa'inrüin tü
aluwataanakat anain nia, anal'eitpa
tü najapükat. ¹¹ Otta na fariseokana
je na karalouktamaajanakana,
aashichijaashii ma'i naya
nümüin Jesús sütümä tia. "¿Kasa
waa'inrüinjatka nüka?", müshii naya
sünain aashajaajirawaa.

Aneekünüshii na polookana piammüin Aluwataaushikana

¹² O'unüshi Jesús so'u wane ka'i
saalumüin wane namüna süpüla
aashajawaa nümaa Maleiwa.
Eeshi nia sünain nüsira'irüin
aikat tia sünain achuntaa nümüin.
¹³ Shiasa ja'yuupa, neenakün na
nikirajüinkana nünainmüin süpüla
nüneeküinjanain poloo piammüin
na'akajee. Ni'itaakalaka joo nanülia
"Aluwataaushi" münüin, süka
nuluwataainjanain naya sünain
aküjaan nünuiki sümüin wayuu.

Anuu nanülia na
Aluwataaushikana: ¹⁴ Simón, chi
e'itaanakai anülia Pedroin nütüma
Jesús. Andrés, chi nimüliakai Simón.
Jacobo, Juan, Felipe, Bartolomé,
¹⁵ Mateo, je Tomás. Jacobo chi
nüchonkai Alfeo. Simón, wane
no'utku na wayuukana kanüliakana
Zelote. ¹⁶ Judas nüchonkai Jacobo.
Je Judas Iscariote chi aapüinjachikai
nikii Jesús.

Na anakuappaliikana naashin Jesús

¹⁷ Süchikjee tia, ashakatüshi
Jesús saa'ujee tü namünakat
namaa na polooshiikana piammüin
eemüin wane anoui eere wainmain
na nikirajüinkana otta wayuu
watta saalin sulu'ujee süpüshua
tü mmakat Judea, oo'ulaka
Jerusalén, oo'ulaka sotp'aajee
palaa sulu'ujee tü pueulokat

Tiro oo'ulaka Sidón.¹⁸ Antüsü tü wayuukolüirua nünainmüin Jesús shii'iree saapajeein nünüiki je shii'iree shiiyajünüin tü ayuuliikat suulia nütüma. Na wayuu eekana müliain sütümä kale'eru'uwaal yoluja, eiyajünüshii naya nütüma.

¹⁹ Arütkaashii na wayuukana napüshua nünainmüin Jesús shii'iree nepetteein nia stüpüla anainjanain naya nütüma, süka natüjaain naa'u sünain pülashin nia je sünain niiyajün wayuu wainma.

²⁰ Eirakaashi joo Jesús namünin na nikirajüinkana sünain nikirajün naya no'upala na wayuukana napüshua:

“Anata'aleeshijja'a ma'i jia müliahana joolu'u, süka jikeroteenain chamüin eere nuluwataain Maleiwa.

²¹ Anata'aleeshijja'a ma'i jia aikana amüin joolu'u jamü, süka emireenain jia so'u ka'ikat tia, je jiakana a'yalajakana joolu'u, süka jüsirajeenain so'u tia.

²² Anata'aleeshijja'a ma'i jia shi'rakana amüin wayuu joolu'u saalijjee anoujaa tanain tayakai, chi Shipayakai Wayuu, mayaasüje kanain jia saa'in wayuu, mayaasüje sijünajaain jia wayuu sünain mojuin sünüiki jümüin, otta müleka shiyouktüle jia saa'u mojulaain jia saajüin.

²³ “Meerü jukuaippa aka nakuaippa na nünüükimaajanakana Maleiwa paala sümaiwa sünain ne'nnüin amüin natüma na jutuushikanairua. Otta jiakana so'u

tü ka'i mülieenakat o'u jia sütümä wayuu, talata jia süka süpüshua jaa'in, süka jüttüjaain naa'u chi Maleiwakai sünain nüsüläjüinjatüin kasa anashaatakat jümuin chaa iipünaa eere nia”, nümakalaka Jesús namünin.

²⁴ Aashajaashi joo Jesús namünin na wayuukana napüshua:

“Na wayuu eekana washirüin ja'aka, ‘Aisha'ajaa’, meena naya, süka kasalajaneerüin namünin tü mojusü naa'inrakat. Mayaasüje talatüin naa'in joolu'u sümama washirüü ne'e, mojeerü naa'in so'uweena wane ka'i.

²⁵ Je na wayuukana eekana emirain ja'aka maa'ulu yaa, mojeerü ma'i naa'in, süka aijejerüin jamü namünin. Otta na asirajakana, ‘Aisha'ajaa’, meena naya, süka na'yalajeenain saalii mojuu aa'in.

²⁶ Je jia kojutkana sütümä wayuu süpüshua, jalia jia talataja aa'in sütümä tia. Anakaja sotüle jaa'in nachiki na nünüükimaajanayaakana Maleiwa sümaiwa paala kojutkana sütümä tü jutuushikalüirua soo'opünaanaküjain alawaa. Otta no'ulu'u Maleiwa, mojutsalii naya”.

Ekirajünüshii sünain alinjanain na nü'ünüükana napüla

²⁷ Aashajaashi Jesús nüchikua namünin na nikirajüinkana no'upala na wayuukana napüshua: “Jia aapaakana tü tamakat, anashii aire jüpüla na jü'ünüükana, sümama

jükaalijain naya, mayaashiije kanain jia naa'lin. ²⁸Je anashii jücheküle tū anasükat napüleerua na mojukana anüki jümuin, sūmaa jüchuntüin nümuin Maleiwa naa'u, mayaashiije e'rüliin wayumüin jümuin. ²⁹Müleka süshe'etünüle ju'upünaa süttüma wayuu, anasü müleka nnojorule jüchekajüin shia. Shia anaka alu'u müleka jujununtaale süpüla süshe'etünüle tū wane. Je müleka süsütünüle tū jüshe'inkat, anasü müleka juu'ulaale tū wane'eya süpülaya. ³⁰Je nümuin chi eekai che'ojaain kasa nümuin, jüsülaa nümuin. Je nümuin chi asütakai jükorolo juulia, nnojo jüsütiin süchikua nuulia. ³¹Anasü müleka jaa'inrüle tū anasükat sümüin wayuu, maa aka jücheküin saal'inreein tū anasükat jümuin.

³²"Müleka aire ne'e jüpüla tū wayuu aikat apüla jia, ḷkasa anaka alu'u tia nu'upala Maleiwa? Na wayuukana napüshua, mayaashiije kaainjaraliin naya, aisü napüla wayuu aikat apüla naya. ³³Je müleka jükaalijale ne'e tū wayuu akaalijakat jia, ḷkasa anaka alu'u nu'upala Maleiwa tia? Na wayuukana napüshua, mayaashiije kaainjaraliin naya, naa'inrüin tia. ³⁴Je müleka jujuyaajirüle ne'e wayuu eekai süttüjin awalaajaa, ḷkasa anaka alu'u nu'upala Maleiwa tia? Shia saa'inraka ne'e wayuu süpüshua, mayaasüje kaainjaraliin. Najuyaajirüin süpüla suwalaajüünjatüin süchikua. ³⁵Alu'usa jiakana, anashii aire jüpüla na jü'tüntükan, maa aka naa'in chi Maleiwa Miyo'ushikai ma'i chakai iipünaa sünain kamaneen sümüin wayuu eekai kaainjalain, eekai nnojolüin

saapüin analu'ut nümuin. Je müleka jükaalijüle na jü'tüntükana sūmaa jujuyaajirüin naya sünain nnojoliin jüchekajüin namüin süpüla nawalaajüintüin süchikua, nayaawateena aa'u jia sünain nüchooin jia Maleiwa. Je asülajüneena amüin jia wainma kasa anasü nüttüma so'u wane ka'i. ³⁶Anashii müleka jümlüliajüle wayuu süpüshua, maa aka naa'in chi Jüshikai Maleiwakai sünain nümlüliajüin shia", nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Nnojotsü anain tū ayoojawaakat tū awalayuukalüirua

³⁷Aashajaashi Jesús nüchikua namüin na nikirajüinkana no'upala na wayuukana: "Anakaja müleka nnojorule jiyoujüin wane wayuu. Müleka jaa'inrüle tia, meeria jukuaippa nüttüma Maleiwa. Anakaja müleka nnojorule jaapüin shikii wane wayuu. Müleka jaa'inrüle tia, meeria jukuaippa nüttüma Maleiwa. Shia anaka alu'u müleka motüle jaa'in saainjala wayuu eekai kaainjalain juulia, süpüla motüintüin naa'in Maleiwa tū jaainjalakat nuulia. ³⁸Anashii müleka jüstüläjüle sümüin wayuu eekai che'ojaain kasa sümüin. Je tū che'ojaakat jümuin, asülajüneeri nüttüma chi Maleiwakai sünain wainmashaateerüin shia. Akaajaa müleka matüjünre asülajaa jia sümüin wayuu, meeria jukuaippa nüttüma Maleiwa. Masülaajujeena amüin jia", nümakalaka Jesús namüin.

³⁹Ekirajüshi joo Jesús süka sukuaiippa tū kasa e'nnakat sainküin mma: "Müleka nu'uninnüle wane wayuu eekai mo'uin nüttüma

wane eekai mo'uinya, eeshii süpüla nojunuujiraain sulu'u ishi. ⁴⁰Wane wayuu, nüshatapa tü ekirajünakat anain nütüma chi ekirajükai, shieerü nikirajaka anain tü ekirajünakat anain nia paala”, nümakalaka namüin na nikirajüinkana.

⁴¹⁻⁴²“Jia ayoojaakan waneepia na juwalayuukana, müşhii aka jia naa'in wane wayuu eekai ni'rüin yarüttüsü sulu'u no'u chi nuwalakai sünain ‘Tawalaa, anashi tayu'rule tü yarüttüsükat sulu'ujee po'u’ sünain nümüin nümüin. Otta nnojotsü nütüjaain aa'u sünain eein wane sa'ata wunu'u sulu'u tü no'ukalia ma'i. Jiakana piamaikan akaipa, müleka juu'ulaale suulia kaainjalaa, juunteeerü jii'l'iyatüin namüin na juwalayuukana sünain kaainjalain naya”, nümakalaka Jesús.

Tü süchonkot wane wunu'u

⁴³Aashajaashi Jesús joolu'u nüchikua namüin na nikirajüinkana no'upala na wayuukana: “Wane wunu'u eekai shikaajünüin achoin, nnojotsü kachoin eekai mekaajuuin. Otta wane wunu'u eekai mekaajuuin süchon, nnojotsü kachoin eekai shikaajünüin. ⁴⁴Müleka shi'nniile süchon wane wunu'u, atüjaaneerü aa'u kasain kachoin. Tü süchonkot tü higuerakat, nnojotsü atpajünüin sünainjee wunu'u eekai keimsein, je tü uuwakat, nnojotsü atpajünüin sünainjee wunu'u eekai eein ne'e. ⁴⁵Akaajaa naa'in wane wayuu eekai nüktijüin waneepia kasa anasü, watüjaan aa'ut sünain shiain sulu'uin naa'in tü anasükat, süka waapüin shia nüküjüin. Akaajasa wane wayuu eekai nüktijüin waneepia tü kasa mojusükot, watüjaan aa'ut

sünain shiain sulu'uin naa'in tü mojusükat. Tü saashajaakat wane wayuu, shia tü ojuittakat sulu'ujee saa'in”, nümakalaka Jesús namüin.

Nukuaippa wane wayuu kekiishi ma'i

⁴⁶Aashajaashi Jesús nüchikua namüin sünain nüchijaaain naya: “‘Senyotkalee, kojutshi pia watüma’, čjamüşhii jümaka'aka tamüin sünain nnojolüin jaa'inrüin tü taluwataakat anain jia? ⁴⁷Chi wayuu eekai nüntüin tanainmüin, sünain naapajüin tü tekirajakat anain, sünain naa'inrüin waneepia tü taluwataakat anain nia, čkasa maka aka nia? ⁴⁸Müshi aka nia naa'in wane wayuu eekai yalayalain süpüla aainja miichi. Nüpotüin tü mmakat süpüleerua tü nipiakat süpüla nükumajüinjatüin shia saa'u ipa. Je süntapa wane juya miyo'ushaata sünainmüin tü miichikat, nnojotsü ojuttüin shia, süka ichein ma'i sükumajia. ⁴⁹Akaajasa chi wayuu eekai nnojolin naa'inrüin tü taluwataakat anain, müşhia aka nia naa'in wane wayuu eekai matüjain süpüleerua aainja miichi. Nükumajüin tü miichikat saa'u mma ne'e sünain nnojolin nüpotüin tü mmakat süpüleerua tü nipiakat. Je süntapa wane juya miyo'ushaata sünainmüin tü miichikat, ojuttüsü shia”, nümakalaka Jesús namüin.

Tü nünoulakat wane wayuu sülaülashikai poloo shikii surulaat

7 ¹Je keraapa nünüiki Jesús namüin na nikirajüinkana no'upala na wayuukana napüshua, o'unüshi sulu'umüin tü pueulokat Capernaum. ²Eeshi wane sülaülashi surulaat nnojoishi judfoin. Je chi nüchepchia kojutkai nütüma,

ayuuishi, mayeinshi ma'i. ³Niasa'a chi sülaülashikai surulaat, naapüin nüchiki Jesús sünain niain atüjin eiyajaa wayuu. Nuluwataakalaka wane laülaayuushiikana naa'u na judíokana süpüla naashajaainjanain nümaa shii'free niiyajeein chi nüchechpiakai. ⁴Shiasa nantapa na laülaayuushiikana nünainmün Jesú, nachuntüin nümuin süka süpüshua naa'in sünain namüin nümuin:

—Kojutshi ma'i chi sülaülashikai surulaat watüma. Anakaja müleka piyajüle chi nüchechpiakai ⁵süka alin ma'i waya judíokana nüpüla je süka naainjirüin wamüin tü ekirajüleekat —namakalaka nümuin Jesú.

⁶⁻⁷O'una müşhija Jesús namaa. Otta yaa pejemüin sünain nipiä chi sülaülashikai surulaat, nüpanapajakalaka Jesú wane nütünajutüirua chi laülaashikai ajütünakat nünainmün süpüla naküjainjatüin nünüiki nümuin: "Ekirajükalee, nnojishi taya o'unüin pünaïnmün, süka nnojolin kasajachin taya pümuin, saa'in tamüin. ¿Jamakuaippalinjachika joo süpüla tantajachin pünaïnmün? Süka jamüin, laülaain pia saa'u ayuulii. Müleka püküjale ne'e wane pütschi, tatüjaan aa'ut sünain aneechin chi tachechpiakai sütüma tia ⁸süka tatüjaan saa'u aluwataanaa maa aka tatüjaan saa'u aluwataawaa. Müleka tajütüle wane surulaat, o'unüshi. Müleka teenaküle nia, antüshi. Müleka taluwataale chi tachechpiakai, naa'inramaatiün moto'o tü taluwataakat anain nia", müşhii naya nümuin Jesú sünain naküjain nünüiki chi sülaülashikai surulaat.

⁹Oponojoosü ma'i naa'in Jesús sütüma tü nümakat chi sülaülashikai surulaat. Ajununtaashi joo sünain nümuin sümüin tü wayuukolüirua wattakat saalin eekat nümaa:

—Miyo'utaaleea'a nünoula chi sülaülashikai surulaat tanain, Nnojishi eein wane makai aka naa'in sünain anoujaa tanain, ja'itakaja ne'e na'aka na wayuukana Israelkana —nümakalaka Jesú namüin.

¹⁰Nale'ejaakalaka joo na ajütünakana nipiälu'umüin chi sülaülashikai surulaat sünain eein chi nüchechpiakai napüla. Anaichipa joo nia.

Kato'uchi nütüma Jesús wane ouktüshi

¹¹Süchikjee tia, o'unüshi Jesús chamiün cha'aya eemüin wane pueulo kanüliasü Naín namaa na nikirajuinkana oo'ulaka watta saalin wayuu. ¹²Je nüntapa so'ulu'umüin tü pueulokat, eesü nüpüla wane wayuu oukta a'wayuuset sümäa wainma wayuu shipajannuu. Ouktüichipa joo chi stüchonkai waneeshika'iya sümüin. Alü'üjünüshi nia amuuyuupa'amüin. ¹³Shiasa ni'rappa chi Senyotkai tü wayuukot, nümlüjakalaka shia.

—Nnojo pi'yalajüin, maachee — nümakalaka sümüin.

¹⁴Nürütkaakalaka joo Jesús nünainmün chi ouktüshikai. Je ni'itaapa najapü sünain tü alü'üjiasiäkat, asha'walaashii joo na wayuukana alü'üjashiikana.

—“Püsha'wala, waal'ira”, müşhi taya müin —nümakalaka nümuin chi ouktüshikai.

¹⁵Otta müşhia chi wayuukai, nojoyolookalaka sünain naashajaain.

Otta Jesús, nümakalaka sümüin tü niikat:

—Anii chi püchonkai.

¹⁶Ponusü ma'i naa'in na wayuukana tü ne'rakat. Je na'waajüin Maleiwa:

—Anashikaiche ma'i chi nünükimaajachikai Maleiwa antakai wa'akamüin —müsħii waneeirua.

Otta wane:

—Antüichipa Maleiwa süpüla nükaalijainjanain waya nüpüşikana —müsħii.

¹⁷Je tü naa'inrakat Jesú斯 nüka chi ouktüshikai, a'walakakaasü süchiki sütüma wayuu cha'aya sulu'u tü mmakat Judea je cha'aya sü'ütpünaa.

A'waajünüshi Juan nütüma Jesú斯

¹⁸So'u wane ka'i, wanaa sümaa püreesain Juan chi owoutisaajüikai, aküjünüsü nümüin natüma na nikirajuinkana süchiki süpüşhua tü naa'inrakat Jesú斯. Neenakalaka Juan pihamashii na nikirajuinkana ¹⁹sünain nuluwataain naya chamiin nünainmüin chi Senyotkai süpüla namüinjanain nümüin: “¿Shiimü'inya piain chi aluwataaushikai nütüma Maleiwa süpüla pu'tte'erüinjachin wayuu? ¿Nnojottaapa shiimüin?”.

²⁰Shiasa nantapa na nikirajuinkana Juan nünainmüin Jesú斯, müshii naya nümüin:

—Aluwataaushi waya pünainmüin nütüma Juan chi owoutisaajüikai süpüla wasakirüinjachin piia: “¿Shiimü'inya piain chi aluwataaushikai nütüma Maleiwa süpüla pu'tte'erüinjachin wayuu? ¿Nnojottaapa shiimüin?” —namakalaka.

²¹Je so'u ka'ikalüirua tia, eyajünüsü wayuu watta saalin

nütüma, wayuu eekai müliaiin sütüma ayuulii je eekai kale'eru'uin yoluja. Je wayuu wainma eekai mo'uin, ko'usü nütüma. ²²Je sükajetia, asouktüshi joo Jesú斯 namüin na nüjünalakana Juan:

—Aa, shiimüin tayain chi aluwataaushikai nütüma Maleiwa süpüla to'tte'erüinjachin wayuu. Ju'una jümata jüchikua jüküjaiwa nümüin Juan tü ji'rakat je tü jaapakat achiki. Tü wayuu eekai mo'uin, ko'usü. Tü eekai masa'ain, kasa'asü. Tü eekai saja'ttüin süta, ashatüsü tü sütakat. Tü eekai mach'ein, kache'esü. Tü eekai ouktüin, oso'iraasü saa'in. Je tü eekai müliaiin, aküjüna amüinrü tachiki tayakai chi O'tte'erüikai. ²³Anata'aleeshija'a ma'i chi wayuu eekai nnojolüin nuu'ulaain suulia anoujaa tanain sütümajee tü alatakät nümüin —nümakalaka Jesú斯 namüin.

²⁴Shiasa'a no'unapa na nüjünalakana Juan, o'ttüshi Jesú斯 sünain aküjaa nüchiki Juan sümüin tü wattakat saalin wayuu: “Soto jaa'in wanaa sümaa nuwoutisaajüin Juan chaa isashiipa'a. ¿Kasa ju'unaka ee'iree eemüin nia? ¿Süpüla ji'rüinjachin wane wayuu eekai nnojolin lotüin sünain anoujaa? Nnojo. ²⁵¿Süpüla ji'rüinjachin wane wayuu washirü eekai kashe'in kuluulu anasü? Nnojo. Na wayuu washinnuukana, na anakana ashe'in, kepiashii naya sulu'u nipia chi sülaülashikai mma, nnojoshii kepiain chaa eere maa'inyatuulin mma. ²⁶Shiimüin sünain ju'unüin chamüin süpüla ji'rüinjachin wane nünükimaajachi Maleiwa. Je alana'aleeshia ma'i nia sünain kojutüin nütüma Maleiwa

noulia na waneeinnua süka niain chi aapirakai wayuu sünain tantajachin tayakai.²⁷ Nia chi ashajünakai achiki paala sünain nümuin chi Maleiwakai nümuin chi Nüchonkai sünain maa:

'Taluwataajeechi chi
pünüliamaajachikai
püpüleerua
süpüla naapirüinjatüin tü
wayuukolüirua sünain
püntajachin sa'akamüin.

Yapainjatü nütüma tü
wayuukolüirua süpüla
saapajün pünüiki',
müsü tü ashajuushikat.²⁸ Shiimüin tü tamakat jümuin, yaa sa'aka wayuu maa'ulu yaa, alana'aleeshia ma'i Juan sünain kojutüin nütüma Maleiwa suulia tü wayuukolüirua süpüshua. Otta na wayuu anoujashiikana tanain, mayaasüje nnojoliin kojutüin joolu'u sütümä wayuu, alana'aleejeria tü nojutkat so'uweena wane ka'lí suulia tü nujutkat Juan maa'ulu yaa. Shia süka laülaweenain naya cha'a ya eere nuluwataain Maleiwa", nümakalaka Jesús.

²⁹Napüshua na wayuu aapakana tü nümakat Jesús, je na okotchajülikana neerü nümuin chi sülaülashikai mma, süka owoutisaajuushin naya nütüma Juan, müşhii naya: "Anasü ma'lí tü nuluwataakat anain waya Maleiwa".³⁰Akaajasa na fariseokana namaa na karalouktamaajanakana, na nnojoliikana owoutisaajünin tü nütüma Juan, nayouktüin tü jüchekakat chi Maleiwakai napüleerua.

³¹Nümakalaka Jesús namüin na ayouktakana nünuiki: "¿Kasa maka aka naa'in na wayuu ka'akakana

jia, na ayouktakana tanüki?

³²Nnojoishii jia talatüin tamaa, süka nnojolin taa'inrüin tü jüchekakat tapüleerua. Müshii aka jia saa'in tepichi eekai namüin namüin na natünajutkana saalijee nnojoliin nashaitteein nama:

'Ja'itaina amasijaayaain waya,
nnojoliishii jia oyonnojoyaaain
sütuma.
Je ja'itaina mojuyaain waa'in
sünain ee'irajaa,
nnojoliishii jia a'yalajayaain
sütuma',

müshii na tepichikana.³³Müshii aka jia saa'in tepichi, saa'u 'Kale'eru'ushi nia yoluja' jümuin nümuin Juan chi owoutisaajükkai sünain jiyouktüin nünuiki, süka nnojolin ni'rajaain mi'iraa je süka nnojolin nüsuin wanaa jümaa.³⁴Otta jünüiki tamüin tayakai, chi Shipayakai Wayuu, süka te'rajaain mi'iraa sümaa wayuu: 'Wayuu kasa ale'echi nia, sütünajut tü okotchajütkalüirua neerü nümuin chi sülaülashikai mma, sütünajut tü kaaínjaratkalüirua', müşhii jia tamüin sünain jiyouktüin tanüki. Shiimüin tü tamakat, müleka nnojorule taa'inrüin süpüshua tü jüchekakat, nnojoleena jia talatüin tamaa.³⁵Otta chi wayuu eekai shiimüin sünain nünoujain nünain Maleiwa, nütüjaweerü aa'u sünain shiimüin tü taküjakat nümuin", nümakalaka Jesús sümuin tü wayuukolüirua.

Nülatirüin Jesús saainjala wane wayuu kaainjalasü

³⁶Eenajinnüshi Jesús sünain wane ekawaa nipialu'u wane wayuu fariseo kanüliashi Simón. Nu'unakalaka. Shiasa nüntapa chamüin cha'a, nüikkalaakalaka

sünain tü ekawaakat.³⁷ Je wane jierü kaainjarat shipiajatü cha'aya, sütiijaapa naa'u Jesús sünain nikaain nipialu'u chi fariseokai, süntakalaka nünainmün süpüla shi'rüinjachin nia. Altü'üjasü wane maraaja akumajuushi süka ipa kanüliasü "alabastro", kalu'usü "perfume".³⁸

Asha'walaasü shia nüchiiruajee Jesús sü'ütpa'a nuu'ui sünain shi'yalajüin sünain süshorottirüin tü su'wüirakat saa'u. Süla'ajaakalaka shia süka su'wala. Shipesutkalaka shia sünain shi'yotüin tü perfumekat saa'u.

³⁹ Otta chi fariseokai eenajitkai Jesús, müüsü naa'in nüle'eru'u: "Je chira, müleka niale wane chi nünükimaajachikai Maleiwa, niyaawatüinje tü jierü epettakat nia, nütüjaajaa aal'uluje sukuaippa sünain kaainjaralüin shia, je niyoutküinje sümüin tü saa'inrakat nüka".

⁴⁰ Otta Jesús, süka nütüjaain saa'u tü jülükakat naa'in, müşhi nia nüümüin:

—Simón, anashi taküjale pümüin súchiki wane kasa.

—Anakaja, Ekirajüikalee. Püküja maala tamüin —nümakalaka nüümüin.

⁴¹ Nümakalaka Jesús:

—Eeshi wane wayuu a'anapitshi nünneetse. Nujuyaajirüin piamashii wayuu. Wainma neerü tü najuyaalakat: 500 "denario" tü najuyaalakat wane. Oo'ulaka chi wane, ajuyaajüshi ja'rai shikii "denario".⁴² Otta na nujuyaajitkana, naja'ttiriin tü neerü najuyaalakat. Isasü nachiki nawalaajüin súchikua nüümüin chi a'anapitshikai naya. Otta niakai, nuu'ulaain tü nünneetsekät napüla —nümakalaka Jesús.

Nüsakinnakalaka joo Simón nüümüin:

—¿Jaraleechi, saa'in pümüin, aika ma'i apüla chi a'anapitshikai neerü?

⁴³ Asouktüshi Simón:

—Niataa chi wayuu oo'ulaanakai wainma ojuyaala —müshi.

—Püitchi lotüsü tü püsouktakat aka —nümakalaka Jesús nüümüin.

⁴⁴ Niirakaakalaka Jesús sünainmün tü jietkat sünain ayatüin naashajaain nüümüin Simón:

—Piakai, nnojoishi kamaneein tamüin sümaa aapüin wüin su'lacija too'ui tantaiwa'aya pipialu'umüin. Alu'usa shiakat, süshorottirüin su'wüira saa'u too'ui sünain süla'ajaain shia süka su'wala.

⁴⁵ Piakai, nnojoishi püpesujüin taya wanaa sümaa püsaküin taya tantaiwa'aya. Alu'usa shiakat, moo'ulaainyülia suulia epesujaa too'ui.⁴⁶ Piakai, nnojoishi kamaneein tamüin sümaa o'yotoo seita saa'u tekii. Alu'usa shiakat, shi'yotüin "perfume" saa'u too'ui süpüla shii'iyatüin sünain kojutüin taya sütüma.⁴⁷ Ja'itairü wainmain paala tü saainjalakat, saa'u aliichipain taya süpüla süka süpüshua saa'in, atüjaana aa'ulu sünain motüitpain taa'in saainjala. Akaajasa piakai, nnojoishi alin taya püpüla süka süpüshua paa'in, maa aka alin taya süpüla tü jietkat, süka nnojolin che'ojaaín motüin taa'in paainjala paajüin —nümakalaka Jesús nüümüin Simón.

⁴⁸ Nümakalaka joo Jesús sümüin tü jietkat:

—Motüitpa taa'in paainjala.

⁴⁹ Otta na wayuukana ekaashiikana wanaajiraa nümaa, aashajaajiraashii naya:

—Atak. Motüsü naa'in saainjala wayuu naajüin. ¿Jarai wayuu atüjaka süpüleerua tia? —müshii naya sünain nayoujüin Jesús.

⁵⁰ Otta nünüiki Jesús sümüin tü jietkat:

—O'tte'ennüitpa pia süka pünoujain tanain. Anasü müleka pu'unüle sünain anain paa'in — nümakalaka sümüin.

**Süchiki wane mma
apünajünakat alu'u**

8 ¹ Shiasa süchikjee tia, o'unüshi Jesús sulu'upünaa tü pueulokat süpüshua. Aküjüshi nia tü pütchi anasükat sümüin wayuu, süchiki nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa. Je na Aluwataaushikana, na polooshiikana piammüin, o'unüshii naya nümaa. ² Otta namaa nayakana, o'unüshii wane jieyyu eiyajünakana nütüma Jesús oo'ulaka na ayu'nnakana oulia yoluja. Eesü María Magdalena, tü ayu'nnakat ale'eru'ujee akaratshisi yoluja. ³ Eesü Juana, nu'wayuuse Chuza chi laamakai sulu'u nipia Herodes chi sülaülashikai mma. Je eesü Susana oo'ulaka wane jieyyu wainma. Nakaalijain na jieyyukana Jesús je na nikirajünakana süka tü nawashirüinkat.

⁴ So'u wane ka'i, antapaatasü wayuu watta saalin nünainmün Jesús sulu'ujee tü pueulokat süpüshua. Ekirajüshi joolu'u nia sünain wane kasa süka sukuaiippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma. ⁵ Müshi nia namüin: "Eetaashi wane wayuu apünajüi. O'unüshi sulu'umüin tü niyüüjasekat sünain nijnain tü nuwaüyekat. Eesü waüyee ejituukat sulu'u wopu eepünaale süliikatünün aa'u sütüma wayuu, eere shiküin shia wuchii. ⁶ Eesü ejituukat eere arülain mma saa'u ipa. Shiasa susotapa, ajulujaasü süka josoin tü mmakat.

⁷ Eesü ejituukat sa'aka mojuui eekai keimsein. Shiasa süsotapa, ouktüsü tü pünajütkat sütüma tü mojuuikat. ⁸ Alu'usa wane waüyekat, ejituushi saa'u mma anasü. Asotüsü, emiyo'ulaası sünain wattain saalii süchon, maa aka poloo shikii süchon sünainjee waneesia so'u", müshi joo Jesús sümüin tü wayuukolüirua. Je kettaapa nünüiki Jesús, "Chi eekai nüshateein tanüiki, anasü jülüjüle naa'in süpüla niyaawatüinjatüin saa'u tü tekirajakat anain", nümakalaka sünain emetuluin nünüiki namüin.

⁹ Otta na nikirajünakana Jesús: "Pikirajüinapa waya sünain wane kasa süka sukuaiippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma. ¹⁰ Jamalu'ut tü püküjakat wamüin?", namakalaka nümuin. ¹¹ Asouktüshi Jesús: "Nnojotsü atüjaanüin aa'u paala süchiki nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa. Otta müshia joolu'u, o'ttüichipa taya sünain tee'iyatün shia jümuin jiakan tekirajünakana. Otta na wane wayuukanairua, tekirajüin naya waneepia süka sukuaiippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma, süpüla keraainjatüin tü ashajünakat paala, tü münakat wamüin:

'Ja'itaka'a neirakaain sümüin tü kasa anasü taa'irnakat, je ja'itaka'a naapüin tü kasa anasü taküjakat achiki, nnojoleerü nyaawatüin aa'u tü tekirajeekat anain naya', nümakalaka Jesús namüin.

¹¹ Nii'iyatakala joo Jesús namüin sünain jamalu'ulüin tü nüküjaitpakat sümüin tü wayuukolüirua süka sukuaiippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma. Müshi nia namüin: "Tü waüyekat, shia nünüiki

Maleiwa. ¹² Je tü waüyee ejituukat eepünaale süliikatünüin aa'u sütümä wayuu, shia nakuappa na wayuu eekai naapüin ne'e nünüiki Maleiwa sünain süstüütünamaatüin tü pütkikat noulia nütüma Satanás suulia nanouja'alüin sünain süpiüla no'tte'ennünüjanain nütüma Maleiwa. ¹³ Je tü ejituukat eere arülain mma saa'u ipa, shia nakuappa wayuu eekai naapüin sümaa talataa aa'in nünüiki Maleiwa aküjünakat namüin. Müshii aka naya saa'in tü pünajüt ajulujaakat. Anoujashii naya motso'o ne'e. Otta ne'rapa müliaa sünainjee tü nanoulakat, oo'ulaa müshija suulia anoujaa. ¹⁴ Je tü ejituukat sa'aka mojuui eekai keimsein, shia nakuappa wayuu eekai naapüin nünüiki Maleiwa sünain malaüle'erüin naa'in sünain anoujaa, sükajee ayatüin naya shapaain naa'in naa'ujiraa shii'iree washirtüü je shii'iree emi'ijaa. ¹⁵ Otta tü waüyee ejituukat saa'u mma anasü, shia nakuappa na wayuu eekai naapüin nünüiki Maleiwa sümaa naapaaín shia süka süpüshua naa'in. Lotüshii ma'i naya sünain anoujaa waneepia sütümä. Je maa aka tü pünajütkat saa'u mma anasü sünain wainmain süchon, koo'omüinsü namüin na wayukana aa'inraa kasa anasü, süka nachecherün naa'in sünain anoujaa", nümakalaka Jesús namüin.

Süchiki wane rampara chuwatsü iipünaa

¹⁶ Aashajaashi joolu'u Jesús namüin nüchikua: "¿Jalasü e'itaanüin wane rampara chuwatüle? ¿E'itaanüsü suupünaa wayeeta? ¿E'itaanüsü suupünaa türoojo? Nnojotsü anain tia. Anasü

shi'itaanüle iipünaa eere süpülee luusa, süptüla shi'nnüinjatüin tü suwaralakat sütümä wayuu eekai shikerolüin. Müsüya aka tü nüchikikat chi Maleiwakai. Nnojotsü anain müleka sunujunnule suulia wayuu. Shia anaka alu'u müleka süküjünüle sümüin wayuu süpüshua sünain shikirajünüinjatüin sünain. ¹⁷ Müleka sunujunnule wane kasa, eweeteerü süchikua. Müsüya aka tü nüchikikat chi Maleiwakai. Ja'itairü nnojolüin aküjünüin paala sümüin wayuu sainküün mmakat süpüshua, aküjüneerü joolu'u sümüin. ¹⁸ Je sükajee tia, anashii müleka eere jaal'in sünain tü pütki jaapakat. Chi wayuu eekai jülüjain naa'in tü shiimainkat ekirajünakat anain nia, ekirajüneechi nia soo'omüin. Akaajasa chi eekai nnojolüin kasajatün nüümüin tü shiimainkat, asütüneerü nuulia tü ekirajünakat anain nia paala", nümakalaka Jesús namüin.

Antüsü nii je nuwalayuu Jesús nünainmüin

¹⁹ Je joolu'u, antüsü tü niikat Jesús oo'ulaka na nimüliayuukana süpüla naashajaainjanain nümaa. Otta isasü nachiki arütkawaa nünainmüin, süka wainmain wayuu yaa nü'ütpa'a. ²⁰ Naapinnakalaka Jesús:

—Naa tü pükat anooipa'a oo'ulaka na puwalayuukana. Aashajaweeshii pümaa —nümünakalaka.

²¹ Asouktüshi Jesús:

—Tü wayuu "teikat" je na wayuu "tawalayuukana" tamünjanakanamüin, naya na eekai naapüin tü nünüikat Maleiwa sünain naa'inrüin waneepia tü nuluwataakat anain —nümakalaka Jesús namüin.

Niimale'erüin Jesús wane wawai

²²So'u wane ka'i, müşhi Jesús namüin na nikirajüinkana:
—Anashii wo'unüle waneemüin sa'ata tü palaakat.
O'otoo müşhija'a joo naya sulu'u tü anuakat sünain no'uniin. ²³Je siuma'irnu'u waraittün tü anuakat shirokupünaa tü palaakat natüma na nikirajüinkana, atunküshi Jesús. Anta müsia joo wane wawai nanainmüin sünain shi'yotüin palaa sulu'umüin tü anuakat. Pejeirü süpüla shimerojooin tü anuakat shiinalu'umüin tü palaakat. ²⁴Narütkaakalaka na nikirajüinkana nünainmüin,
—Ekirajüikalee, püchijraa maala. Ouktüshii taa waya —namakalaka nümüin.

Nüsha'walaakalaka Jesús sünain nüchiajaain tü wawaikat sümaa tü palaa ko'ontakat nanainmüin. Ejimalaa müsia joo tia sütüma nünüki. ²⁵Nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana:
—Nnojotsü jünoujüin paala sünain to'tte'erüinjanain jia suulia tü wawaikat? —müshti nia namüin. Eimolojooshii ma'i naya sümaa naashajaajiraain sünain namüin:
—Jaraikai wayuukai chii, kache'ekai amüin wawai oo'ulaka tü palaakat? —müshti naya, süka ponüin ma'i naa'in tü ne'rakat.

**Ajuittinnüsü watta saalii
yolujaairua nüle'eru'ujee**

wane wayuu nütüma Jesús

²⁶Antüsü joolu'u tü anua kalu'ukot Jesús namaa na nikirajüinkana waneemüin sa'ata palaakat chejee Galileajee. Je cha'aya, kepiasü wane

wayuuirua kanüliajüsü Gadareno.

²⁷Nüshakatapa Jesús sulu'ujee tü anuakat, eejachi nüpüla wane wayuu kale'eru'ushi yoluja. Kepiashi chi wayuukai paala sulu'u tü pueulokat. Akaajasa joolu'u nia, kepiashi amuuuyupa'a sünain mashe'inkuu nümuin. Kakaliaichi sünain nnojolin kepiain nia sulu'u miichi. ²⁸⁻²⁹Je süntaiwa'aya tü yolujaakalüirua nünain, ako'ojinnüshi nia sütüma wayuu. Otta ja'itaichi ako'ojünüin nia süka kaleena, nü'tsouktün tia sünain nu'uninnüin sütüma tü yolujaakat eemüinre isashiipa'a. Arütkaashi joolu'u chi wayuukai nünainmüin Jesús sünain nüsapainyo'ukain nümülatu'umüin. Otta müşhia Jesús, nümaja amüinrü tü yolujaakat süpüla sujuittünjatüin nüle'eru'ujee chi wayuukai. Emetutsü joo sünüiki tü yolujaakat nüle'eru'ukat chi wayuukai sünain sümüin:

—Jesúsuu, Nüchonka'iya Maleiwa Miyo'ushikai ma'i, çjamüinjatü takuaippa püttüma? Nnojo e'rülin wayumüin pia tamüin —sümakalaka wainmatua nümüin.

³⁰—Kasaichi pünülia?
—nümakalaka Jesús sümüin.
—Watta saalii, münüshii waya
—sümakalaka nümüin Jesús.

³¹Namakalaka joolu'u na yolujaakana yaakana nüle'eru'u chi wayuukai:

—Nnojo püjütüin waya wattamüin shiinalu'umüin mmakat eere müliain weinshi tü wapüishikalüirua —müshti naya wainmatua nümüin Jesús.

³²Eejatü wane püülüküirua ekajaain cha'aya saa'u wane namüna. Nachuntün na yolujaakana wainmatua nümüin Jesús shii'iree

najütünüin süle'eru'umüin tü
püülükkalüirua.

—Ju'una jümaarüleen
—nümakalaka Jesús namüin.

³³Ojuitta müsija tü
yolujaakalüirua nüle'eru'ujee
chi wayukai sünain
shikeroliin süle'eru'umüin tü
püülükkalüirua. Apantajaayaa
müstü tü püülükkalüirua saa'ujee tü
namünakat shirokumüin tü palaakat.
Oo'uwo'utkalaka shia süpüshua.

³⁴Na arüleejüliikana tü
püülükkalüirua ne'rapa tü alatakat
süümüin, apantajaashii naya
sulu'umüin tü pueulokat je sainküin
mma sünain aküjaasüchiki. ³⁵Otta
na wayuu aapakana nanüiki,
o'unüshii naya sünain e'rajawaa
tü aküjinakat achiki namüin. Je
nantapa nünainmüin Jesús, ne'rüin
chi wayukai ojuittinna ouliachikai
yoluaa, sünain kashe'inchipain nia,
otta nnojolichipain mamainnain,
sünain joyotüin nü'ütpa'a Jesús.
Eimolojooshii naya ne'rapa nia.

³⁶Otta na wayuu eejanakana wanaa
sümaa niiyajünüin chi wayukai,
naküja achikichi nia süümüin tü
antüstiikalüirua. ³⁷Je napüshua
na wayuu Gadarenokana, süka
mmolüin ma'i naya, nachuntüin ma'i
nümüin Jesús süpüla nu'unüinjachin
noulia. Je wanaa sümaa no'otooin
Jesús sulu'umüin tü anuakat süpüla
ale'ejaa Galileamüin, ³⁸ärütkaashi
joo chi ojuittinna ouliachikai
yoluaa nünainmüin shii'iree
nu'uneein nümaa. Otta müşhia Jesús,
niyoutüin süchiki nümaainjachin
nia, sünain nümüin nümüin:

³⁹—Anashi püle'ejüle püchikua
pipialu'umüin sünain püküjain
süchiki tü kasa anasü naa'inrüitpaket
chi Maleiwakai pümuin.

Ale'jeashi joo chi wayukai
pueulopa'amüin sünain aküjaasü
süümüin wayuu süpüshua süchiki tü
kasa anasü naa'inrüitpaket Jesús
nümüin.

Wane jintut kato'ulu nütüma Jesús

oo'ulaka wane jierü ayuuisü anasü nütüma

⁴⁰Shiasa nüle'ejapa Jesús
Galileamüin, eesü wayuu wainma
a'latapajüsü nia. Je talatüsü
saa'in nüntapa. ⁴¹⁻⁴²Je na'aka
na wayukana, eeshi wane
wayuu kanüliashi Jairo, wane
laülaashikai sulu'u tü ekirajüleekat
tü judíokolüirua. Ayuuisü nüchon,
waneesüchon shia nümüin,
polooriü piammüin juya suuyase.
Amotsojünüsü saa'in sütüma tü
ayuulii sünainakat. Anta müşhia'a
nia sünain nüsapainyo'ukain
nümülatu'umüin Jesús, sünain
nüchuntüin wainmatua nümüin
süpüla nu'unajachin nipialu'umüin
süpüla niyyajünjatüin tü nüchonkot.

Je sünain nu'unüin Jesús
nipialu'umüin Jairo, eesü wayuu
watta saalin sünain yentaawain
shia nümaa. ⁴³Je sa'aka tü
wayuukolüirua, eesü wane wayuu
ayuuisü. Polooriü piammüin juya
amülain isha süümüin waneepia.
Mepiirü shia, ja'itairü saapüin
sünneetse süpüshua süümüin tottoolu.
⁴⁴Süliülaakalaka tü wayukot
nüchiirua Jesús shii'iree shipetteein
sot nüshe'in. Je shipettapa shia,
anaitpa, nnojolüitpa amülain isha
süümüin.

⁴⁵—¿Jarat epettaka tashe'in?
—nümakalaka joo Jesús.

Otta tü wayuukolüirua süpüshua,
ko'utüsü ne'e nuulia. Nümakalaka
joo Pedro:

—Senyotkalee, čjamüshikai pia?
Wainma wayuu chentaawain pümaa.

⁴⁶Nümakalaka Jesús:

—Nnojo. Eesü wane epettakat
tashe'in, süka tayaawatüin saa'u
anaitpain tatüma wane wayuu
— müshi nia.

⁴⁷ Je süttüjaapa saa'u tü jietkat
sünain nülleratüin naa'in shia,
arütkaastü shia nünainmün sünain
süsapainyo'ukain nümülatu'umün
sünain shapashapatüin saa'in. Je
su'upala tü wayuukolüirua süpuhua,
aküjüsü shia nümuin Jesús sünain
shia in epettüin tü nüshe'inkat je
sünain anaitpain shia nütüma.

⁴⁸Nümakalaka Jesús sümüin:

—Nii waalira, anaitpa pia süka
pünoujain tanain. Anasü pu'unüle
sünain anain paa'in.

⁴⁹Wanaa sümaa naashajaain
Jesús sümaa tü jietkat, nüntakalaka
joo wane wayuu nipialu'ujeejachi
Jairo chi laülaashikai sulu'u tü
ekirajüleekat, sünain nümuin
nümuin:

—Ouktüitpa tü püchonkot.
Puu'ulaa suulia peenajaain chi
Ekirajükai.

⁵⁰Naapapa Jesús nünüiki chi
wayuukai, nümakalaka nümuin
Jairo:

—Nnojo piyo'ujaain aa'in. Pünouja
ne'e tanain süpüla anainjatüin tü
püchonkot.

⁵¹⁻⁵³Shiasa nüntapa Jesús
nipialu'umün Jairo, eesü wane
wayuuirua a'waatüin ma'l shi'iralu'u
saalii tü jintutkot.

—Nnojo ji'yalajuin. Tü jintutkot,
nnojotsü ouktüin, atunküsü ne'e
— nümakalaka Jesús sümüin.

Süsirajakalaka tü wayuukolüirua
nükä Jesús, süka natüjaain saa'u
sünain ouktüin shia. Nikerotitkalaka

joo Jesús palitchon wayuu ne'e
sulu'umüin tü miichikat: Pedro,
Jacobo, Juan, oo'ulaka chi
süshikai tü jintutkot je tü shiikat.
⁵⁴Naapaakalaka joo Jesús sajapü tü
jintutkot sünain nümuin sümüin:

—Püchijiraa maala, Tachee.

⁵⁵Suso'iraakalaka aa'in tü
jintutkot sünain süsha'walaamaatüin.
Shiasa süchikjee tia,
—Anasü müleka shikinnüle
— müshi Jesús.

⁵⁶Ponusü ma'l joo naa'in chi
süshikai je tü shiikat. Otta Jesús,

—Nnojo jüküjuin sümüin wayuu
süchiki tü taa'inrakat süka tü
jüchonkot —mushi nia namüin.

Aapünüsü laülawaa namüin na polooshiikana piammüin

9 ¹Shiasa süchikjee tia,
nükotchajaakalaka Jesús na
Aluwataaushikana polooshiikana
piammüin sünain nümuin namüin:

—Taapüin laülawaa joolu'u jümüin
süpüla ayu'laa yoluaja süle'eru'ujee
wayuu je süpüla eiyajaa wayuu
eekai ayuulin. ²Ju'una jümatä
jiiyajaiwa wayuu eekai ayuulin, je
ju'una jüküjaiwa sümüin wayuu
süchiki nukuaippa Maleiwa sünain
aluwataawaa. ³Nnojo jülin'üjüin
jüchise: wunu'u jüshepü'üjia,
jükatto'uise, jimia, jünneetse, je
suwala'ata jüshe'in. ⁴Je jüntapa
sulu'umüin wane pueulo, nnojoleerü
ji'iratüin tü michi jüntakat al'u'u
palajana. Waneeitpaleerü jüpilee
süma'inru'u eein jia sulu'u tü
pueulokot. ⁵Je müleka nnojoliire
kapülain aa'inyüü jia sulu'u wane
pueulo, ju'unamaata suulia sünain
jo'otojoojin tü mmakat sünainjee
juu'ui jüma'ichikü shiyaawase
jümüin: "Nnojotsü wasirüitpain

eekai manoujüinyeein ale saa'in ne'e" niiyajüin eekai ayuulin. Je nüküjain —nümakalaka Jesús namüin.

⁶No'unakalaka joo na polooshiikana piammüin sulu'upünaa tü pueulokat süpüshua, sünain naküjain tü nüchikikat chi O'tte'erüikai sümüin wayuu je sünain neiyajüin wainma wayuu.

⁷Otta müşia Herodes, chi sülaülashikai mma, naapa achikichi Jesús sümaa süpüshua tü kasa naa'inrakat sainküin mmakat. „Jarai cheje eera nia?”, müsü naa'in nüle'era'u süka nnojolüin wanaawain sükjala tü wayuukolüirua nüchiki. „Niataa Juan owoutisaajüikai oso'iraain aa'in”, müsü waneeirua. ⁸„Niataa Elías chi nünükimaajachikai Maleiwa paala sümäiwa, eweetüin maa'ulu yaa”, müsü sükjala waneeirua. „Oso'iraataasü naa'in wane eekai nünükimaajachin Maleiwa paala sümäiwa”, eesü makat. ⁹Otta Herodes sütüma tü naapakat achiki, ni'reekalaka ma'i Jesús. „Jarai cheje eera chi taapakai achiki? Nnojoijasa niain Juan nia. Tashottira anutpünaachinkasa chia”, majataasü naa'in.

Ekitshi watta saalii wayuu Jesús

¹⁰Ale'ejüshii joo na Aluwataaushikana polooshiikana piammüin nünainmüin Jesús sünain naküjain nümiin süchiki tü kasa naa'inrakat sainküin mma. Nümaakalaka joo naya sa'akajee tü wayuukolüirua eemüinre yüütülin, peje sünain wane pueulo kanüliasü Betsaida. ¹¹Otta tü wattakat saalil wayuu, su'unakalaka nüchiirua Jesús sütijaapa naa'u sünain nu'unüin. Nürütkaakalaka joo shia süntapa nünainmüin, sünain

nämüin süchiki nukuappa Maleiwa sünain aluwataawaa.

¹²Shiasa motsopa ka'ikat, na polooshiikana piammüin, süka mo'unüinyülia ne'rüin tü wattakat saalii wayuu, narütkaakalaka nünainmüin Jesús sünain maa:

—Ekirajüikalee, yüü'üyütüüsü ma'i tü mmakat yaa. Anasü müleka püjtütileirua su'unaiwa sulu'umüin tü pueulokalüirua je sainküin shipia wayuu nachajaaiwa tü nekünjatkat je süpüla eeinjatüle sutunküin — namakalaka nümuin Jesús.

¹³—Jaapa jiakanä nekünin — nümakalaka Jesús namüin.

Nasouktakalaka nümuin:

—Ja'raisü pan je piamasü ne'e jime asijuushi eekat wama'ana. Ja'itakaje ne'e wo'unüin wayalajaain shiküin, isasia ne'e wachiki. Watta ma'i saalii tü wayuukolüirua —müshii naya.

¹⁴Eejana maa aka 5.000 tooloyuu sa'aka tü wayuukolüirua süpüshua sünain mayaawajuin na jieyüu oo'ulaka na tepichi eejanakana.

—Anakaja müleka süikkalaale tü wayuukolüirua sünain ja'raiwalin shikii —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

¹⁵Naa'inrüin joo tü nuluwataakat anain naya. Aikkalaashii joo napüshua na wayuukana. ¹⁶Naapaakalaka joo Jesús tü ja'raisükat pan je tü piamasükat jime. Niirakaakalaka iipünaamüin sünain naapüin analu'ut nümuin Maleiwa saa'u. Nüshanaajakalaka joo shia süpüla nottonojüinjatüin na nikirajüinkana süka tü wayuukolüirua. ¹⁷Eküshii napüshuale'eya je emirashii sünainjee. Je süchikijee, okotchajünüsü tü napütaalakat, maa aka poloo piammüin katto'ui.

Akujüshi Pedro jaralin Jesús

¹⁸ Shiasa so'u wane ka'i, aashajaashi Jesús nümaa Maleiwa najuuna na nikirajüinkana. Je stichikjee, nüsakitalaka joo naya:
—Jarai taya saashin tü wattakat saalin wayuu?

¹⁹ Nasouktakalaka:
—“Niataa Juan chi owoutisaajükai”, müsü waneeirua. “Niataa Elías”, eesü makat. “Oso'iraataasü naa'in wane eekai nüntükimaajachin Maleiwa paala sümaiwa”, eesü makat ne'e — namakalaka nümuün.

²⁰ —Jama jiakana, ɿjarai taya jaajüin? —nümakalaka namüin.
Nüsouktakalaka joo Pedro nümuün:

—Pia Cristo, chi Nüneekajalakai Maleiwa süpüla o'tte'eraa wayuu.

²¹ Nüchiajakalaka joo Jesús naya suulia naküja'alüin nüchiki sümuün wayuu sünain niain Cristoin. ²² Nüküjakalaka joo namüin stichiki tü alateetkat nümuün:

—Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, ja'ijaasü müliajinjachin taya sünain tayouktünüinjachin natüma na laülaayuushiikana naa'u na judíokana, oo'ulaka natüma na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana, oo'ulaka natüma na karalouktamaajanakanaka. O'utinneeichi aa'in taya natüma. Je so'u apünüin ka'i süchikjee tia, oso'ire'enneeichi aa'in taya — nümakalaka namüin.

²³ Aashajaashi joo Jesús namüin na nikirajüinkana je sümuün tü wayuukoltüirua süpüshua:

—Chi wayuu eekai tamaweein, anakaja müleka nnojorule naa'inruiin tü nüchekakat ne'e nümuwa. Shia

anaka alu'u müleka naa'inruile waneepia tü nüchekakat Maleiwa nüpuileerua, sümaa nnojolüin mmolüin sheema o'utinnaa aa'in saa'u noonooin sümaa tanüiki. ²⁴ Chi eekai niyoutktüin taya süka naa'inmajiraweein nukuaippa suulia ouktaa, amüluijeerü nukuaippa süpüshua. Otta chi wayuu eekai naapajiraain nukuaippa süpüla ni'yataainjachin tamün, mayaashije o'utüneechin aa'in sünainjee tia, ayateechi o'tte'ennüin tatüma. ²⁵ Maja'a aka chi eekai niyoutktüin taya süka washireein nia, nnojoleerü shiain amüluoleerüin ne'e tü nuwashirüinkat sümuüwa, amüluijeerü tü nukuaippakat süpüshua. ²⁶ Chi wayuu eekai nnojolin kasajachin tayakai chi Shipayakai Wayuu nümuün sünain nnojolin nüküjüin tachiki sümuün wayuu süka japülin nia taka, nnojoleechi kasajachin nia tamü'inya tale'ejapa chajee eejee chi Tashikai Maleiwa. Je tantapa, shiimain sünain warattuoleerüin tü mmakat süka eeinjanain na aapiee nüma'anajeejanakana tamaa. ²⁷ Shiimüin tü tamakat jümüin: Analaya ju'utku jia yaakana maa'ulu nnojoleenakana ouktüin süpülapünaa ne'rüin sünain su'lttüin tü aluwataawaakat nütüma Maleiwa —nümakalaka Jesús namüin.

Ee'iranajaasü nukuaippa Jesús

²⁸ Je mapa süchikjee tia maa aka wane semaana, neenajaakalaka Jesús apünüinshii na nikirajüinkana: Pedro, Juan oo'ulaka Jacobo, süpüla no'unajanain nümaa namüwa eemüin wane uuchi, süpüla naashajaainjachin nümaa Maleiwa cha'aya. ²⁹ Je chamüin cha'aya,

wanaa sümaa nüchuntüin Jesús nümüin Maleiwa, ee'iranajaastü nu'upünaa. Otta nüshe'in, jorojorotsü ma'i maa aka shiyyaa juya.³⁰⁻³¹ Eweenaa müşhi'iya wane pihamashii wayuu nünainmüin Jesús, nia Moisés oo'ulaka Elías, na nüniükimaajanakana Maleiwa paala sümäiwa. Kamacherajüsü ma'i nashe'in sümaa anashaatain ma'i shia süka nantüshiin nüma'anajee Maleiwa. Yootüshii naya nümaa Jesús süchiki tü ouktajachin nia cha'aya Jerusalén süpüla keraainjatüin nütümaa tü nüchekakat chi Maleiwakai nüpüleerua.

³² Otta müşhia Pedro namaa na nütünajutkana, yaashii naya sümaa natunkeein ma'i. Shiasa'a neerutpa no'u, ne'rüin Jesús sünain kamacherain ma'i nüshe'in sümaa kasuuin je sünain warattuun tü mmakat nü'ütpa'a. Je ne'rüin na pihamashiihana wayuu sha'watiraain nümaa.³³ Je wanaa sümaa nu'unüin Moisés nümaa Elías nüma'anajee Jesús, nümakalaka Pedro:

—Ekirajükalee, anasü ma'i süka we'rütpain tü kasa alatakat wo'upala. Anasü müleka wakumajüle apününsü luma: wane püpüla, wane nüpüla Moisés, je wane nüpüla Elías —müshi nümüin Jesús sünain nnojoliin jütlüjin naa'in tü nümakat.

³⁴ Wanaa sümaa naashajaain Pedro, ewetalaa müsü wane siruma nanainmüin. Neimolojookalaka sütüma süka süntüin na'akamüin.

³⁵ Süsouktakalaka wane pütcchi sa'akajee tü sirumakat: "Anii chi Tachonkai, chi Taneekajalakai. Jüüjüü mata jia sümüin nünuiki", sümakalaka tü pütcifikat namüin.

³⁶ Je kettaapa tü pütcifikat,

eeshi Jesús nümüiwa namaa na apünüinshiikana nikirajuin. Je nnojoliishii naküjain süchiki tü kasa ne'rakat sümüin wayuu.

**Anashi nütüma Jesús wane jintüi
kale'eru'ushi paala yoluja**

³⁷ Shiasa mapa waneemüin ka'ikat, ashakatüshi Jesús saa'ujee tü uuchikat namaa na apünüinshiikana nikirajuin. Napanapajakalaka wayuu watta saalin. Otta na nikirajuinkana, nnojotsü naküjain sümüin tü wayuukolüirua tü ne'rakat.³⁸⁻³⁹ Je sa'akajee tü wayuukolüirua, nu'waatalaka wane wayuu nümüin Jesús:

—Ekirajükalee, anii tachon ayuuishi. Kale'eru'ushi yoluja. Je wanaa sümaa saapaaín nia, a'waatüshi sütüma. O'kchichichaashi sümaa komokoin sütüma, süka nüle'eru'uín shia waneepia. Pükaalijapan, süka waneeshichan chi tachonkai tamüin.⁴⁰ Tachuntayaainje'e namüin na pikirajuinkana shii'iree nayu'leein tü yolujaakat nuulia. Isasü nachiki —nümakalaka nümüin Jesús.

⁴¹ Nümakalaka Jesús sümüin tü wayuukolüirua süpüshua:

—Jiakana manoujüinyeekana tanain, jia e'rülikana wayumüin tamüin, wattairü süma'a ta'atapajüin jia shii'iree jünoujeein tanain — nümakalaka namüin.
—Püche'era chira püchonkai — nümakalaka nümüin nüshi chi jintüikai.

⁴² Je sünain nürütkaain chi jintüikai nünainmüin Jesús, apalasüjawa'ain müşhi, o'kchichijawa'ain müşhi sütüma tü yolujaakat. Otta müşhia Jesús, nuu'ule'erakalaka tü yolujaakat

suulia tü saa'irrakat nüka chi
jintüükai. Niiyajakalaka joo
nia je naapüin nia nüümüin chi
nüshikai.⁴³ Otta tü wayuukolüirua,
oponojoosü ma'l saa'in süka
shi'rün tü naa'inrütipakat Jesús.
"Anashaataleeshia ma'i chi Maleiwa
Pülashikai ma'l", müshii naya.

Naashajaakalaka joo Jesús namaa
na nikirajüinkana:

⁴⁴—Jüläja jümata jaa'in tü
tamüinjatkat jümüin joolu'u.
Tayakai, chi Shipayakai Wayuu,
aapüneemattüichi ekii taya
sajapulu'umüin wane wayuuirua
— nümakalaka Jesús namüin.

⁴⁵ Otta na nikirajüinkana, nnojotsü
nayaawatüin aa'u tü nümakat
namüin. Nnojotsü ja'yain sulu'u, süka
nnojolüin shii'iyatünüin namüin
nütüma. Je eimolojooshii ne'e naya
seema nasakiruin nia sünain.

**Kee'ireesü naa'in laülawaan
na nikirajüinkana Jesús**

⁴⁶ A'lüüjaajiraashii joo na
nikirajüinkana Jesús nujuuna sünain
jaraleechin miyo'un na'akajee
so'uweena wane ka'l.⁴⁷ Shiasa Jesús,
süka nütüjaain saa'u tü sulu'ukat
naa'in nayakana, neenakalaka
wane jintüi no'upala nü'ütpa'amüin.
⁴⁸ Naashajaakalaka Jesús namüin na
nikirajüinkana:

—Chi wayuu eekai kamaneein
sümüin wane wayuu saa'u nünoujain
tanain, maa aka kamaneein taya
nüümüin jintüükai chii, kamaneeshi
nia tamü'inya wanaa sümaa. Je saa'u
kamaneein nia tamüin, kamaneeshi
nia nüümüin chi kajünalakai taya'aya.
Chi wayuu eekai kamaneein
sümüin wayuu süpüshua, nieechi
läülaashika'aya ja'akajee —müshi
nia namüin.

⁴⁹ Nümakalaka Juan:
—Ekirajüikalee, eeshi we'rün
wane wayuu ayujashi yoluja
süle'eru'ujee wayuu. Naa'inrütin tia
süka shiain kojutüin pünulia nütüma
naajün. Woo'le'erakalaka nia
suulia süka nnojolin wamaajachin
nia —müshi nia nüümüin Jesús.

⁵⁰—Kettiichian. Chi wayuu
eekai nnojolin jü'ünüüin, jüpüshi
— nümakalaka namüin.

**Nnojoishi kojutüin Jesús
natüma na wayuukana**

cha'aya Samaria

⁵¹ Shiasa joolu'u, süka
pejein tü nükaliakat Jesús
süpüla ouktajachin otta süpüla
niyaleraainjachin iipünaamüin
eemüin Maleiwa, o'ttüshi sünain
o'unaa Jerusalénmüin, süka shiain
tü nüchekakat chi Maleiwakai
nüpüleerua.⁵² Aluwataanüshii
wane anülieerua palajana nütüma
süpüla nachajaain atunkülee nüpüla
Jesús namaa na nikirajüinkana.
Nantakalaka joo na anülieekana
eemüin wane pueulo sulu'u
tü mmakat Samaria.⁵³ Je na
wayuukana cha'aya natüjaapa
naa'u Jesús sünain cha'walin
Jerusalénmüin, mamaneesalii naya
nuulia.⁵⁴ Otta Jacobo nümaa Juan
natüjaapa saa'u sünain mamaneein
tü wayuukolüirua noulia, müshii
naya:

—Senyotkalee, ḷpücheküin
wachuntüin wane siki nüümüin
Maleiwa süpüla a'ajia tü
wayuukolüirua, maa aka nütüma
Elías paala sümaiwa?

⁵⁵⁻⁵⁶ Nujununtaakalaka joo Jesús
nanainmüin sünain nüchiajaain
naya:

—Nnojo jütüjaain saa'u tü jümakat.
 Taya, chi Shipayakai Wayuu, nnojoishi
 tantün süpüla to'utirüin saa'in wayuu,
 alu'ujasa süpüla to'tte'erüinjatüin shia
 —nümakalaka namüin.

O'unüshii joo naya eemüin wane
 pueulo naata.

**Naküjin wane wayuuirua sünain
 no'uneein nüchiirua Jesús**

⁵⁷ Shiasa sünain wopulu'uin
 Jesús namaa na nikirajüinkana,
 nümakalaka wane wayuu nümüin:
 —Pümaajeechi taya eepünaale pia.

⁵⁸ Asouktüshi Jesús nümüin:
 —Tü walitkalürua, eesü ishi
 süpüla eenjatüle sütunküin. Je tü
 wuchiikalürua, kepiasü iipünaa
 eere sütunküle. Otta tayakai, chi
 Shipayakai Wayuu, mepiasai
 —nümakalaka Jesús nümüin.

⁵⁹ Aashajaashi joo Jesús nümüin
 wane'eya:

—Joo'uya tamaaiwa pia
 —nümakalaka nümüin.

Je nüniiki chi wayuukai ni'ipajee:
 —Senyotkalee, alü'ütsü nükalia chi
 tashikai süpüla ouktajachin. Anashi
 tojoitüle nia palajana süpülapünaa
 to'untüin pümaa.

⁶⁰ Asouktüshi Jesús nümüin:
 —Anakaja nayale ojoitüin na
 püpüshi makana saa'in wayuu
 ouktüsü saa'u nnojoliin nanoujüin
 tanain. Otta piakai, anashi müleka
 pu'unüle tamaa püküjaiwa sümüin
 wayuu süchiki nukuaippa Maleiwa
 sünain aluwatawaa —nümakalaka
 Jesús nümüin.

⁶¹ Otta wane'eya, müshi nümüin
 Jesús:

—Senyotkalee, pümaajeechi taya.
 Otta palajana, anashi tapütaale
 süpüla tü tapüshikalürua cha'aya
 tepialu'u —nümakalaka nümüin.

⁶² Asouktüshi Jesús:

—Müinka naapaale wane wayuu
 tü aküjaakat süchiki nukuaippa
 Maleiwakai sünain aluwatawaa,
 nnojoleerü nuuntüin naa'inrüin
 müleka shiale jülijain naa'in tü
 naa'inrapü'iükät paala süpülapünaa
 naapaaain —nümakalaka Jesús
 nümüin.

Nüjütüin Jesús wainma

na nikirajüinkana

sünain aküjaan nüchiki

10 ¹Shiasa süchikjee
 tia, nüneekajakalaka
 chi Senyotkai noo'omüin
 na nikirajüinkana maa aka
 akaratshishii nekii noo'omüin na
 polookana piammüin. Nüjütüin naya
 nütpüleerua sünain piamawalin naya
 nütüma sulu'upünaa tü pueulokot
 süpüshua je sainküin mmakat
 süpüshua chaa eemüinjachire
 nia. ²Aashajaashi Jesús namaa
 nama'ichiki: "Wainma wayuu
 eekai saapeein tachiki tayakai
 chi O'tte'erüikai. Otta palitchon
 na yapakana süpüla o'unaa
 sünainmüin tü wayuukolüirua
 süpüla naküjainjatüin tachiki
 sümüin. Je sükajee tia, jüchunta
 jumaala nümüin chi Tashikai
 Maleiwa süpüla nuluwataainjanain
 na wayuu aküjüinjanakana tachiki
 namüin. ³Ju'una jumata. Meena aka
 jia saa'in anneetchen sa'aka unaalü,
 süka taluwataain jia sa'akamüin tü
 ta'ünütükalürua. ⁴Nnojo jü'lü'üjüin
 jünneetse oo'ulaka jükapateetse
 oo'ulaka shii'iratia jüsapaatse. Je
 nnojo jüsha'walaain sulu'u wopu
 sünain yootoo sümaa wayuu.

⁵"Je jüntapa nama'anamüin wane
 wayuu: 'Kasataalejese saapünüin

wane anaa jümuin nütüma Maleiwa', meena jia namüin. ⁶Je na kepiashiikana sulu'u tü miichikat, müleka nacheküle süpileerua anainjanain naya nütüma Maleiwa, aapüneerü wane anaa namüin. Akaajasa nnojorule nacheküin, nnojoleerü aapünün shia namüin. ⁷Anakaja müleka jutunküle süma'ana tü wayuu jüntakat anainmüin palajana. Nnojoleerü jii'iratüin shia süma'inru'u chain jia sulu'u tü pueulokot. Maa aka nuwalaajünün wane a'yataai, akaajaa jiakan. Anakaja saapajünüle tü che'ojaakat jümuin sütüma tü wayuu jikirajakat.

⁸"Je jikerolapa sulu'u wane pueulo, müleka kamaneere tü wayukolüirua jümuin, anashii makatüle jia sümaa jiküin tü aapünakat jümuin. ⁹Jiyyaja tü wayuu eekai ayuulin cha'aya. Je jüma namüin na wayuukana napüshua: 'Nücheküin Maleiwa süpileerua juu'ulaain suulia jaainjala süpüla nuluwataainjanain jia'. ¹⁰Je müleka mamaneere tü wayukolüirua juulia, ju'unä nama'anajee sünain jümuin namüin emetut süpa'apünaa tü pueulokat: ¹¹'Saa'u nnojoliin kasajanain waya jümuin, nia nnojoika kasajachin jümuin Maleiwa. Anashii joolu'u wo'unüle juulia. Otta soto jaa'in sünain sülü'lüün nükalia chi Maleiwakai süpüla aluwatawaa', meena jia namüin. ¹²Sö'u tü ka'i kasalajaneetkat o'u sümüin saainjala wayuu nütüma Maleiwa, na ayouktakana jünuiki, mülialeweena ma'i naya suuliale'eya tü kaainjaratkalüirua sulujutkat paala tü pueulokat Sodoma", nümakalaka Jesús namüin.

¹³Ayatshi Jesús aashajaain namaan na nikirajüinkana: "Tü tamüinjatkat

sümüin tü wayuu judfokalüirua cha'aya sulu'u tü pueulokat Corazín oo'ulaka Betsaida, müsü mayaa: 'Alu'uleeka ma'i jia amülouinjanaka'a saalijee jiyouktüin tanüiki sünain ji'rün ma'i taa'inrün wainma kasa anası nütüjakat apüleerua Maleiwa nümuuwa. Otta müleka shialeinkaje e'rün tü wayuu gentilekalüirua sümaiwa paala sulujutkat tü pueulokalüirua Tiro oo'ulaka Sidón tü kasa anası taa'inrakat joolu'u ju'upala, mojusüinkaje saa'in saalii saainjala sümaa suu'ulaain suulia. ¹⁴Je so'u tü ka'i süsaleetkat o'u wayuu saainjala nütüma Maleiwa, mülialeweenia ma'i jia suuliale'eya tü kaainjaratkalüirua chajatkat Tiro je Sidón'. ¹⁵Je tü tamüinjatkat sümüin tü wayuu judfokalüirua cha'aya sulu'u tü pueulokat Capernaum, müsü mayaa: 'Süsaleena jiakanaya ayouktakana tanüiki. Awalaajüneena jia nütüma Maleiwa jaajüin. Otta nnojoleena awalaajünün jia. Shieerü eeka süsaleenain ma'i jia nütüma'.

¹⁶"Otta jiakan tekirajüinkana, chi wayuu eekai naapaaín jünüki, naapaaín tanüikiya. Je chi eekai niyouktüin jia, niyouktüin tayakai wanaa jümaa. Je sünain nnojolin kasajachin taya nümuin, nia nnojoika kasajachin nümuin Maleiwa chi kajinalakai taya", nümakalaka Jesús namüin.

¹⁷Shiasa mapa süchikjee no'unüin na nikirajüinkana Jesús nüma'anajee, na akaratshishiikana nekii, süchikjee naa'inrün süpüshua tü aluwataanakat anain, ale'ejüshii naya nünainmüin sümaa talatiin ma'i naa'in.

—Senyotkalee, saa'u puluwataalain waya, jüüjüüsü wamüin

yolujaayaakaije'e ne'e —namakalaka nümuin.

¹⁸Nümakalaka joo Jesús namüin:
—Jüüjüüsü shia jümuin süka tayamüliichipain Satanás chi sülaülashikai. Te'rüin nia nujutuuiwa'aya paala, maa aka saa'in shiyaa juya chajee iipiünaajee eejachire nuluwataain paala.

¹⁹Läilaainapa jia tatüma naa'u chi we'ipolokai. Jüyamüleechi nia. Ja'itaichi pülashin ma'i nia juulia, nnojoleena jia atuunajüniin nütüma. Meena aka jia naal'in wane wayuu eekai meimolüin sünain waraittaa sa'akapünaa maa'alä je ja'yulu.

²⁰Nnojo talatiin ne'e jaa'in saa'u jüüjüuin tü yolujaakalüirua jümuin. Talata jia saa'u ayateenain jia nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua süchikijee ouktaa —nümakalaka Jesús namüin.

²¹Talataleesia ma'i naa'in joolu'u Jesús süka eein chi Naa'inkai Maleiwa nümaa. "Taataa, ta'waajüin pia, pia Aluwataashikai cha'aya iipiünaa oo'ulaka ya'aya mmolu'u. Tü paa'irrüinjatkat, nnojotsü pii'iyatüin sümuin wayuu eekai kekiin saashin, pii'iyatüitpa namüin na wayuu kamaneekana pümuin. Talatiitpa ma'i paa'in sütuma tia", nümakalaka.

²²Aashajaashi joo Jesús sümuin tü wayukolüirua süpüshua: "Chi Tashikai Maleiwa, nüneeküin taya süpüla atüjawaa saa'u kasa süpüshua nütüma. Chi e'raajakai taya, nia ne'e chi Tashikai nümuwa. Je chi e'raajakai chi Tashikai, taya ne'e oo'ulaka tü wayukolüirua eekai tee'iyatüin nia sümuin", nümakalaka Jesús namüin.

²³Nujununtaakalaka joo Jesús sünain naashajaain ne'e namüin na nikirajuinkana: "Anata'aleesüja'a

ma'i tü wayuu eekai shi'rüin tü ji'rakat joo maa'ulu yaa. ²⁴Soto ja'a'in wane kasa. Wainma na nünükimaajanakana Maleiwa je na sülaülashiikana mma paala sümaiwa eekai ne'reein ma'i tü kasa ji'rakat, eekai naapeein ma'i tü kasa jaapakat joolu'u, nnojotsü ne'rüin je nnojotsü naapüin", nümakalaka Jesús namüin.

Nüchiki wane wayuu kamaneeshi Samariaje'ewai

²⁵Je so'u wane ka'i, antüshi wane wayuu no'utku na karalouktamaajanakana nünainmüin Jesús süpüla asakirayawaa nia shii'iree naapülijüinjachin nia nüsouktapa:

—Ekirajüikalee, ïkasa taa'irrüinjatka süpüla eeinjachin taya nümaa Maleiwa waneepia süchikijee ouktaa? —nümakalaka nümuin Jesús.

²⁶Asouktüshi Jesús:
—Pi'raajüin ma'i tü nüshajalakat Moisés. ïKasa paa'irrüinjatka saashin? —nümakalaka Jesús nümuin.

²⁷Nüsouktakalaka chi wayuukai:
—Tü taashaje'erakat, müsü mayaa: "Maleiwa, chi Pümaleiwasekai, anashi aire püpüla waneepia süka süpüshua paa'in. Anashi jülijüle paa'in Maleiwa waneepia". Je eesü wane'eya: "Anasü aire püpüla wayuu süpüshua maa aka alin pia püpüljiraa", müsü sünüiki tü karalouktakat —nümakalaka chi wayuukai nümuin Jesús.

²⁸—Shia'aya ma'i tia. Lotüsü püniiki. Anasü müileka paa'irrüle tia süpüshua süpüla eeinjachin pia nümaa Maleiwa waneepia süchikijee ouktaa —nümakalaka Jesús nümuin.

²⁹Ottä müşhia chi wayuukai, sütuma isain nüchiki asouktaa

ni'ipajee Jesús, nüsakirakalaka
nüchikua:

—Je sa'akajee tü wayuukolüirua
süpüshua, ɿjaralii na aijanakana
tapüla paajüin?

³⁰Nüküjain joolu'u Jesús
nüchiki wane wayuu nümuin
süpüla nikirajuñjachin nia sünain
alinjatüin wayuu süpüshua nüpüla:
“Eeshi wane wayuu o'unüshi chajee
Jerusalénjee chamüin cha'aya
Jericómüin. Wanaakalaka nümaa
wane wayuuirua ka'ruwarannuu
sulu'u wopukot. Saakajuñ nükorolo
süpüshua sünain süshe'ejüin ma'i
nia sünain su'una'alüin naa'in.
Süpütin nia ouktaptinaaín. ³¹Shiasa
süchikjee tia, nülatakalaka wane
sacerdote judío sulu'upünaa tü
wopukot eejachire chi wayuukai
palastüin. Je ni'rhaiwa'aya nia,
ayakalaashi waneepünaa sa'ata
wopukot. ³²Nülatakalaka joo
wane wayu'uya nuu'uliwo'u Leví.
Akaataaja chijja'a, ni'rhaiwa'aya
wayuukai palastüin, ayakalaashi
waneepünaa sa'ata wopukot.

³³Niweetaakalaka joo wane
wayuu Samariaje'ewai, nnojoishi
judíoin. Alu'ujasa chii, ni'rhaiwa'aya
wayuukai palastüin sult'u wopukot,
nümiliajüin nia naa'inyaka.

³⁴Nürütkaakalaka nünainmüin
sümaa nühorotirüin seita oo'ulaka
wiino saa'u tü nülio'ukot, sünain
nuko'oyolüin shia süka kuluulu.
No'otokalaka chi mayeinshikai
saa'u ne'ejena sünain nüntirüin nia
sulu'umüin wane atunkülee süpüla
naa'inmajüinjachin nia cha'aya. ³⁵Je
mapa watt'amüin süpülapünaa
nu'unüin, naapakalaka wane neerü
piamasü kanüliasü 'denario' nümuin
chi aa'inmajüikai tü atunküleekat,
sünain nümuin nümuin: 'Anuu

tüü, taapüin pümuin. Jalia tapüla
chi wayuukai. Jamale'ein müleka
che'ojale pümuin soo'omüin,
pi'itaajeerü ne'e. Tawalaajeerü
pümuin tale'ejapa', nümakalaka
nümuin".

³⁶Asakinnüshi joo chi
karalouktamaajachikai nütüma
Jesús:

—Na'akajee na apünüinshiikana
wayuu, ɿjarai saa'in pümuin aika
apüla chi wayuukai a'yaajünüshikai?
—nümakalaka.

³⁷—Nia chi amüliajakai chi
wayuukai —nümakalaka nümuin
Jesús.

—Pu'una paa'inraiwa eekai müin
aka tia —nümakalaka Jesús nümuin.

Jesús, wanaa sümaa sh'iyouin Marta je María

³⁸⁻³⁹Shiasa mapu nu'unapa
Jesús namaa na nikirajuñkana,
nojuntapünaakalaka sulu'u wane
pueulo eere kepiain wane wayuu
kanüliasü Marta je wane shimiirua
kanüliasü María süpüla ne'iyouin
nia nepialu'u. Nikerotpa Jesús
nepialu'umüin, ojoyolaasü María
nümülatu'u sünain saapajüin tü
nümakat sümuin. ⁴⁰Oo'ulaka Marta,
yalası sünain shapaain saa'in
sünain aa'inraa wane kasa nüpüla
chi ne'iyoukai. Sürütkaakalaka joo
Marta nünainmüin Jesús sünain
sümuin nümuin:

—Senyotkalee, ɿnnojot cheje
pi'rüin taya sünain a'yataawa
tamüiwa, nnojotkalaka püjütayaain
tü temiiruakat sünain akaalijaa
taya?

⁴¹Asouktüshi joo Jesús:

—Tawala Marta, nnojo
püshapataain aa'in saa'u tü
pi'yataainkat. ⁴²Tü kasa anakat

süpüla paa'inraa, shia tü saa'inrakat Maríä sünain jülijain saa'in tü kasa anasü tekirajakat anain. Nnojotsü wanaain sümää too'ule'eraa shia suulia saa'inrüin tü —nümakalaka Jesùs sümünin.

**E'iküshi Jesùs sünain achuntaa
nümün Maleiwa**

11 ¹Shiasa so'u wane ka'i,
aashajaashi Jesùs nümää
Maleiwa. Shiasa kettaapa tü
nünütükikat, nümakalaka wane chi
nikirajüinkai nümünin:

—Senyotkalee, anashii pikirajüle
waya sünain aashajawaa nümää
Maleiwa maa aka nikirajüin Juan
na nikirajüinkana —nümakalaka
nümünin Jesùs.

²Nümakalaka Jesùs namünin:
—Meena jia jüchuntapa nümünin
Maleiwa:

“Taata Maleiwa,
kojutshaatashi pia watüma.
Kasataalejese kojutüin pia
süütüma wayuu süpüshua.
Kasataalejese püntüin maalü
wa'akamüin sünain
aluwatawaa.

³Anakaja müleka paapawaire
wamüin weküin süpüla
wane'ewai ka'i.

⁴Anakaja motüle paa'in tü
waainjalakat,
maa aka wayakana sünain
motüin waa'in sümä'üla
eekai sümä'ülapalain waya.

Je nnojo piytüläjün waya
süpüla oo'ulakünaa aa'in”.

Shia jüchuntiajinjatka nümünin.

⁵Aashajaashi Jesùs joolu'u
namünin nüchikua'a: “¿Kaseerü
alataka müleka pu'unüle eemüin
wane wayuu pa'aleewain sünain
achuntaa naa'u süse'eru'upünaa ai

pümtatalai nümün yaa: ‘Tawa'irüin,
anashi müleka pujuayajirüle taya
wane apünüinsü pan niküinjatü
‘wane tapüshi nii'iwa'aya antaa
wattajee, akatsa nnojolüin eenin
wane kasa tasalijaain niyaalu'u’?

⁷“Eeshi süpüla nüsouktüin yala
paälü'ijee sümää nümün: ‘Nnojo
pike'ejüin taa'in. Eisalaachipa
taya je atunküshii na tachooinkana.
Akulajaasü taa'in atamawaa
süpüla taapüin pümuin wane kasa',
meechi nia pümuin. ⁸Ja'itaichi
pütnajutüin nia, nnojoleerü
naapüin saa'ujee pa'aleewain nia.
Naapeerü tü che'ojakat pümuin
saa'ujee pike'ejüin ma'i naa'in
sichiirua.

⁹⁻¹⁰“Anuu tü tamakat joolu'u
jümuin: Anakaja müleka jüchuntüle
nümünin Maleiwa wanepia süka
süpüshua jaa'in. Maa aka wane
wayuu nüchuntüle, aapüna
amünichi. Maa aka wane wayuu
mekeerüle, nünta anainrü tü
nüchajaakat achiki. Maa aka wane
wayuu nütaletüle miicho'u, ajutanna
apüleechi.

¹¹“¿Jamüsü jukuaippa jiakana
namünin jüchonnii? Maa aka
nüchuntüle pümuin wane jime chi
püchonkai, čpaapeerü wane wüi
nümünin? Nnojottaa. ¹²Jama müleka
nüchuntüle wane kaliashuku,
čpaapeerü wane je'yulu nümünin?
Nnojottaa. ¹³Eereje'e ne'e wayuuin
kaainjaraliin jia, atüjashii jia
asülajaa kasa anasü namünin
na jüchooinkana. Nialeeka chi
Jüshikai Maleiwakai chakai
iipünaa, alana'aleeshia ma'i sünain
anamiain jümuin. Naapeechi
chi Naa'lankai jümuin müleka
jüchuntüle nümünin”, nümakalaka
Jesùs namünin.

Nia Maleiwa kapülainka atüma Jesús

¹⁴Shiaso'u wane ka'i niyu'lünüin Jesús wane yolujaanuulua wane wayuu. Manüisai chi wayuukai paala sütümäa tü yolujaakat. Kanüikalaka nia shiyu'nnapa nuulua. Otta tü wayuukolüirua eejatkät jutkatüin, awatüsü ma'i saa'in süka anaichipain nia shi'rüin. ¹⁵Eekalaka wane wayuuirua na'a'ka, müshii naya: "Chi kapülainkai atüma chira süpüla ayu'laa yolujaan, nia ne'e Beelzebú, chi süläülashikai tü yolujaakalüirua süpüshua", namakalaka. ¹⁶Otta sünüiki waneeirua süpüla noo'ulaküin naa'in Jesús: "Anashi paa'irüle wane kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nüümüwa, süpüla watüjaainjatüin paa'u sünain chaje'ewalin pia iipünaajee", namakalaka nüümüin.

¹⁷Nütüjaapaja Jesús saa'u tü saashajaakat achiki naa'in na wayuukana, nümakalaka namüin: "Müleka sütkaajiraale wane wayuuirua, aja'lajaajirawenna naya. Je müleka sü'lüjaale wane wayuu sümaa tü süpüshikat, pa'ünüüwaweerü.

¹⁸Püłashi taya nütüma Beelzebú chi süläülashikai yolujaan jaashin. Akaajaa Satanás, müleka nujuittirüle tü yolujaakalüirua sünain nütkaain sümaa, oo'ulaajeechi nia suulia aluwatawaa. ¹⁹¿Jalaje'ewat saa'in jümuin tü napülainkat na jikirajuinkana süpüla ayu'laa yolujaan? ¿Nütüma Beelzebú? Nnojo, čaashi müin? Nayeenaja nayakana ayaawataka saa'u jalaje'ewalüin tü tapülainkat. ²⁰Saa'u tayu'lünüin yolujaan sütümäa nüpülaín Maleiwa, jütüjaaitpaja aa'u sünain nu'ttuin chi Maleiwakai sünain aluwatawaa wayuu yaa mmalu'u.

²¹"Nnojotsü süpüla su'lujüünüin nükorolo wane wayuu eekai katsüin, kachajaruutsera, oo'ulaka eein naa'in saa'u tü nükorolokot. ²²Alu'ujasa müleka nüntüle wane ka'ruwarai nünainmüin katsünreein ma'i nuulua, ayamüllineechi chi wayuukai nütüma. Asünaaneerü tü nüchajaruutsekat najapulu'ujee. Je tü nükorolokot, alü'üjüneerü nüma'anajee sünain amüloolin nuulua. Akaajaa tayaka'iya. Süka tayamültüin chi Yolujaakai, tountüin tayu'lünüin yolujaan. ²³Je chi wayuu ayouktajaakai tamaa, te'ipoloshi", nümakalaka Jesús namüin.

²⁴Aashajaashi Jesús joolu'u namiin nüchikua, sünain nikirajüin naya soo'opünaa nüchiki chi nnojoikai ayouktajaain nümaa Satanás: "Wane yolujaan, süchikijee shiyu'nnüin nuulua wane wayuu, o'unüsü saainküin mmakat süpüla süchajaainjatüin süchiki eere maa'in yatuulin süpüla sheemeraain. Je müleka nnojorule süntüin sünain eeinjatüle sheemeraain, 'Anasü tale'ejüle tachikua eejatüle paala taya', meerü shia. ²⁵Je süntapa süchikua nünainmüin chi wayuukai ayu'nnakai oulia paala, sünta anainchi nia sünain nnojolüin eein Maleiwa sulu'u naa'in. ²⁶Sükajee tia, süsaajale'einya joo akaratshisü yolujaairua soo'omüin, alana'aleekalia ma'i sünain mojulaain suulia. Ekerolaa müsia süpüshua nünain chi wayuukai. Müle'oleejeria ma'i tü nümliainkat suuliale'eya paala", nümakalaka Jesús namüin.

²⁷Otta wanaa sümaa naashajaain Jesús namüin na wayuukana, a'waatüsü wane jierü yaa sa'akajee tü wayuukolüirua:

—Anata'aleesüja'a ma'i tü wayuu kachonkat pia, tü epijakat pia — sümakalaka nümuin Jesús.

²⁸Asouktüshi Jesús:

—Naya müle'oka anaa amüin na aapakana nünüiki Maleiwa sünain noonooin sümaa —nümakalaka sümüin.

**Aso'innüsü naa'in na wayuukana
süka nüchiki Jonás**

²⁹Sünain wattain ma'i saalin wayuu nünainmüin Jesús, müşhi nia namüin: “Jia wayuu eekana maa'ulu yaa, jia kaainjaralii e'rüliikana ma'i wayumüin nümuin Maleiwa, achuntüshii jia taa'inrüin wane kasa anashaatasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümuwiä süpüla jütüjaainjatüin taa'u sünain cheje'ewalin taya iipünaajee. Nnojoleena toonooin amaa jia. Shia soto jaa'in tü nüchikikat Jonás chi nünükimaajachikai Maleiwa nümaiwa süpüla jütüjaainjatüin taa'u mapeena sünainjee sünain nüjünalain taya Maleiwa. ³⁰Tü wayuukolüirua Níniveje'ewatkalüirua, sütüma tü alatakat nümuin Jonás, nayaawata aa'ulu sünain aluwataashin nia nütüma Maleiwa. Müshi aka tayakai, chi Shipayakai Wayuu, sütüma tü alateetkat tamüin, jiyaawateerü aa'ulu sünain aluwataashin taya nütüma Maleiwa. ³¹Je soto jaa'in süchiki tü aluwataasükat paala sümäwa sulu'u wane mma wattajatü chaa uuchimüin. Antüsü nünainmüin Salomón chi aluwataashikai sulu'u Israel wanaa sümäa tia, süpüla saapajüinjatüin nünüiki süka kekiin ma'i nia. Anuu tü tamakat jümuin: So'uweena nükalia chi Maleiwakai wanaa

sümaa kasalajanainjatüin saainjala wayuu süpüshua nütüma, meerü jümuin tü wayuukot aluwataasükat: ‘Alana'aleesia ma'i nujut Jesús nuulia Salomón. ¿Jamüshii jia nnojoliika'a jaapajeein nünüiki?’. ³²Akaweenia na wayuukana Níniveje'ewaliikana so'uweena nükalia chi Maleiwakai wanaa sümaa kasalajanainjatüin saainjala wayuu süpüshua nütüma, meena jümuin: ‘Wayakana oonooshiinka sümaa tü nümakat Jonás wamüin sünain woo'ulaainjanain suulia waainjala. Otta müşhia Jesús, alana'aleesia ma'i nujut nuulia Jonás. ¿Jamüshii jia nnojoliika'a joonooin sümäa nünüiki?, meena naya jümuin’, nümakalaka Jesús namüin.

**Tü wuleekat aa'in süpüla
aa'inraa anaa**

³³Aashajaashi joo Jesús nüchikua namüin na wayuukana: “¿Jalasu e'itaanüin wane luusa shipejaanüle? ¿E'itaanüsü cheje suupünaa wushu? Nnojo. E'itaanüsü eere süpülee luusa süpüla sünaküinjatüin kasa süpüshua. ³⁴Otta tü wo'ukot, müsü aka saa'in suwarala luusa, süka we'rüin tü kasa wapüleeruakat sütüma. Müleka anala tü wo'ukot, we'rüin tü kasakat süpüshua sütüma. Akaajasa mo'upa'ale waya, müsatüsü tü mmapa'akat wo'ulu'u. Akaweeria müleka wulere tü jaa'inkat, jüüpüüjeena jia sünain aa'inraa tü anaakat. Otta müleka yarüttüle jaa'in, shieerü jaa'inräkä tü mojusükät. ³⁵Jalia jia suulia yarüttaa aa'in, suulia nnojolujayaa jaa'inrüin tü anaakat waneepia. ³⁶Müleka ayatüle wulein tü jaa'inkat sümäa jiyouktüin tü yarüttüsükät, jaa'inreerü tü anaakat waneepia

süümüin wayuu”, nümakalaka Jesús namüin.

**A'ülüjashi Jesús namüin
na fariseokana**

je na karalouktamaajanakana

³⁷ Shiasa súchikjee naashajaain Jesús, eenajaanüshi nia nütüma wane fariseo süpüla ekaa nipialu'u. Nu'unakalaka Jesús sünainmüin tü ekawaakat. ³⁸ Nüponojoo amaat chi fariseokai, süka nnojolin nu'lojoojin najapü Jesús süpülapünaa ekawaa, süka nakuippain na judíokana tü o'lojowaakat ajapü süpüleerua ekaa süpüla anainjanain naya nu'upala Maleiwa naashin.

³⁹ Aashajaashi joolu'u chi Senyotkai nüümüin: “Jiakan keisalakana ma'i ne'e süümüin jiitain je jüpülatse süpüla wuleinjatuün shia, nnojotkalajasa jiisalajuün jaa'in süpüla wuleinjatuün shia. Yarüttüsü ma'i, süka jüllüjain jaa'in kasa mojulu'ut waneepia, maa aka kachiiruua aa'in washirüü.

⁴⁰ Maa'insalii jia, motokoloko jaa'in chi Maleiwakai sünain nükumalain kasakat süpüshua. Müleka ju'lojolle jajapü, anasü tia. Otta tü nüchekakat Maleiwa süpüleerua wulein waneepia, shia tü jaa'inkat. ⁴¹ Müleka kamaneere jia sünain jüsüläjuün süümüin wayuu eekai müliain, atüjaaneena aa'u jia sünain wulein jaa'in.

⁴² “Aisha'ajaa’ meena jia, süka kasalajaneerüin jümuün tü mojusü jaa'irrakat sükajee kachekala'atain jia süümüin wayuu sümaa maalin Maleiwa jüpüla. Nnojoishii jia ta'ülüjuün amüin saalijee jüsüläjuün süpüshi ji'yataain nüümüin Maleiwa, süka shiaiñ tü nuluwataakat anain

Moisés. Nnojoishii jia ta'ülüjuün amüin saalijee jüsüläjuün süpüshi süpana wunu'u eekai ekünaajuulin. Shia sünainjee nnojolüin jaal'inrüin süka süpüshua jaa'in tü alana'aleekat sünain anain, maa aka alin Maleiwa jüpüla je jaal'inrüin tü anakat süümüin wayuu süpüshua.

⁴³ “Aisha'ajaa’ meena jia, süka kasalajaneerüin jümuün tü mojusü jaa'irrakat sünain yaletayaain jaa'in su'upala wayuu. Keejiasü jümuün joyotoo na'ato'u na jüllaülayuukana sulu'u tü ekirajüleekat, je kojuteeshii jia sütuma wayuu eepünaale jia.

⁴⁴ “Aisha'ajaa’ meena jia, süka kasalajaneerüin jümuün tü mojusü jaa'irrakat sünain ja'alainpalain tü jikirajakat anain na wayuukana. Na aapakana jünüiki, naa'inrüin tü juu'ulakakat napüleerua, amüloui müshi'iya naya jüttüma”, nümakalaka Jesús namüin na fariseokana.

⁴⁵ Nümakalaka joo wane karalouktamaajachi:

—Ekirajükalee, tü pümakat namüin na fariseokana, aisü wamüin wayakanaya.

⁴⁶ Asouktüshi Jesús namüin:
—Jiakan karalouktamaajanakana, “Aisha'ajaa” meena jia, süka kasalajaneerüin jümuün tü mojusü jaa'irrakat sünain juluwataain tü wayuukolüirua sünain aa'inraa kasa kapüleesü sümaa nnojoliin eeyaaín jükaalijjeein naya.

⁴⁷⁻⁴⁸ “Aisha'ajaa’ meena jia, süka kasalajaneerüin jümuün tü mojusü jaa'irrakat sünain kojutuyaain jüttüma na nüntükimaa janakana Maleiwa paala sümaiwa. Jaainjirayaa atachii naya shii'iree 'kojutuleeka ma'i naya natüma' sümeein wayuu jümuün. Mayaainje jüttüjaain naa'u na jutuushinuukana

sünain nayain na o'utirakana naa'in na nünükimaajakanaka Maleiwa, nnojoyülia jiyouktajaain amaa tü naa'inrakat naka.⁴⁹ Müshi paala chi Maleiwakai kekiishikai ma'i: 'Tajüteena wane tanükimaajana oo'ulaka na Aluwataaushikana sa'akamiiün tü tapüshikalüirua. O'utüneena aa'in waneeirua natüma, je wane, e'nneena amüin natüma saalijee naküjain tanüki', müshi nia.⁵⁰ Otta tü kasa jaa'inreectkat naka na wayuukana tajütajanakana jünainmüün, kasalajaneerü jümüin maa'aya aka kasalajaneerüin namüin na jtuushinuukana tü kasa mojusü naa'inrakat namüin napüshuale'eya na wayuu lotokana akuaippa nu'upala Maleiwa o'utinnakana aa'in süchikijee sükumajünün tü mmakat.⁵¹ O'ttüşhii nüka Abel nünainmüünre'eya Zacarías, chi o'utünakai aa'in pasanain sünain tü a'ajüleekat sümaa tü a'waajüleekat. Jia wayuu katakana o'u maa'ulu yaa, shiimüin ma'i tü taküjaipakat jümüin sünain kasalajaneerüin jümüin jaainjala, tü shikeraajjakat tü kasa mojusü no'ttakat anain na jtuushikankairua.

⁵²"Jiakana karalouktamaajakanaka, 'Aisha'ajaa' meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat sünain junujulüin suulia wayuu süpüshuale'eya tü nikirajakat anain jia Maleiwa. Nnojotsü joonoooin amaa nünüiki Maleiwa je jütuunajüin nakuaiippa na eekana aa'inreein tü nuluwataakat anain", nümakalaka Jesús namüin.

⁵³⁻⁵⁴ Je nu'unapa Jesús süma'anajee tü wattakat saalii wayuu, a'ürülaashii ma'i na fariseokana oo'ulaka na

karalouktamaajakanaka nümuin. Nasakirayaain nia shii'iree nantüin sünain wane kasa aapününjatkat anainjee nikii.

Nünüiki Jesús süpülaachecheraa aa'in sünain anoujaa

12 ¹Shiasa mapa, outkajaasü wayuu watta ma'i saalin sünain yentaa jiraain. Süpülapünaa naashajaain Jesús namaan na wayuukana, aashajaashi nia palajana namaan na nikirajüinkana süpüla nachecherüinjatün naa'in sünain tü nanoulakat: "Jalia jia majayaaka naa'in na fariseokana piamaikanaka akuaippa saa'u nnojoliin ayatüin natüma tü nekirajakat anain. Na wayuu ashatakana tü nakuappakat, amülouisshii naya sütümä. ²Je maa'ulu yaa, saal'in namüin na wayuukana oonookana sümaa nantuiki na fariseokana, lotüsü saal'in namüin. Otta so'uweena wane ka'i, shiyaawateerü aa'u wayuu wainma sünain nnojoliin pansaain nantuiki.³ Tamüshii joo jia: Anakaja lotüle jünüiki waneepia. Ja'itairü jüküjün sümüin wayuu palitchon, kanülieerü sütümä wayuu wainma müleka pansaale tü jünüikkat. Je müleka nnojorule pansaain jünüiki, ayaawatüneena jia sütümä wayuu sünain piamaian jukuaippa, maa aka naa'in na fariseokana.

⁴"Tatünajutumuyuwa: Nnojomolüin jia seema wayuu eekai su'uteein jaa'in. Müleka ju'utünile aa'in, tü aja'tteetkat, shia ne'e tü ji'irukat. Nnojoleerü kasain saa'inrüin tü wayuukoltüirua jüka süchikijee.⁵ Taküjeerü joo jümüin jaralin chi mmolüinjachin eema jia. Anakaja niale mmolüin eema jia Maleiwa, nia kapülainka nümuuwa

süpüla nu'unirüin jia Hadesmüin eemüin süpülee tü ouktüstükälirua. Anakaja niale mmoluukain eema. ⁶Nnojo motüin jaa'in sünain naa'lmajüin jia Maleiwa waneepia. Eesü süpüla sükkünün ja'raisü wuchii saa'u piama neerü kachueerachen ne'e, ɬaashi müin? Otta tü wuchiikalüirua süpüshua, nnojotsü juunasün nütüma Maleiwa. ⁷Müshii aka jiakana sünain nnojoliin oo'ulaanüin jümüiwa nütüma, süka alana'aleein ma'i jujut nümüin suuliale'eya tü wuchiikalüirua süpüshua. Je sükajee jaa'inmajünün nütüma Maleiwa, nnojo mmolüin jia seema wayuu eekai su'uteein jaa'in.

⁸“Müshi taya, chi Shipayakai Wayuu, jümüin: Müleka ‘Anoujashii waya nünain Jesú’ jümüle su'upala wayuu, ‘Shiimüin sünain nanoujain tanain’, meeche taya jüchiki nümüin chi Tashikai Maleiwa chakai iipünaa. ‘Naya tapüshika’aya’, meeche taya jüchiki no'upala na aapieekana nümaajanakana Maleiwa. ⁹Alu'usa müleka juunjurajüle tachiki su'upala wayuu, ‘Nnojoishii te'raajüin naya’, meeche taya jüchiki no'upala na aapieekana. ¹⁰Ja'itairü mojuin jünüiki tamüin tayakai, chi Shipayakai Wayuu, alatinneerü tia juulia nütüma Maleiwa. Akaajasa, müleka ji'rüliire wayumüin süka jünüiki nümüin chi Naa'inkai Maleiwa, nnojoleerü alatinnün tia juulia.

¹¹“Müleka ju'uninnüle eemüin na sülaülakana judío je chi sülaülashikai mma saalinee jünoujain tanain, nnojo jüshapataain aa'in saa'u tü jüsouktüinjatkat aka namüin. ¹²Naapeerü jümüin chi Naa'inkai Maleiwa tü pütschi jüsouktüinjatkat aka wanaa sümäatia”, nümakalaka Jesú namüin.

Nüchiki wane wayuu kachiirua aa'inchí washirüü

¹³Je wane wayuu sa'akajee tü wayuukolüirua, müshi nümüin Jesú:

—Ekirajüikalee, anashi müleka puluwataale nümüin chi tepayakai süpüla naapüinjatüin tamüin süpüshi tü ni'ipünaakat chi washikai wapüla ouktaiwa'aya nia —nümakalaka nümüin.

¹⁴Nüsouktakalaka Jesú:

—Nnojoishi e'itaanüin taya sünain pütcchipüüin süpüla pümuinjachin taya stüchiirua tia —nümakalaka nümüin.

¹⁵Nümakalaka joolu'u Jesú namüin na wayukana napüshua:

—Jalia jia suulia kachiiruaa aa'in tü washirüükät. Tü talateetkat atüma jaa'in, nnojolüinjatü shiain sükajee koo'omüin jümüin tü jükorolokot —nümakalaka namüin.

¹⁶O'ttüshi joo Jesú sünain ekirajaa naya süka sukuappa tü kasa e'nnakat sainküin mma: “Eetaashi wane wayuu washirü. Wainma ma'i stüchon tü nüpünajüinkat sulu'u niytüjase.

¹⁷‘Jalayaai paala tanaajaain tü tapünajüinkat che'ojaapaja wane süpüljana eeinjatüle shia tanaajaain?’, ma müsü naa'in.

¹⁸“Nümakalaka joo chi wayuukai: ‘Aa, tatüjaaitpa aa'u tü taa'irnrüinjatkat. Tawasaje'ereerü miichikat tüü süpüla takumajirün wane miichiirua eekai miyo'uin suulia, süpüla tanaajaainjatüin süpüshua takorolo je tü tapünajüinkat yaa sulu'u. ¹⁹Je kettaapa tü miichikat, talateerü taa'in sünain maa: “Watta saalin korolo tama'ana joolu'u, tü

tepijaajeetkat atüma süpüla wainma juya. Anakaja joolu'u teemeraale, sümaa tekaain, sümaa tasaain sümaa talataa aa'in", meechi taya', müshi chi wayuukai.

²⁰"Otta chi Maleiwakai, meechi nümüin: 'Maa'inkaiche aa'in pia. So'u aikat tüü, anteerü ouktaa pümuin. ¿Jaraleerü saa'in pümuin makataka apüla tü pünaajaakat ma'i püpüla?".

²¹"Anuu tü tamakat joo jümüin: Chi eekai kachiruain aa'in tü washirüükät sümaa nnojolin nüchajaain nüchiki Maleiwa, nnojoleerü kasain anain apüla nümüin tü nuwashirüinkat ouktapa nia", nümakalaka Jesús namüin.

Aa'inmajünüshii na anoujashiikana nütüma Maleiwa

²²Naashajaakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana: "Nnojo jüshapataain aa'in saa'u tü jiküinjatkat katüinjatkat atüma jo'u, je saa'u tü kuluulu ja'atajatkat anainjatkat atüma jiyolojo. ²³Tü talateetkat atüma jaa'in, nnojotsü shiaiñ ne'e tü eküülü katüinjatkat atüma jo'u, nnojotsü shiaiñ ne'e tü kuluulu anainjatkat atüma jiyolojo. ²⁴Jülija jaa'in sukuaiippa tü wawaachikalüirua. Mapünajüinsat shia je manajaalasat shia shikiün, nnojotpaja e'rüin jamü shia süka shikinnün nütüma Maleiwa. Jialeeka jiakana, aa'linmajünüshii waneepia nütüma Maleiwa, süka alana'aleein jia sünain kojutüin nütüma suuliale'eya tü wuchiikaliirua. ²⁵Je tü shapawaakat aa'in, nnojoleerü kasain saapüin jümüin süpüla epijawaa. ²⁶Nnojoleerü aapüniin jümüin tü jiküinjatkat oo'ulaka tü jüshe'injatkat sükajee.

²⁷"Jülija jaa'in sukuaiippa tü süsiikat wüitüshii sünain anashantain ma'i tü süno'ukot. Mayaainje nnojolüin a'yataain je nnojolüin saainjüin süshe'in, alana'aleesia ma'i sünain anachonin shiyolojo suuliale'eya süno'u nüshe'in Salomón chi washitshaanakai sülaülashikai mma paala sümäiwa. ²⁸¿Jamüsü nnojotka'a jünoujain sünain ja'a'inmajünüin nütüma Maleiwa? Tü süsiikat, anashaatasü ma'i süno'u nütüma Maleiwa, mayaasiye julumaatüin shia sümäa sa'ajünüin mapa. Müshi'iya jiakana, aa'linmajünüshii nütüma suuliale'eya tü süsiikalüirua wüitüshii. ²⁹⁻³⁰Ashapataasü ma'i naa'in na manoujainsaliikana waneepia saa'u tü neküinjatkat oo'ulaka tü nasüinjatkat. Alu'ujasa jiakana, nnojo jüshapataain aa'in saa'u tia maa aka naa'lín nayakana. Soto jaa'in sünain nütüjaain saa'u chi Jüshikai Maleiwa tü che'ojaakat jümüin je naa'linmajenea jia waneepia. ³¹Müleka keejiale jümüin niainjachin chi Maleiwakai aluwataain jaa'u, aapüneerü jümüin süpüshua tü che'ojaakat jümüin", nümakalaka Jesús namüin.

³²"Jiakana aa'linmajuushikana tatüma, mmolujaya jia sheema ayüüläjünaa tatüma. Soto jaa'in sünain nücheküin chi Jüshikai Maleiwa süpüleerua juluwataainjanain wanaa nümaa so'uweena wane ka'i. ³³Anakaja müleka jüikküle süpüshi tü jükorolokot je tü jümü'ünüinkat süpüla jüslajüinjatüin tü süliakat sümüin wayuu eekai che'ojaain sümüin. Müleka jükaalijüle wayuu, naapeerü jümüin Maleiwa

tü kasa anasü matüjainkat aja'ttaa, matüjainkat a'luwajünaa, matüjainkat ke'ewaa, süka nüma'anain shia Maleiwa chaa iipünaa.³⁴ Je sükajee tia, acheküsü jülüjain jaa'in tü kasa anasü chakat iipünaa aapüüninjatkat jümüin", nümakalaka Jesús namüin.

Eewaa aa'in süpüla nüle'ejüinjachin Jesús nüchikua

³⁵⁻³⁶ Ekirajüshi joo Jesús süka sukuaippa tü kasa e'nnakat sainküin mma: "Eeshi wane wayuu o'unüshi sünain wane mi'iraa, shikiira ka'wayuusee. Nüpütuun na nüchepchiakana nipialu'u süpüla eeinjatiün naa'in nüpüla nüle'ejapa. Pejesü nashe'in na'ütpa'a süpüla na'anaamaatüinjatüin. Chuwatüsü natüma naramparase waneepia. Eesü ma'i naa'inrua nüpüla chi nalaamainkai süpüla neerulamaatüinjatüin tü so'ukot miichi nüpüleerua nüntapa. Anakaja müle aka jia naa'in na achepchiaakana sünain ja'atapüin taya so'u tü ka'i tale'ejüinjatkat o'u jünainmüin.³⁷⁻³⁸ Eeshi süpüla tale'ejeechin süse'eru'upünaa ai je watta'achon maalü. Anakaja müleka keraajüle jia tapüla. Chi laamakai taküjakai achiki jümüin, süka eein naa'in na nüchepchiakana nüpüla, talataleesia ma'i naa'in namaa. Na'atakalaka süshe'in achepchiee nünain. Nüükkaajire'etkalaka na nüchepchiakana süpüla ekaa je niitjakalaka neküin.³⁹ Soto jaa'in wane kasa. Wane wayuu nipiajachi, müleka nütüjaaleje saa'u tü ka'i nütüjaachikat o'u wane ka'ruwarai, nnojoireeja süpüla nutunküinjachin suulia nikerlüin chi ka'ruwaraikai.⁴⁰ Müinjanaya jiakana, anashii

müleka keraajüle jia sümaa eein jaa'in tapüla tayakai, chi Shipayakai Wayuu, süka tale'ejüinjachin tachikua jünainmüin so'uweena wane ka'i matüjaajuukat aa'u jütüma", nümakalaka Jesús namüin.

⁴¹ Nüsakirakalaka Pedro:

—Senyotkalee, tü püküjaitpakat achiki wamüin, ḷpüküjüin joo wamüin wamüiwa je sümüinjattaapa wayuu süpüshua?

⁴² Asouktüshi chi Senyotkai: "Na'akajee na achepchieekana taküjakana achiki, aneekünüshi wane aa'inmajüi, chi eekai kekiin ma'i, chi tüükai sünain tü aluwataanakat anain nia. Nia nekiipü'ünjachikai na waneeinnua süpüla ekiraa naya.⁴³ Je nüle'ejapa chi nülaamainkai, talateerü ma'i naa'in nümaa müleka ayatüle naa'inriün süpüshua tü ni'itaakat nüpüleerua.⁴⁴ Shiimüin tü tamakat jümüin, e'itaaneechi nia nütüma chi nülaamainkai süpüla laülaain saa'u süpüshua'ale tü kasa eekat nüma'ana.

⁴⁵ "Jama müleka nnojorule jütüjüün nia sümüin nünüki chi nülaamainkai, müleka 'Nnojoleechi antamaatiün chi talaamaainkai nüchikua' nümataariile ne'e sünain emi'ijawaa oo'ulaka sünain esperuwawaa je sünain ni'yaajün na achepchieekana wanaa nümaa, na tooloyuukana otta na jieyuukana?

⁴⁶ Antalaa meechia chi nülaamainkai so'u wane ka'i nnojotkat na'atapüin o'u nia. Süsala meechia nia nütüma. Ni'ikajaajeechi nia na'akamüin na eekai ne'rüliin wayumüin namüin nalaamain eere ne'rüin müliaan napüshua.

⁴⁷⁻⁴⁸ "Chi wayuu eekai nütüjaain saa'u tü nüchekakat chi Maleiwakai

nüpüleerua, anakaja müleka naa'inrüle waneepia tia. Je chi aapünakai amüin kasa wainma süpüla nil'yataainjachin nümüin Maleiwa, acheküshi naa'inrüin süpüshua tü e'itaanakat nüpüla. Jiakana judíokana nüchepchiikana Maleiwa, atüjaakana saa'u tü nuluwataakat anain, müleka nnojorule jaalirüin tü nüchekakat jüpüleerua je nnojorule een jaal'in sünain tü ka'i tale'ejüinjatkot o'u, mülleena ma'l jia nütüma Maleiwa süsalajee tia. Akaajasa wane wayuu eekai nnojolin nütüjaain saa'u tü nuluwataakat anain Maleiwa, müleka kaainjarale nia, jiyyatteeü tü nümüliainkat süsalajee tia", nümakalaka Jesús.

Akatajiraasü wayuu naa'ujee Jesús

⁴⁹⁻⁵⁰Nütüjakalaka Jesús namüin na nikirajuinkana süchiki tü alatiinjatkot namüin na eekai nanoujain nünain: "Yapashi taya süpüla ouktaa sünainjee tayouktüniin sütima wayuu wainma. Te'rüin tamüllala wanaa siimaa ta'atapüin tü takaliakat süpüla ouktaa wane'ere'eya suu'ulaain toulia kettaapa takalia. Kasataalejese su'ttiin maalü tü takaliakat. Je jiakana anoujashiikana tanain, ayouktüneena jiakanaya wanaa tamaa. ⁵¹ ¿Aluwataaushi taya, saa'in jümüin, süpüla achiajawaa wayuu atkaasü yaa mmalu'u? Nnojoishi süpüljachin taya tia. Süpüljachi mojujiraainjatüin wayuu tatüma saalijee tü taal'inrakat je tü tekirajakat anain. ⁵²Süchikijee ka'ikat tüü, ne'ipoleena na anoujashiikana tanain na manoujainsaliikana. Sulu'u wane

miichi eere eein wayuu maa aka ja'rai, a'lültijeenä na apününshiikana namüin na piämäshiikana, je na piämäshiikana namüin na apününshiikana. ⁵³A'lülüjeeechi wane wayuu nümüin chi nüchonkai je chi nüchonkai nümüin chi nüshikai. A'lülüjeeeü wane wayuu sümüin tü sühonkot je tü sühonkot sümüin tü shiikat. A'lülüjeeeü wane wayuu sümüin tü sa'ütkat je tü sa'ütkat sümüin tü niikat chi su'wayuusekai", nümakalaka Jesús namüin na nikirajuinkana.

Mayaawasesat wayuu sünain tü nüchekakat Maleiwa

⁵⁴Nümakalaka joo Jesús sümüin tü wayuukolüirua wattakat saalin sünain nüchiajaain naya: "Jiakana, müleka ji'rüle sükojojooin tü sirumakat wopujeekana, 'Jalia, a'iteesü juya', mamaatuishii jia. Shiimüin sünain sü'iteerüin. ⁵⁵Otta müleka ji'rüle tü jouktaikat sünain suwataain, 'Jouktale'olujana waya', müshii jia. Shiimüin sünain sajalajaaín juya sütümajee tia. ⁵⁶Jiakana piämäkana o'upünaa, kayaawaseshii jia sümüin tü jouktaikat oo'ulaka tü sirumakat, čjamüsü nnojotka'a jiyaawatüin saa'u kasain tü taal'inrakat maa'ulu yaa?

⁵⁷⁻⁵⁹"Jaapa tü tamüinjatkot joolu'u: Müleka kaainjarale pia nuulia wane puwala, acheküshi pütüjamaatiin pünüiki nümüin süpülapünaa nuluwataain wane pütchipü'ü pünainmün suulia kojutajüin püpüleerua. Akaajaa jiakana, jiyaawata jumaala saa'u sünain che'ojaaín jümüin anajiraain jia joolu'u niimaa Maleiwa", nümakalaka Jesús namüin na wayuukana.

**Nukuaippainjatkat chi
makatalaainkai suulia naainjala**

13

¹Arütkaasü joolu'u wane

Jesús süpüla naküjain nümüin siihiki wane wayuuirua judío Galileaje'ewalii na o'utünakana aa'in. Wanaa sümaa naapüin tü namü'ünüinkat nümüin Maleiwa süpüla ouktaa saa'u naainjala, o'utüna aa'inchii naya nütüma Pilato, chi sülaülashikai mma.

²Nümakalaka Jesús: "Saa'in jümuin, ɻouktüshii naya süka alana'aleein naainjala noulia na waneeirua?

³Nnojotsü sükajeein tia. Kaainjalasü wayuu süpüshua. Tamüshii paala jia: Müleka nnojorule jiyaawajaain suulia jaainjala, amülooleenia ne'e jia waneepia maa aka amüloulin na wayuukana. ⁴Je soto jaa'in na wayuu polookana mekiisalümuin sujuttakana aa'u tü 'torre' kanüliakat Siloé. Saa'in jümuin, ɻouktüshii naya süka alana'aleein naainjala noulia na waneeirua chakana Jerusalén? ⁵Nnojotsü sükajeein tia. Kaainjalasü wayuu süpüshua. Tamüshii paala jia tachiku: Müleka nnojorule jükatalaain suulia jaainjala, amülooleenia ne'e jia waneepia maa aka amüloulin na wayuukana", nümakalaka Jesús namüin.

⁶Ekirajüshi joo Jesús süka sukuaiappa tü kasa e'nnakat sainküin mma. Nümüsü pütcikat tüü sümüin tü wayuu nnojoyütkalia akatalaain suulia saainjala: "Eesü wane wunu'u kanüliasi 'higuera' apüünajuushi sulu'u niyütüjase wane wayuu. Je so'u wane ka'i, antüshi chi wayuu kayüüjaseshikai süpüla asü'lütaa siihoni tü wunu'ukot. Machonkalaka shia nüpüla. ⁷Nümakalaka joo

nümüin chi aa'inmajüikai tü niyütüjasekat: 'Apününchi taya juya sünain tantawalin yaamüin shii'iree asü'lütaa siihoni tü wunu'ukot.

Machonsot shia waneepia. Anakaja müleka püshottüle shia süpüla püpnajüin wane wunu'u jeket shii'iraka', nümakalaka nümüin.

⁸Nüsouktakalaka joolu'u chi aa'inmajüikai saa'u: 'Waa'iraa, anası müleka woo'ulaale paala shia süpüla wane juya. Tapoteerü ekiiru'upünaa süpüla tejitiüin kaa'ulacha'a kama'a aneertüle sütüma. ⁹Müleka kachonle shia, woo'ulaajeerü. Akaajasa nnojorule, washotteerü', nümakalaka chi aa'inmajüikai'.

**Anasü wane wayuu nütüma
Jesús so'u sükalia eemerawaa**

¹⁰Ekirajüshi Jesús sulu'u wane ekirajülee so'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana. ¹¹Shiasa'a sulu'u tü ekirajüleekat, eejatü wane wayuu ayuusü poloo mekiisalümuin juya. Jokotüsü shia sünain waraitaa süka yolujaasirüin shia. ¹²⁻¹³Shiasa ni'rapa Jesús tü wayuukot, neenajakalaka shia nünainmüin sünain nümüin sümüin:

—Maachee, anaitpa joo pia suulia tü ayuuliikat.

Ni'itaakalaka najapii saa'u. Lotoloo müsiija tü wayuukot sünain waraitaa sümaa su'waajüin ma'i Maleiwa. ¹⁴Otta chi laülaashikai sulu'u tü ekirajüleekat, jashichishi ma'i nia nümüin Jesús süka anain nütüma wane wayuu so'u tü nakaliakat sünain eemerawaa. Nümakalaka chi laülaashikai sümüin tü wayuu eejatkalüirua:

—Eesü aippirua ka'i wa'yataainjatkat o'u. Acheküsü antaa wayuu süpüla eiyajünaa so'u

ka'ikalüirua tia. Nnojotsü anain jüntüle so'u tü ka'i weemeraakat o'u, süka shiain a'yatawaa tü eyajüunaakat.

¹⁵Nüsouktakalaka chi Senyotkai nümüin:

—Piakai, piamakai o'upünaa, čkasapaa'irnaka so'u tü ka'i weemeraakat o'u? ɁNnojotsijasa ji'yataain sünain taashin püttüma püpüliise sümaa püsachirat süpüla asaa wüin so'u sükalia tü eemerawaakat?

¹⁶Shialeeka tü nuu'uliwo'ukot Abraham polooitkat mekiisalüümün juya sünain kapüü nütüma Satanás süka wane ayuulii, čanastüche waapüle taashii sümüin suulia tü ayuuliikat mayaainje sükalain tü eemerawaakat? —nümakalaka Jesús nümüin.

¹⁷Japüüsü tü nü'ünüükaltüirua Jesús süttüma tü nümakat nümüin chi laülaashikai. Otta tü wayuu eejatküirua, talatusü ma'i saa'in süttüma tü kasa naa'lirakat, süka anashaatain ma'i shia.

Sukuaippa tü nuluwataayakat Maleiwa

¹⁸Nüsakirakalaka Jesús na wayuukana: “Jamüsü, saa'in jümüin, tü nukuaippakat Maleiwa sünain aluwataawaa? ¹⁹Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in sukuaiippa sülü tü 'mostaza' münakat. Mayaainje jo'uuchoin ma'i shia wanaa sümaa süpünajünüin, miyo'u tü suu'uliakat süsotapa. Müsia nukuaippa Maleiwa sünain aluwataawaa. Mayaainje palitchoin wayuu anoujasü joolu'u, wainmeerü so'uweena wane ka'i”, nümakalaka Jesús namüin.

²⁰Nüsakirakalaka joo naya nachikua: “Jamüsü, saa'in

jümüin, nukuaippa Maleiwa sünain aluwataawaa? ²¹Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in sukuaiippa tü oojojakat pan ejitünakat süttüma wane wayuu sa'aka jaliina. Mayaainje wainmain tü jaliinakat, oojojosü süpüshua süttüma tü ejitünakat sa'aka. Müsia nukuaippa Maleiwa sünain aluwataawaa. Mayaainje palitchoin wayuu anoujasü joolu'u, wainmeerü so'uweena wane ka'i”, nümakalaka Jesús namüin.

Na ekeroleenakana nünainmüün Maleiwa eere nuluwataain

²²Sünain nu'unüin Jesús Jerusalénmüin, ajuntawaishi sulu'upünaa tü pueulokalüirua wopulu'ukot süpüla nikirajüinjattüin tü wayuukolüirua. ²³Nüsakinnakalaka nütüma wane wayuu:

—Senyotkalee, Ɂpalitchon ne'e tü o'ttaasüjatkalüirua?

Asouktüshi Jesús nümüin:

²⁴⁻²⁵—Chi eekai nnojolüin nünoujain tanain, nnojoleechi ountüin ekeroloo chamüin eere nuluwataain Maleiwa. Wainmeerü wayuu mekerolüinkat, mayaainje nekeroleein, süka nnojolüin shiimüin tü nanoulakat. Chi shiimüinkai sünain anouja, müshi aka saa'in wane wayuu eekai shikerolüin sulu'upünaa wane so'u miichi eekai moulin. Je jiakana, jalia jia suulia mekerotüinja. Nala wayuu eekai nnojolüin shiimüin sünain nanoujain, müshii aka naa'in wane wayuuirua antakana sa'wai süchukumüin süsürünnüin wane miichi, ja'itaina neenaküin chi nipiajachikai anooipa'ajee süka süpüshua naa'in: “Waa'ira, peerula

wapüleerua miicho'ukot". Asoukta meechia nia namüin: "Nnojoliishii jia te'raajüin. Nnojoishii tatüjaain aa'u jalaje'ewaliin jia".²⁶"Soto paa'in. Ekaapü'üshii waya pümaa, asaapü'üshii waya pümaa, je waapapü'tün tü pikirajakat anain waya sainküin mma", meena naya nümüin.²⁷"Jiakana kaainjaraliikana, ju'una yaajee toulia. Nnojoliishii jia te'raajüin. Nnojoishii tatüjaain aa'u jaleje'ewaliin jia", meechi nia namüin.

²⁸"Meena na manoujainsaliikana so'uweena wane ka'l sünain na'yalajüin ma'l saalijee mekerotirujuin chamüin eere nuluwataain Maleiwa. Ne'reena ne'e wattajee Abraham nümaa Maleiwa chaa eere nuluwataain, oo'ulaka Isaac, je Jacobo, oo'ulaka na nünükimaajanakana Maleiwa napüshua. Mojeerü ma'l naa'in, süka nnojoliin nountüin nekerotüin süpüla eeinjanain naya cha'aya namaa.²⁹¿Jaralii na ekeroleenakana nünainmüin Maleiwa eere nuluwataain? Nayeeena na shiimiinkana sünain anoujaa, na chaje'ewaliikana wiinnaajee, waapünaajee, palaapünaajee, oo'ulaka uuchijee. Ekeroleena napüshua chamüin süpüla eeinjanain naya nümaa Maleiwa sünainmüin wane ekawaa miyo'u eenakünakat apüla naya.³⁰Ja'itaina joolu'u maa'ulu yaa mojutüin na anoujashiikana sütüma wayuu, ekeroleena naya nüma'anamüin Maleiwa so'u ka'ikat tia. Akaajasa na manoujainsaliikana, mayaashijje kojutüin naya sütüma wayuu maa'ulu yaa, nnojoleena kasajanain nümüin Maleiwa so'u ka'ikat tia", nümakalaka Jesús namüin.

Mojusü naa'in Jesús saalii Jerusalén

³¹Wanaa sümaa tia, antüshii joo wane na fariseokana nünainmüin Jesús süpüla maa nümüin:

—Nu'utee aa'inchí pia Herodes, chi sülaülakai mma. Acheküshi pu'unamaatüin yaajee yaa nuulia —namakalaka nümüin Jesús.

³²⁻³³Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Ju'una jümaiwa nümüin chi e'rülyaakai aa'in wayumüin sünain isayüliain apüniin ka'l ne'e süpüla taa'inxüin süpüshua tü aneekünakat apüla taya. Ayateechi taya joolu'u sünain tojuitirüin yoluja je sünain teiyajüin wayuu. Nnojishi taya oo'ulaainjachin suulia wane'ere'eya keraain süpüshua tü aluwataanakat anain taya. Tattüjaaa aa'ut sünain tanteechin Jerusalénmüin, süka nnojolin süpüla ouktajachin wane nünükimaajachi Maleiwa, maa aka taya, sa'atalu'u Jerusalén —nümakalaka Jesús namüin.

³⁴Jülijakalaka naa'in Jesús tü wayuukolüirua eekat sulu'u Jerusalén sünain nümüin mayaa: "Aituala ma'l jia wayuu Jerusalénje'ewaliikana, jia o'utakana naa'in süka ipa na nünükimaajanakana Maleiwa aluwataaushikana jünainmüin. Kee'ireepü'üsü ma'l taa'in taa'inxüin jia, maa aka saa'inxüin süchon wane kaliina. Otta jiakana, jiyouktajaa amaälü tia.³⁵Sükajee tia, nnojoliinapa kasajanain jia nümuin Maleiwa. Müshi taya joolu'u jümuin jia manoujainsaliikana tanain: Nnojoleechi taya ji'rüin tachikua wane'ere'eya jümaleepa tamüin: 'Anata'aleeshija'a ma'l chi

Nüjünlakai Maleiwa' ", nümakalaka Jesús.

**Jesús sünain wane ekawaa
nipialu'u wane fariseo**

14 ¹So'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, eenajinnüshi Jesús sünain wane ekawaa nipialu'umüin wane wayuu fariseo kojutkai sütümä wayuu. Je cha'aya, eeshii na nü'ünükana Jesús nüüpüla süpüla natüjaain naa'u müleka niiyajüle so'u tü ka'i eemeraanakat o'u. ²Shiasa eekalaka wane wayuu ayuuishi nüüpüla Jesús. Shütüsü ma'i nütüna otta nüsa'a. ³Nüsakirakalaka joo Jesús na fariseokana je na karalouktamaajakanaka ekaakana nümaa:

—Naashin Moisés, ḥanasü eyajaa wayuu so'u süka'iya tü eemerawaakat, nnojottaapa anain shia? —nümakalaka namünin.

⁴Nayasa na wayuukana, ko'utakalaka naya. Neenakakalaka joolu'u Jesús chi ayuuishikai nünainmüin süpüla niiyajünjachin nia. Nüjütalaka nia súchikjee. ⁵Nüsakirakalaka joo Jesús na wayuukana:

—¿Jameerü müleka sujutuule wane jüpüliise sulu'u wane ishi sükalio'u tü eemerawaakat? ¿Je müleka shiale ojutuuiin jüsachiratse? ¿Nnojoleerü jiyu'lamaatüin ja'itainje sükalio'uin eemerawaa? —nümakalaka Jesús namünin.

⁶Ottá na wayuukana, ko'uko'utshii naya, süka isain nachiki nasouktiajatkat.

⁷Ni'rapa Jesús na wayuukana antakana sünain tü ekawaakat sünain naikkaajaain peje nünain chi eenajitkai naya shii'iree

kojuteein naya sütümä wayuu, nikirajakalaka naya süka sukuappa tü kasa e'nnakat sainküin mma.

Müshi nia namünin: ⁸“Müleka peenajinnüle sünain shikiira wane ka'wayuusee, nnojo püikkalaain yaa peje nünain chi ka'wayuuseshikai shii'iree kojuteein pia sütümä wayuu. ⁹Jameechi müleka nüntüle wane wayuu püchiiruajee eekai kojutüni ma'i sütümä wayuu puulia?

⁹Anakaja müleka püsünnaale nüpiileerua', müneechi pia nütüma chi eenajitkai pia. Japii meechia pia süka asha'wale'ennaa sa'aka wayuu eekai yaain shi'rajüsüin ne'e tü ekawaakat. ¹⁰Shia anaka alu'u, püikkalaale palajana sa'aka tü e'rajaasükälürua ne'e. Arütkaa meechia püinainmüin chi eenajitkai pia sünain nüümüin püümüin: ‘Wa'lee, jalaichi püikkalaaiwa yaa nü'lütpa'a chi ka'wayuuseshikai’.

Kojuteechikalaka pia sütümä süpüshua tü ekaasükälürua sükajee tia. ¹¹Soto jaa'in wane kasa. Chi eekai kee'ireein naa'in kojuteein sütümä wayuu, nnojoleechi kojutüni. Japüleechi ne'e. Alu'usa chi eekai nnojolin müliain naa'in shii'iree kojutaa, nieechi kojutka'aya”, nümakalaka Jesús.

¹²Naashajaakalaka joolu'u Jesús nüümüin chi wayuukai eenajitshikai: “Müleka peenajirüle wayuu süpüla ekawaa pipialu'u, nnojo peenajirüin na püpuhikana ne'e namüiwa, na pütünajutumuyuukana ne'e oo'ulaka na wayuu washinnuukana kepiakana pü'lütpa'a ne'e, süka ke'icheerüin püümüin natüma tü ekawaakat paala pipialu'u. ¹³Naya peenajira na mojushikana, na matüinasaliikana, na eekai masa'ain, je na eekai mo'uin. ¹⁴Anata'aleejeechija'a

ma'i pia sükajee tia, ja'itaina
nnojolüin ke'ichin pümüin natüma.
Nia Maleiwa awalaajüneechika
atüma pia so'uweena tü ka'i
naso'iraweeetkat o'u aa'in na wayuu
anashiikana no'ulu'u", nümakalaka
Jesús nümüin.

Süchiki wane ekawaa

¹⁵ Je shiasa sütuma tü nümakat
Jesús, nüsouktakalaka waneeshia
chi ekaashikai nümaa:
—Anata'aleejechija'a ma'i chi
wayuu eekai neenajinneechin
sünain tü ekawaakat chamüin eere
nuluwataain Maleiwa.

¹⁶ Nikirajakalaka joolu'u Jesús
na wayukana süka sukuaiippa
tü kasa e'nnakat sainkün mma,
süpüla nii'iyatüinjatüin namüin
jaraltüinjatüin nümaain Maleiwa
chamüin eere nuluwataain. Müshi
nia namüin: "Eetaashi wane wayuu.
Neenajitkalaka wainma wayuu
nipialu'umüin süpüla wane ekawaa
miyo'u so'u wane ka'i. ¹⁷ Je kettaapa
tü eküütkat, niijütakalaka waneeshia
chi nipiunasekai nanainmüin na
eenajiruushikana paala: 'Jalaina
jümaala, kettaaitpa tü eküütkat
jüpüla', nümakalaka namüin.

¹⁸ Nayasa'a na eenajiruushikana
napüshua, oo'ulaaya müshii naya
suulia o'unaa. 'Ayalajüichipa taya
wane yüüja. Chawaika'a taya
analaaín sümüin, makatajachikalaka
taya suulia o'unaa sünainmüin
tia ekawaakat', müshi wane. ¹⁹ Je
nünüiki wane: 'Ayalajüichipa taya
wane paa'a poloosü. Chawaika'a
taya eki'rajüin shia. Mo'untiinyeechi
taya sünainmüin tia ekawaakat',
müshi nia. ²⁰ Je nünüiki chi
wane: 'Isaitpa tachiki o'unaa süka
ka'wayuuseichipain ne'e taya'.

²¹ "Nüle'ejakalaka chi
nipiunasekai süpüla nüküjain
nümüin chi nülaamainkai
süchiki tü wayuukolüirua
sünain mantüinjanain naya.
Naashichijaakalaka ma'i joo chi
nippijachikai sütuma tia. 'Pu'una
pümata sainkün miichi je chaa
metkaalaru'upünaa süpüla shiain
peenajüin tü mojusükalüirua.
Peenaja wayuu eekai matünain,
eekai mo'tuin je eekai masa'aín',
nümakalaka nümüin chi
nipiunasekai.

²² "Je nüle'ejapa chi nipiunasekai,
'Aluwataashikalee, taa'irnrüitpa tü
puluwataakat anain taya. Otta tü
pipiakat, nnojolüyülia shia wotüin',
nümakalaka nümüin. ²³ Asouktüshi
joolu'u chi nülaamainkai: 'Pu'una
pümata joolu'u sulu'upünaa tü
wopukot süpüshua, sainkün
mmakat süpüshua, süpüla
pükotchajüin wayuu eekai eein ne'
süpüla wotüinjatüin tü tepiakat
sütiima. ²⁴ Akaajaa tü wayuu
eenajinnakalüirua paala tatüma,
nnojoleerü pikerotirüin shia sünain
tü ekawaakat yaa tepialu'u saal'u
mantüinyeein paala naya', müshi
nümüin chi nipiunasekai". Kettaasü
nünüiki Jesús sünain nikirajüin na
wayuukana.

Na anoujashii eekai alin ma'i Cristo napüla

²⁵ Nu'unakalaka joo Jesús sünain
eein wayuu wattä saalin nümaa.
Nujununtaakalaka joo süpüla
aashajawaa sümäa tü wayuukoltüirua
sünain maa namüin: ²⁶ "Wane wayuu
eekai ni'itaain naal'in sünain anouja
tanain, müleka niyouktüle müliaa je
ouktaa taa'ujee, mojushiisü süpüla
tekirajüin nia. Süka jamüin, wane

tekirajüin, alinjachi taya nüpüla süka süpüshua naa'in nouliale'eya nüshi, nii, nu'wayuuuse, nüchooin oo'ulaka na nuwalayuukana.

Meena aka maalinkai naya nüpüla saa'u tayain alin ma'i nüpüla.

²⁷ Chi wayuu eekai niyoutalaa nümuin taya ni'rapa müliaa sümää mmoluu sheema o'utinnaa aa'in tanainjee, nnojoishi wanaain sümää niainjachin wane tekirajüin.

²⁸ “¿Jameechi pia müleka pükumajeere wane miichi eekai anashaatain ma'i? Achekusü jülijain paa'in palajana sünain jerainjatüin sujuittakat aa'u tü miichikat, suulia saja'laja'alaaín pünneetse süpülapüinaa kettaain shia, ²⁹⁻³⁰ suulia shiajüin eein ne'e tü süpülanakat miichi sümüwa. ‘Isasü nüchiki keraainjatüin nütüma tü miichikat o'ttakat paala', ma meeria tü wayuukolüuria pümuin sünain shime'erainpalaín pia.

³¹ “Saa'in pümuin, wane sülaülashikai mma kama'anakai ne'e 10.000 surulaat, ɿeeshi süpüla nujuittüin sünain atkawaa nümaa chi nü'ünüü kama'anakai 20.000 surulaat? Achekusü jülijain naa'in palajana müleka nükanajeechire chi nü'ünüükai.

³² Müleka niyaawatüle saa'u sünain nnojoleechin nükanajuin, achecküshi nuluwataainjachin wane wayuu anülieein süpüla achuntaa anaawaa nnojoliwa'aya nüntüin chi nü'ünüükai nünaainmün süpüla atkawaa. ³³ Aka'aya jukuaippa jiakana wane'ewaire jukua: Achekusü jülijain jaa'in palajana tü nüchekakat jüpüleerua Maleiwa. Müleka nnojoliire yapain jia süpüla jaawalüin süpüshua tü juwashirüinkat süpüleerua

a'yatawaa tamüin, je müleka nnojoliire yapain jia süpüla müliaa je süpüla ouktaa taa'ujee, mojushisi süpüla tekirajüin jia", nümakalaka Jesús namüin.

³⁴ Nikirajakalaka joo Jesús nüchikua süka sukuaiippa tü kasa e'nnakat sainküin mma: “Anasü ma'i tü ichiikat süpüla e'ichijayaayaa. Otta müleka me'ejüle, nnojoleerü kasain saamüin sümüin wayuu.

³⁵ Ojotünüsü ne'e anouipa'a süka nnojolüin anain süpüla ekünaa je süpüla shiküin mürüt. Akaajaa chi wayuu eekai nnojolüin noonooin sümää tanüiki, nnojoleerü kasain naamüin tamüin. Chi eekai nüshateein tanüiki, anasü müleka jülijüle naa'in", nümakalaka Jesús namüin.

Süchiki wane anneerü machikisat

15 ¹Je so'u wane ka'i, arütkaashii wane wayuuirua nünaainmün Jesú süpüla aapajaa nüniiki, na kaainjaraliikana naashin na fariseokana, maa aka na okotchajüliikana neerü nümuin chi sülaülashikai mma. ²Otta na fariseokana oo'ulaka na karalouktamaajjanakana, ejejeraashii naya sünain namüin:

—Atak, mojusü naa'inrakat chira wayuukai. Kamaneeshi namüin na kaainjaraliikana otta ekaashi joo nia nama'aya —müshii naya.

³ Otta Jesús, süka nütüjaain saa'u tü jülijakat naa'in, nikirajakalaka na wayuukana süka sukuaiippa tü kasa e'nnakat sainküin mma. Müshi nia namüin: ⁴“¿Jarai wayuu yaa ja'akajee, müleka kamü'ününre nia poloo shikii anneerü je machikitaarüle waneesia sünainjee, nüpuuterü tü süpüshikat, tü

mekietsatkat shikii mekietsalümiin, chaa süpa'a tü anooikat süpüla o'unaa sünain achajawaa súchiki tü machikisatkat, je wane'ereein nuu'ulaain suulia achajawaa nüntapa sünain? ⁵ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁶ Je nüntapa nipialu'umüin, neenakeerü tü nütünajutumuyuukalüirua oo'ulaka tü wayuukolüirua kepiasükät nü'ütpünaa, sünain maa namüin: 'Talata jaa'in wanaa tamaa, süka ja'yaitpain wane ta'anneetse machikisat paala'. ⁷ Tamüshii paala jia: Aka'aya na aapieekana chaa iipünaa, talatüshii ma'i naya naa'in, naa'ina. ⁸ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ¹⁰ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ¹¹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ¹² Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ¹³ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ¹⁴ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ¹⁵ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ¹⁶ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ¹⁷ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ¹⁸ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ¹⁹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ²⁰ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ²¹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ²² Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ²³ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ²⁴ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ²⁵ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ²⁶ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ²⁷ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ²⁸ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ²⁹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ³⁰ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ³¹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ³² Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ³³ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ³⁴ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ³⁵ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ³⁶ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ³⁷ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ³⁸ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ³⁹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁴⁰ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁴¹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁴² Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁴³ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁴⁴ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁴⁵ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁴⁶ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁴⁷ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁴⁸ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁴⁹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁵⁰ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁵¹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁵² Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁵³ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁵⁴ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁵⁵ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁵⁶ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁵⁷ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁵⁸ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁵⁹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁶⁰ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁶¹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁶² Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁶³ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁶⁴ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁶⁵ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁶⁶ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁶⁷ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁶⁸ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁶⁹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁷⁰ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁷¹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁷² Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁷³ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁷⁴ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁷⁵ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁷⁶ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁷⁷ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁷⁸ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁷⁹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁸⁰ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁸¹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁸² Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁸³ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁸⁴ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁸⁵ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁸⁶ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁸⁷ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁸⁸ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁸⁹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁹⁰ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁹¹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁹² Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁹³ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁹⁴ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁹⁵ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁹⁶ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁹⁷ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁹⁸ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ⁹⁹ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in. ¹⁰⁰ Je nüntapa sünain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünain talatüin ma'i naa'in.

'Talata jaa'in wanaa tamaa süka ja'yaitpain wane tanneetse machikisat paala'. ¹⁰ Tamüshii paala jia: Aka'aya na aapieekana chaa iipünaa, talatüshii ma'i naya nümaa wane wayuu kaainjarai müleka nuu'ulaale suulia naainjala", nümakalaka Jesús namüin.

Nüchiki wane emüliee maa'insai

¹¹ Ayatshi Jesús sünain ekirajaa sünain maa namüin: "Eetaashi wane wayuu oo'ulaka pihamashii nüchooin tooloyuu nümaa. ¹² So'u wane ka'i, naashajaatalakalaka chi emülieekai nümaa chi nüshikai: 'Taataa, paapa pümata tamüin joolu'u tü tapatseinjatkat pütüma', nümakalaka nümuin. Otta chi nüshikai, naapa nümüüsüja tü nükorolokot namüin na nüchoinkana wane'ewai nakua.

¹³ "Shiasa mapa tia, nu'unakalaka chi emülieekai sulu'umüin wane mma wattamüin sümaa süliapala tü kasa nüsülajakat chi nüshikai nümuin. Je nüntapa chamüin cha'aya, naja'ttiruin tü nünneetsekat süpüshua sünain tü kasa eekai nücheküin naa'inreein. Müshi aka maa'inkai naa'in sümaa. ¹⁴ Shiasa mapa wanaa sümaa saja'lajaain tü nünneetsekat nuulia, aisü ma'i jamü sümüin tü wayuukolüirua chakat kepiain cha'aya süka nnojolüin sül'itüin juya. Je chi jima'aikai, o'ttüshi nia sünain müliaa sütüma jamü. ¹⁵ Nuchuntakalaka a'yataawaa nümuin wane wayuu chaje'ewai cha'aya sulu'u tia mmakat. Nuluwataanakalaka nütüma sünain ekajiraa tü nüptüülüksekalüirua. ¹⁶ Aisü ma'i jamü nümuin süka nnojolüin saapünüin eküüli nümuin. Nikeetaa amiüinrü joo

Súchiki wane neerü machikisat

⁸ Ayatshi Jesús sünain ekirajaa sünain maa namüin: "Müinka eere wane jierü yaa ja'aka, müleka kanneetsere shia poloo 'dracma', machikitaarüle suulia wane 'dracma', nnojotsü süpüla suu'ulaainjatüin shia. Acheküstü süpüla süchuwajaainjatüin süramparase süpüla süchajaamaatüin süchiki süka wane awareejia süpäapiünaa tü shiplakat süpürale'e suu'ulaain süntapa sünain. ⁹ Je süntapa sünain, seenakeerü tü sütünajutumuyuukalüirua oo'ulaka tü wayuukolüirua kepiasükät süüütpünaa sünain maa namüin:

tü su'lojoooyakat, tü shikakat tü püütlükkaalüirua nütüma.

¹⁷“Niyaawajaakalaka joo aa'in chi jima'aikai mapa saalin ouktüin ma'i nia jamü. Müsü joolu'u naa'in: ‘Ouktajai cheje ne'e taya sütüma jamü, otta nipiunaseirua tashi, emirashii ma'i naya waneepia. ¹⁸Anainja tojuittüle yaajee tale'ejaiwa nünainmüin tashi tamaiwa nümüin: ‘Taataa, kaainjalashi taya nuulia chi Maleiwakai je puuliyaa. ¹⁹Nnojoi mata müin aka taya wane püchon. Anakaja müleka pipiuunasere ne'e taya”, meechi'. ²⁰Nu'unakalaka joo chaje'eya nünainmüin chi nüshikai.

“Ni'rakalaka joo chi nüshikai nia nüpanapa seeiwa'aya ka'yatajee. Nuwataakalaka nüpanapa. Nuko'ojooin nünain je nüpesujuin nia süka nümlülaajüin nia naa'inyaka. ²¹Nümakalaka chi jima'aikai: ‘Taataa, kaainjalashi taya nuulia chi Maleiwakai je puuliyaa. Nnojoi mata müin aka taya wane püchon’.

²²“Nümakalaka joo chi nüshikai namüin na nüchepchiakanairua: ‘Jüsaaja jümata tü tashe'in anashaatasükat ma'i süpüla ja'atuinjatüin nünain. Oo'ulaka wane tasüttijase, ji'itaa sünain najapü. Oo'ulaka wane asapaatsee, ja'ata sünain nuu'ui. ²³Je jüsaaja jümata wane paa'achon eekai kaüsüin ju'utaiwa naa'in, wekaaiwa, wemi'ijaiwa naa'u chi tachonkai. ²⁴Paala nia, maa'awashi toulia, je joolu'u, ja'yaichipa', nümakalaka. No'ttakalaka joo sünain emi'ijaa.

²⁵“Otta chi nipayakai wanaa sümaa tü mi'iraakat, chashi nia a'yataain sulu'u tü niyüüjasekat. Je nüntapa miichipa'amüin, naapüin kaasha'ira saa'u tü

yonnakat. ²⁶‘Kasaajutü tü mi'iraakat?’, nümakalaka nümüin wane nüchepchia chi nüshikai.

²⁷Asouktüshi chi acehpchiaakai nümüin: ‘Niaichi yalaka ale'ejüin chi pimüliakai chajee wattajee sünain katüin no'u. Otta chi püshikai, nu'utirüin naa'in wane paa'achon kaüsühi süpüla nimi'ijirüinjachin naa'u’.

²⁸“Naashichijaakalaka joo chi epayaakai sütüma tia. Niyoukta achikit ekeroloo sünainmüin tü mi'iraakat. Otta chi nüshikai, nujuittaakalaka joo nünainmüin süpüla nüchuntüin nümüin shii'iree nimi'ijiraweein namaa.

²⁹Nüsouktakalaka joolu'u chi nüchonkai: ‘Pipiuunase aa'inchi ma'i taya sünain taa'inrüin waneepia süpüshua tü puluwataakat anain taya. Je nnojoishi aapüichin pia tamüin wane kaa'ulachonyaakaije'e ne'e süpüla temi'ijia namaa tatünajunnuu. ³⁰Shiasa joo naa'u chi püchonkai, aja'laje'etkai tü puwashirüinkat puulia sünain jieyyuu maa'insat, pu'utirüin naa'in wane paa'achon kaüsühi saa'u nüle'ejüin püünainmüin’. ³¹Asouktüshi joo chi nüshikai: ‘Tachee, tamaashi pia waneepia. Je süpüshua'ale tü kasa tama'anakat, pükorolo piakai. ³²Otta joolu'u, emi'ijireeshii waya süka talatüin waa'in saa'u nüle'ejüichipain chi pimüliakai. Paala nia, maa'awashi toulia, je joolu'u, ja'yaichipa', nümakalaka chi nüshikai nümüin”. Kettaasü nüntüiki Jesús sünain nikirajüin na wayuukana.

Nüchiki wane aa'inmajüi

16 ¹Ekirajüshi joo Jesús na nikirajüinkana süka sukuappa tü kasa e'nnakat sainküin

mma. Müshi nia namüin: “Eejachi paala wane wayuu washirü oo'ulaka wane aa'inmajüi tü nuwashirüinkat. Je so'u wane ka'i, niyoojünakalaka achiki chi aa'inmajüikai sütümä wayuu nümüin chi nülaamainkai: ‘Al'luwajünüsü tü puwashirüinkat nütüma’, müshii naya.

²Neenakalaka chi nülaamainkai chi aa'inmajüikai sümäa maa nümüin: ‘Jamüsü tü taapakat püchiki? Püküja pümata tamüin süchiki tü paa'l'inrakat süka tü tawashirüinkat. Too'ule'ereechi pia joolu'u suulia a'yatawaa tamüin’.

³“Shiasa mapa tia, naashaje'etkalaka naa'in chi aa'inmajüikai: ‘Kaseerü ta'yataaka anain süchikijee nuu'ule'erüin taya chi talaamainkai suulia a'yatawaa nümüin? Müleka ta'yataale sulu'u wane yüüja, aja'tteerü taa'in. Je müleka tojulijale, wane japlüii tia.

⁴Ajüüsa'a paajüin, tatüjaaitpa aa'u tü taa'inratakat joolu'u süpüla takaalijününjachin sütümä wayuu süchikijee too'ule'enniin suulia tü ta'yataainkai’.

⁵“Neenakalaka joo nünainmüin na wayuu kojuyaalakana nuulia chi nülaamainkai wane'ewai nakua. Nüsakirakalaka chi palajachikai: ‘Jera pujuylaala nuulia chi talaamainkai?’ ⁶Asouktüshi nia: ‘Kojuyaalashi taya seita, maa aka poloo shikii laata nuulia’. Nümakalaka joo chi aa'inmajüikai nümüin: ‘Anuu tü karaloukta pujuylaalamajatkat. Pii'irata pümata shia süpüla puwalaajüin ne'e ja'rai shikii laata nümüin’.

⁷Nüsakirakalaka chi wane'eya: ‘Jera pujuylaala piakai nuulia chi talaamainkai?’ Asouktüshi nia: ‘Kojuyaalashi taya maikki, maa

aka poloo shikii toleeka nuulia’. Nümakalaka joo chi aa'inmajüikai nümüin: ‘Anuu tü karaloukta pujuylaalamajatkat. Pii'irata pümata shia süpüla puwalaajüin ne'e mekiisat shikii toleeka nümüin’.

⁸“Je niasa'a chi nülaamainkai sütümä ni'lrüin nia sünain tütuin ma'i sünain tü nukuaippakat, kaa'ushi naa'in mayaasüje'e nu'lujüin tü nuwashirüinkat”, nümakalaka Jesús namüin.

Nikirajakalaka joo Jesús na nikirajuinkana sulu'uje'ere'eya tü naashajaaitpakat achiki namüin. Müshi nia namüin: “Tü manoujainsatkalüirua maa'ulu yaa, alana'leeshijja'a sünain tütuin suuliale'eya tü anoujasükalüirua.

⁹Tamüshii paala joo jia: Anakaja müleka tüttüle jiakanaya sünain jaa'inrüin tü anasükat sümüin wayuu süka jünneetse, süpüla alinjanain jia süpüla wayuu wainma. Je ja'itaka'a saja'lajaajeerüin tü jünneetsekat so'uweena wane ka'i, na akaalijjuushikana jüttüma, nayeena eeka jümaa chaa iipünaa nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua”, nümakalaka Jesús namüin.

¹⁰Atayüshi Jesús sünain nikirajuin na nikirajuinkana: “Müleka jaa'inrüle tü aluwataanakat anain jia, mayaainje malaachein shia, aneeküneena jia süpüla jaa'inrüjinjatüin kasa anashaatasü. Maa'aya aka müleka nnojorule mojuin jaa'in saalijjee jaainjala müleka ju'lujüle wane kasa eekai jayain, nnojoleerü mojuin jaa'in saalijjee ju'lujüin wane kasa eekai kojutüin. ¹¹Je jiakana tekirajuinkana, müleka nnojoliire jaa'inrüin tü aluwataanakat anain jia nütüma chi

wayuu ji'yataakai amüin, nnojoleena anekünün jia nütüma Maleiwa süpüla ji'yataainjanain nümüin.¹² Je müleka matüjünre jia süpüleerua jaa'l'inmajüin tü nuwashirüinkat chi jülaamainkai maa'ulu yaa, nnojoleerü aapünün kasa anasü jümüin nütüma Maleiwa so'uweena wane ka'i.

¹³"Maa aka kojuta'atüle pihamashii laama nütüma chi a'yataaikai sünain alin nüpüla wane je sünain maalin nüpüla chi wane'e, meechi aka Maleiwa jütüma müleka shiale kachiiruain jaa'in tü washirüükat nuuliale'eya", nümakalaka Jesús namüin.

¹⁴Otta na fariseokana naapapa tü nüküjakat Jesús namüin na nikirajüinkana, neme'erainpalashi nia, süka nayain kee'ireein aa'in washirüü waneepia.

¹⁵Naashajaakalaka joo Jesús namüin: "Nnojotsü mojuin jaa'in saalijee jaainjala, süka shiaín ne'e anain o'ulu'u jia wayuu. Otta chi Maleiwakai, nütüjaan aa'ut tü jukuaippakat süpüshua. Mayaashijje kojutüin jia sütüma wayuu, nüleejeena jia Maleiwa", nümakalaka.

Nnojoleerü aja'ttüin tü nünükikat Maleiwa

¹⁶Ayatüshi Jesús asouktüin namüin na fariseokana süka nayouktüin tü nikirajakat anain. Müshi nia namüin: "Je sümämai paala, nnojoliwa'aya niweetüin Juan sünain aküjaan tachiki sümüin wayuu, ekirajuushi na jutuushikana sütüma tü nüshajakat Moisés oo'ulaka natüma na nünükimaajanakana Maleiwa. Otta joolu'u süchikjee niweetüin

Juan, aküjünüsü sümüin wayuu sainküin mmakat süpüshua süchiki nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa. Ja'itaina manoujain jia tanain, eestü wayuu wainma eekai kee'ireein saa'in ekeroloo chamüin eere nuluwataaín Maleiwa.

¹⁷Juu'ulaa suulia jiyouktüin tü tekirajakat anain. Soto jaa'in wane kasa. Tü mmakat je tü kasa chakat iipünaa, aja'lajaweerü so'u wane ka'i. Otta tü nünükikat chi Maleiwakai ashajünakat paala nütüma Moisés, nnojoleerü aja'ttüin. Nnojoleerü aja'ttüin waneshikaiyaaje no'u pütschi sünainjee,¹⁸ maa aka tü nuluwataakat anain chi Maleiwakai sünain müin mayaa: 'Chi eekai nuu'ulaain suulia nu'wayuuse, müleka ka'wayuusere nia nüchikua, kaainjalashi suulia tü palajatkat nu'wayuuse. Je kasalajaneerü nümüin nüma'üjaain sümäa tü jeketkat nu'wayuusein. Akaajaa chi wayuu ka'wayuusekai tü jierü oo'ulaaushitkat, kaainjalashi nia'aya, je kasalajaneerü nümüin nüma'üjaain sümäa tü jierü oo'ulaaushitkat", nümakalaka Jesús namüin.

Nüchiki wane wayuu washirü

¹⁹Süka na'waataaín na fariseokana sulu'u anashiin no'ulu'u na wayuukana, aküjüshi joo Jesús süchiki wane wayuuirua piamasü. Müshi nia: "Eetaashi wane wayuu washirü. Kashe'inshi nia wane kuluulu anashaatasü kanüliasü 'lino'. Anashaatasü ma'i niyolojo sulu'u. Je süka washirüin ma'i nia, emi'ijashi waneepia.²⁰⁻²¹ Je so'ulu'u tü nipiakat, e'ikünapü'ushi wane wayuu mojushi kanüliashi Lázaro süpüla nujulijainjachin nüpiutaain

chi washitkai süka müliain nia jamü. Yaaka atachi nia. Je antüsü erüirua nünainmüin süpüla she'erujaain tü nütoutakat yaakasükat.

²²“Shiasa mapa, ouktüshi chi ajulijapü'ükai. Sükajee nüchoin Maleiwa, nüsaajünakalaka nüü'ütpa'ämüin Abraham sütümä wane aapieeirua nüma'anajeejatü Maleiwa. Otta müşia chi washitkai, ouktüshi nüchiiruajee. Nojoitünakalaka. Sükajee nnojolin nüchoin Maleiwa, nüsaajünakalaka sulu'umüin süpülee tü ouktüsükalüirua kanüliakat Hades. ²³Müliakalaka ma'i joo chi washitkai cha'aya. Niirakaakalaka chaa watta sünain ni'rün Abraham otta müşia Lázaro nüü'ütpa'a. ²⁴‘Taata Abraham’, müşi joo chi washitkai nüümüin, ‘anashi müleka püümiliajüle taya. Müliashi ma'i taya sütümä tü sikikat. Püjüta tamüin Lázaro yalajee nücholotiraiwa najapü shiroku wüin nüchüttaiwa siipa'a tayee’, nümakalaka.

²⁵Asouktüshi Abraham: ‘Tachee, soto paa'in anapü'üin ma'i pia sulu'u puwashirüin kataiwa'aya po'u. Otta müşia Lázaro, müliapü'ükai, nnojotpü'üssü kasain eein nüma'an. Otta joolu'u, talatüitpa naa'in ya'aya. Otta müşia piakai, pi'rün joolu'u müliaa. ²⁶Je mojushiisü süpüla sülatüin wayuu chajee yaamüin yaa, maa aka mojushiin alataa yaajee chamüin cha'aya, süka eein wane ishi jerutshaatain ma'i yaa pasanain wanain’.

²⁷⁻²⁸“Nümakalaka joo chi washitkai nüümüin Abraham: ‘Taataa, tachuntüin püümüin süka süpüshua taal'in, puluwataa pümata Lázaro chaa nipialu'umüin chi tashikai, eere eein ja'raisüirua tawalayuu, süpüla

nüchiaain naya suulia nantajüin yaamüti sa'akamüin watta saalin müliaa’, nümakalaka. ²⁹Asouktüshi Abraham: ‘Eesü nama'ana tü ashajuushikat nütüma Moisés je natüma na nüniükimaajanakana Maleiwa paala sümaiwa. Anasü jülüjale naa'in tü naashajaakat achiki’, nümakalaka. ³⁰‘Taata Abraham, nnojotsü nanoujain tü naküjakat achiki. Akaajasa müleka su'unüle nanainmüin wane wayuu eekai süso'iraain aa'in süchikijee ouktaa, ayaawajaweeda naya süpüla noo'ulaainjatüin suulia naainjala’. ³¹Nüsouktakalaka Abraham: ‘Müleka moonoinre naya sümaa nüniuki Moisés je nanüiki na nüniükimaajanakana Maleiwa, meenaja'a ne'e moonooin sümaa süntüki wane wayuu eekai suso'iraasiin saa'in süchikijee ouktaa’, nümakalaka nüümüin chi washitkai”. Kettaasü joolu'u nüniuki Jesús namüin na fariseokana.

Chi nüchepchiakai Maleiwa

17 ¹Aashajaashi joo Jesús namaan na nikirajüinkana sünain nikirajüin naya. Müshi nia: ‘Eejeerü waneepia wayuu eekai naainjireein jia kasa mojusü. Otta naya, kasalajaneerü namüin tü naa'inrakat. ²Anashii müleka nojutinnüle shirokumiin tü palaakat sünain kanutpünaain wane ipa miyo'u, suulia naainjirüin jia kasa mojusü. ³Anakaja eere jaa'in sünain aa'immajirawaa wane'ewai jukua. Müleka naa'inrüle chi puwalakai kasa mojusü püümüin, anashi müleka püchiajaale nia. Je müleka nuu'ulaale suulia, anasü müleka motüle paa'in shia. ⁴Ja'itaichi kaainjalain nia puulia wainmatua,

maa aka akaratshitua süpüla wane ka'i, müleka nüntüle akaratshitua pünainmün sünain mojuin ma'i naa'in saalijee tü naa'inrakat pümuin, anasü müleka motüle paa'in shia", nümakalaka Jesús.

⁵ Namakalaka joo na Aluwataaushikana nümüin chi Senyotkai:
—Anakaja müleka pükaalijüle waya süpüla koo'omüinjatüin sütsüin tü wanoulakat.
⁶ Asouktüshi Jesús:
—Müleka jünoujüle tanain, ja'litarü nnojolüin katsünin joolu'u tü jünoulakat, jaal'inreerü tü kasa isakat súchiki wayuu. Maa aka jümataarüle paala sümüin wane wunu'u eekai laktain: "Anakaja piyu'laale yaajee shirokumüin palaakat", ayu'laajeerü shia sütüma jünüiki —nümakalaka Jesús namüin.

⁷ Ayatshi Jesús sünain ekirajaa na nikirajuinkana sünain nümüin namüin: "Müleka kacheppchiale jia, ɿeeshii süpüla jümüin nümüin chi jücheppchiakai nüle'ejapa sulu'ujee tü jiyüüjasekat oo'ulaka súchikijee arüleejaa shiale: 'Pikerloo, püikkala pikaa'iwa'? Nnojo. ⁸Shieerü eeka ne'e jümüin nümüin: 'Pii'liranaja pümata püshe'in pü'lakajaaiwa teküin tekaamaataiwa. Otta ekeechi pia tachukumüin kettaapa súchiki teküin'. ⁹ Je súchikijee tia, nnojotsü süpüla jaapüinjatüin analu'ut nümüin saa'u naa'inrüin tü juluwataakat anain nia. ¹⁰Aka'aya jiakana jüpüshua, súchikijee jaa'inrüin tü aluwataaanakat anain jia nütüma Maleiwa, anakaja jümüle: 'Waya nücheppchiakana Maleiwa. Nnojotsü jaralüinjatüin aapüin analu'ut

wamüin, süka shiain waa'inrüin ne'e tü nuluwataakat anain waya'. Kettaasü joo tü nümakat Jesús namüin na nikirajuinkana.

Na wayuu aja'tta atachiikana

¹¹ Sünain nu'unüin Jesús Jerusalénmüin, ojuittüshi nia sulu'ujee tü mmakat Galilea, ekerotshi sulu'umüin Samaria. ¹²⁻¹³ Je nüntapa so'ulu'umüin wane pueulo, eejana nüpüla wane wayuuirua polooshii aja'tta atachii. Sha'washawatshii ka'yata nuulia. Nowoorulaakalaka emetut:

—Jesúsuu, Ekirajuikalee, anashi müleka pümliajüle waya, piiyaja waya —namakalaka.

¹⁴ Shiasa ni'rappa Jesús naya,
—Ju'una jii'iyataiwa nümüin chi sacerdoketkai sünain suu'ulaaitpain tü ayuuliikat juulia —nümakalaka namüin.

Je sünain no'unüin, ashatusü tü natakat. ¹⁵⁻¹⁶ Otta müşia waneeshia, wane wayuu Samariaje'ewai, nnojoishi judioin, saa'u ni'rüitpain sünain anain tü nütakat, ale'ejüshi nia nünainmünin Jesús. Nu'waajüin chi Maleiwakai sünain emetuluin nünüiki je nüsapainyo'ukashi nia nümülatu'umüin Jesús sünain naapüin wane miyo'ushaata analu'ut nümüin. ¹⁷Nümakalaka joo Jesús namüin na wayuukana nümaajanakana:

—Mataashii polooshiikai naya sünain neiyajünüin. ¿Jalasü tü mekietsatsükälürua nüpuishi?
¹⁸ Je chi ale'jeaakai tanainmün sünain nu'waajüin chi Maleiwakai, nnojoishi judioin. Wayuu naatajai.

¹⁹ Otta nümüin chi wayuukai, müşhi Jesús:

—Püsha'walaa pu'unaiwa.
Anaichipa pia saa'u pünoujain
tanain.

**Na kaainjaraliikana
nünntapeena Cristo**

20-21 So'u wane ka'i, nasakirüin
Jesús na fariseokana sünain
joujaleechin o'ttün Maleiwa sünain
aluwatawaa. Asouktüshi Jesús:

—Tü naa'inrakat chi Maleiwakai,
naa'irnrüin süka naa'in, nnojotsü
sükajatüin jüsakirüin sünain.
Je "Anii nia sünain aluwatawaa"
oo'ulaka "Ichaa nia sünain
aluwatawaa", nnojoleechi
münün. Jütüjaa jümata naa'u chi
Maleiwakai sünain nu'ttüichipain
sünain aluwatawaa maa'ulu yaa,
süka tantüichipain ja'akamüin
—nümakalaka.

22 O'ttüshi joo Jesús nüchikua
sünain ekirajaa na nikirajuinkana
sünain nümuin namüin: "Meena jia
so'uweena wane ka'i: 'Kasataalejese
we'rün chi Shipayakai Wayuu
sünain nüle'ejüin'. Otta tamüshii
paala jia: Nnojoleechi ji'rün
taya sünain ale'ejaa so'u tia.

23 Je tü wayuukolüirua, meerü
shia jümüin: 'Jiirakaa, ichaa
chi Shipayakai Wayuu cha'aya'
oo'ulaka 'Jiirakaa, anii nia yaaya'.
Nnojo ju'unüin shi'ipajee tia
sünain jüchajaain tachiki. 24 Süka
jamüin, maa aka tü shiyaakat
juya shi'rakat wayuu süpüshua
amachetaain chaa sirumatu'upüinaa,
akaweechia tayakai, chi
Shipayakai Wayuu, tale'ejapa,
shi'reechi wayuu süpüshua. 25 Otta
palajana, e'itaanüushi taya süpüla
müliainjachin ma'i süttüma tü wayuu
judfokalüirua eekai sülerajüin taya
maa'ulu yaa.

26-27 "Soto jaa'in nüchiki Noé.
Tü wayuukolüirua nnojoliwa'aya
no'otooin Noé sulu'umüin tü
anuakat, ee'eraashii ne'e naya
sünain nnojolüin jülijain naa'in tü
naainjalakat. Je mapa no'otoopa
Noé sulu'umüin tü anuakat,
a'itiüsü tü juyakat sünain miyo'uin
ma'i shia süpüla ouktajatüin tü
wayuukolüirua süpüshua'ale eekai
nnojolüin nümaain Noé sulu'u
tü anuakat. Akaweeria takilio'u
tayakai, chi Shipayakai Wayuu,
wanaa sümaa tanteechin tachikua.

28 "Maa'aya aka nükalio'u chi
wayuu kanüliakai Lot paala
sümaiwa, chi kepiapü'ükai sulu'u tü
pueulokot kanüliakat Sodoma. Eeshii
na wayuukana sünain em'il'ijaa,
sünain ayalajawaa kasa, sünain
oikkawaa, sünain apünajaa, oo'ulaka
sünain aainjaa miichi. Nnojotsü
jülijain naa'in tü naainjalakat. 29 Je
süchikijee njuittüin Lot sulu'ujee tü
pueulokot, ajunuujaasü iipünaajee
wane siki maa aka saa'in ipalira
chuwachuwatsü süpüla su'utajatüin
saa'in süpüshua tü wayuu
kepiasükalüirua sulu'u tia pueulokat.

30 "Maa aka tü wayuukolüirua
sümaiwa paala sünain nnojolüin
jülijüin naa'in tü naainjalakat,
meeria tü wayuukolüirua so'uweena
tü ka'i teweetechikat o'u tayakai,
chi Shipayakai Wayuu. 31 Chi wayuu
eekai joyotiün sheemioshi tü
nippiakat so'u ka'ikat tia, anakaja
nnojoire nikerolüin paälü'ümüin
süpüla nükotchajaain nükorolo.
Otta chi wayuu eekai ni'yataain
sulu'u niyüütjase, anakaja nnojoire
nüle'ejüin nipiälu'umüin süpüla
asaajaa nükorolo. 32 Soto jaal'in
süchiki tü nu'wayuusekat Lot.
Najuitapa sulu'ujee Sodoma,

o'utinna aa'inrü shia nütüma Maleiwa saalijee shiirakaain süchikua sümüin tü sükorolo süpütakat sulu'u tü pueulokot.

³³Chi wayuu eekai jülijüin naa'in waneepia tü nükorolokot süpüla naa'inmajüin je süpüla najapulu'un shia, amülouleerü süpüshua. Alu'usa chi eekai naapüin nukuaippa süpüla ni'yataainjachin tamüin, ja'itüsü amüloulin süpüshua tü nükorolokot sünainjee tia, aapüneerü nümüin kasa anasü tatüma nnojotkat amülouleerüin. ³⁴Je so'uweena tü ka'i teeweetechikat o'u, eejeena pihamashii wayuu atunküin sulu'u wane miichi. Tamaweechi wane. Oo'ulaka wane, tapüteechi.

³⁵Eejeena pihamashii jieyuu sünain amoliinajaa. Tamaweerü wane. Oo'ulaka wane, tapüteerü. ³⁶Eejeena pihamashii wayuu sünain a'yatawaa sulu'u nayüüjase. Tamaweechi wane. Oo'ulaka wane, tapüteechi", nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

³⁷—Senyotkalee, ɿjameenaka na makatakana? —müshii naya nümüin.

Asouktüshi Jesús:

—Müleka sükotchajaale wane samulüirua, atüjaana aa'ut sünain ouktüin wane kasa.

Wane wayuu masütaajusat sünain achuntaa

18 ¹Ekirajüshi joolu'u Jesús na nikirajüinkana süka sukuaiippa tü kasa e'nnakat sainküin mma shii'ree nachecherüinjatüin naa'in sünain achuntaa nümüin Maleiwa waneepia. ²Müshi nia namüin: "Eetaashi wane wayuu pütcipü'i kepiashi sulu'u wane pueulo. Manoujainsai nia nünain Maleiwa, je püla aa'inchi ma'i nia

suulia wayuu. ³Oo'ulaka sulu'u tü pueulokat, eesü wane wayuu oukta a'wayyuuset. Antawaisü nünainmüin chi pütcipü'i kepiashi sünain, 'Anasü pükaalijjile taya sünain amaünajaa nümüin chi ta'ünüükai', sümüin nümüin. ⁴⁻⁵Niyouktajakalaka joo shia. Masütaajukalaka joo shia sünain achuntaa nümüin. Shiasa so'u wane ka'i, saa'u wainmatuairün sükuua tü jietkat nüma'anajee, müsü naa'in: 'Aisha'ajaa, shike'ejakatche ma'i taa'in meinshi tü wayuukot, müürinja'a shia sümäa shike'era. Anainja taa'inrüle sümüin tü süchuntakat tamüin, mayaashije'e manoujain taya nünain Maleiwa je mamaneein taya suulia wayuu', müsü naa'in chi pütcipü'i kepiashi.

⁶"Soto jaa'in nüchiki chi pütcipü'i püläkai aa'in suulia wayuu. Mayaasüje niyouktajüin paala tü wayuukot, nükaalijain shia mapa süka shike'ejüin ma'i naa'in waneepia. ⁷Ottamüshia chi Maleiwakai, ɿnnojoleena nükaalijüin waya aneekuushikana achuntakana nümüin waneepia so'uka'i, sa'wai? Shiimüin sünain nükaalijeenain waya noulia na wa'ünüükana. ⁸Jiakana müliakana natüma na jü'ünüükana, shiimüin tanüiki jümuin: Yapashi chi Maleiwakai süpüla nükaalijain jia waneepia. Ottamüsh'iya jiakana, müleka ayatüle jia sünain jaa'inrüin tü nuluwataakat anain, katsüinjeerü jaa'in sünain anoujaa so'uweena tü ka'i tale'ejechikat o'u, taya chi Shipayakai Wayuu", nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Nüchiki chi fariseokai otta chi okotchajüikai neerü

⁹Aashajaashi joo Jesús sümüin tü wayuu eekai pülain saa'in

suulia wayuu, na wayuu anakana saa'in namüin no'ulu'u Maleiwa. Nikirajün joo naya süka sukuaiippa tü kasa e'nnakat sainküin mma:
 10 "Ekerotshii piamashii wayuu sulu'umüin tü a'waajüleekat Maleiwa süpüla achuntaa nümüin: wane fariseo oo'ulaka wane okotchajüi neerü nümüin chi süläulashikai mma.
 11 Asha'walaashi chi fariseokai sünain naashajaain nümaa Maleiwa sünain nu'waataain sulu'u nukuaippa. Müshi nia: 'Maleiwakalee, taapüin pümiin analu'ut saa'u nnojolin müin aka taya saa'in wayuu wainma sünain ka'rwaralüin, sünain mojulaain, je sünain ama'ijawaa sümaa wayuu nnojotkat nu'wayuusein otta nnojoikai su'wayuusein. Je anayaawatshija taa'u sünain nnojolin müin aka taya naa'in chi okotchajüikai neerü.
 12 Aamajüishi taya pümiin waneepia piantua süpüla semaanakat shii'ree talateein pia tamaa. Je tasüläjün pümiin polo'owai sünainjee tü polookot shikii süpüshi tü ta'yataainkant'.

13 "Otta chi okotchajüikai neerü, yalashi nia sha'watüin ka'yatalu'u nuulia chi fariseokai. Jepitüshi nia sünain nüshe'ejüin naa'into'u süka mojuin ma'i naa'in saalijee naainjala. 'Maleiwakalee, wayuu kaainjarai taya. Anakaja müleka pümlüajüle taya', nümakalaka.

14 "Saa'u nümuin joo chi wayuukai, anajiraachipa nümaa Maleiwa. Akaajasa chi fariseokai, ale'ejüshi nipialu'umüin sünain nnojolin anajiraain. Chi eekai yaletayaain nukuaippa su'upala wayuu, nnojoleechi kasajachin nümuin Maleiwa. Alu'usa chi eekai nnojolüin "Nnojo püma'üjaain sümaa wayuu yaletayaain naa'in, kojuteechi nütüma", nümakalaka Jesús namüin.

Nümanee Jesús namaan na tepichikana

15 Je so'u wane ka'i, antinnüsü wane tepichiirua nünainmüin Jesús süpüla ni'itaainjatiün najapü naa'uirua sümaa nuchuntüin nümuin Maleiwa naa'u. Otta na nikirajüinkana ne'rapa tia, nachiaakaalaka tü wayuukolüirua.
 16 Otta müshia Jesús, nuchuntakalaka namüin na wayuukana nantirüin na tepichikana nünainmüin nachikua. Nümakalaka joo namüin na nikirajüinkana:

—Kettshi'iya na tepichikana nantaiwa tanainmüin. Maa aka nakuaippa na tepichikana sünain nnojolüin kaa'in toulia, müinjatia nakuaippa tamüin na ekeroteekana chaa eere nuluwataain Maleiwa.
 17 Tamüshii paala jia: Chi wayuu eekai nnojolin müin aka naa'in na tepichikana sünain nanoujain tanain, müichia nnojolin ekerotüin eere nuluwataain Maleiwa —nümakalaka Jesús namüin.

Chi ekeroteechikai eere nuluwataain Maleiwa

18 Nürütkaakalaka nünainmüin Jesús wane wayuu aluwataashi sünain nüsakirüin nia:

—Ekirajüikalee, pia anamiakai, èkasa taa'irnrüinjatka süpüla eenjachin taya nümaa Maleiwa waneepia?

19 Asouktüshi Jesús:

—¿Jamüshi "pia anamiakai" pümakalaka tamüin? Waneeshia Maleiwa niain anamiain.
 20 Aashin pütiüayaain aa'u tü nuluwataakat anain Maleiwa, makat mayaa:
 nnojotkat pu'wayuusein otta nnojoikai pu'wayuusein. Nnojo

pu'utüin saal'in wayuu. Nnojo pu'lувайюн sükorolo wayuu. Nnojo püküjüin alawaa súchiki wane wayuu. Kojutünjattü pütüma püi je püshi", müsü tü püchikat — nümakalaka Jesús nümüin.

²¹—Taa'ınratüjütsa'aya tia süpüshuale'eya tepichiiwa'aya taya ja'itakaje maa'utpünaa yaa — nümakalaka nümüin Jesús.

²²Sütüma tü nümakat chi wayukai, asouktüshi Jesús:

—Che'ojayülia wane kasa paa'ınrajatkat. Anakaja puikküle tü pukorolokot süpüshua süpüla püsüläjünjattü tü súliakat sümüin wayuu eekai mojuin. Kee'irakeerü pümüin shia iipünaamüin cha'aya eere Maleiwakai. Je paa'ınrapa tia, ale'lejeechi pia püchikua tanainmüin süpüla tamaain pia —nümakalaka Jesús nümüin.

²³Je chi wayukai sütümajee tü nümakat Jesús nümüin, mojusü ma'l naa'in, süka washirüin ma'nia. ²⁴Eirakaashi Jesús nümüin chi wayukai sünain maa nümüin:

—Chi wayuu eekai ataralaain súmaa tü nuwashirüinkat, kapüleejeerü ma'i nümüin ekerotoo cha'aya eemüinre nuluwataain Maleiwa. ²⁵Mapüleesat süpüleerua shikerotiün wane "camello" so'ulu'upünaa wane wutia suuliale'eya shikerotiün wane wayuu washirü cha'aya eere nuluwataain Maleiwa —nümakalaka nümüin.

²⁶Je na wayukana eekai naapajüin nünüiki Jesús, namakalaka nümüin:

—Isasüja'a sümata nüchiki nu'ttaainjachin wane wayuu.

²⁷Asouktüshi Jesús:

—Tü kasa isakat súchiki wayuu, nnojotsü kapüleein nümüin Maleiwa.

²⁸Müshi joo Pedro nümüin Jesús:

—Wapüttüin süpüshua tü kasa eejatkat wama'ana süpüla yaainjanain waya pümaa.

²⁹⁻³⁰Asouktüshi Jesús:

—Jiakan apütakana kasa süpüshua eejatkat jüma'ana süpüleerua aküja súchiki nukuappa Maleiwa sünain aluwataawaa, shiimüin tü tamakat jümüin sünain saapüneertüin jümüin kasa anasü. Mayaastüje jüpüttüin jipia, ju'wayuuse, juwalayuu, mayaastüje jüpüttüin jii, jüshi oo'ulaka jüchonni shiale, alana'aleejeeria tü aapüneetkat jümüin suulia tü kasa jüpütkat. Je eejeena jia nümaa Maleiwa waneepia saa'u shii'iranajaashin jaa'in —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Aküjüshi Jesús nüchiki sünain nu'ttinnajachin aa'in

³¹Otta müshi'iya na Aluwataaushikana polooshiikana piammüin, neenajakalaka naya Jesús nünainmüin sujuuna tü wayukolüirua süpüla naashajaain namaa. Müshi nia namüin: "O'unajana joolu'u waya Jerusalénmüin. Je tü ashajünakat tachiki paala natüma na nünükimaajanakana Maleiwa, tachiki tayakai, chi Shipayakai Wayuu, ekerajeerü süpüshua. ³²Aapüneemätüichi ekii taya najapulu'umüin na gentilekana. Neme'erainpaleechi taya. Naa'ayataajeechi aa'in taya sünain nejeteenain taa'u je sünain na'yaateechin taya. Je súchikijee tia, no'utireechi aa'in taya. ³³Otta nu'unnaa chi apünüinkai ka'i súchikijee tia, oso'iraajeerü taa'in", nümakalaka Jesús namüin.

³⁴Otta na nikirajjuinkana, nnojotsü nayaawatüin saa'u tü nüküjaaitpakan namüin. Isasü nachiki nayaawatüin saa'u sünain ouktajachin Jesús.

Anashi wane mo'usai nütüma Jesús

³⁵Je nüntapa Jesús so'ulu'umüin tü pueulokat kanüliakat Jericó, eejachi joyotüin wane wayuu mo'usai sotpa'a tü wopukot sünain ajulija'alaa. ³⁶Je naapapa chi wayuukai tü suu'uipsana'irakat wayuu sünain sülätüin nü'lütpünaa, —¿Jamüsü sülataka'a wayuu wainma yaapünaa? —nümakalaka.

³⁷—Nia alataka Jesús chi Nazaretje'ewaikai —sümakalaka tü wayuukolüirua nümüin.

³⁸Nuwoorulaakalaka joo sünain nümüin:

—Jesúsuu, Nültüinkai David, pümlüliaja taya.

³⁹Shiasa tü wayuu nüpileeruasükat Jesús sulu'u tü wopukot,

—Kasesü pikiisa —müsü nümüin chi mo'usaikai.

Otta chi mo'usaikai, masütaajusai nia sünain a'waataa:

—Nültüinkai David, pümlüliaja taya —nümakalaka.

⁴⁰Nüsha'walaakalaka Jesús sünain nüsaajirüin chi mo'usaikai nünainmüin. Je nüntapa nünainmüin, nümakalaka Jesús nümüin:

⁴¹—¿Kasa püchekaka taa'inrüin pümuin?

—Senyotkalee, anashi müleka ko'ule taya —nümakalaka nümüin Jesús.

⁴²Asouktüshi Jesús:

—Ko'uichipa pia joolu'u saa'u pünoula —nümakalaka nümüin.

⁴³Ko'u müşihja nia. Je süka anaichipain nia, nu'unakalaka joo

nümaa Jesús sünain nu'waajüin Maleiwa. Je na wayuukanaya, na'waajüin chi Maleiwakai süka ne'rüichipain chi wayuukai sünain ko'uin.

O'tte'ennüshi Zaqueo nütüma Cristo

19 ¹Je nikerolopa Jesús sulu'umüin Jericó, waraittakalaka nia süpa'apünaa.

²Otta müsia cha'aya eeshi wane wayuu washirü kanüliashi Zaqueo, nia laülaaka naa'u na okotchajüliikana neerü nümüin chi sülaülashikai mma. ³Ni'reein ma'i Jesús. Otta süka wainmain wayuu je süka motsachoin nia, isashi nüchiki ni'rüin. ⁴Nuwataakalaka nüpülamüin Jesús eepünaainjachire nülatüin. Nülikajaakalaka naa'u wane wunu'u miyo'u shii'iree ni'reein nia. ⁵Shiasa nüntapa Jesús eere nülikajaajin Zaqueo, niirakaakalaka iipünaamüin sünain nümüin nümüin:

—Püshakata pümta yalajee, waa'iraa. Acheküshi pi'lyouin taya so'uka'i chaa pipialu'umüin.

⁶Ashakata müşihja Zaqueo naa'ujee chi wunu'ukai. Nüntirakalaka Jesús nipialtu'umüin sümama talatüin ma'i naa'in nümaa. ⁷Mojukalaka sünüiki tü wayuu waraittakalüirua nümaa Jesús sünain sümüin nujuuna:

“¿Jamakuappaikai makalaka nia ni'lyouin chi kaainjaraikai?”. ⁸Nüsha'walaakalaka Zaqueo no'upala na wayuukana sümama naashajaain nümaa Jesús:

—Senyotkalee, tasüläjeerü joolu'u shiatapünaa tü tawashirüinkat sümüin wayuu eekai müliain. Je müleka te'ike'erüle paala wane wayuu süka ta'alain saa'u sükorolo,

tawalaajeerü sümüin süchikua
pienchitua —nümakalaka.

⁹⁻¹⁰Asouktüshi Jesú:

—Antüshi tayakai, chi Shipayakai Wayuu, süpüla achajawaa süchiki wayuu eekai maa'awain nuulia Maleiwa, shii'ree su'tte'enneein tatüma, maa aka piakai. Je süka pünoujain tanain, maa aka chi waterushikai Abraham sünain nünoujain nünain Maleiwa, shiimüin sünain pu'tte'ennüin tatüma sümäa tü wayuukalüirua kepiakat yaa sulu'u tü pipiakat —nümakalaka Jesús nümüin Zaquo.

**Nachiki na achepchiee
e'itaanakana ajapulu'u neerü**

¹¹Saa'in namüin na wayuukana waraittakana nümaa Jesú, alü'üliuyaasü nükalia Maleiwa süpüla aluwatawaa, süka pejein Jesú sünain Jerusalén. Nu'ttakalaka joo Jesú sünain ekirajaa naya süka sukuappa tü kasa e'nnakat sainküin mma süpüla süttüjaainjatiin saa'u tü alateetkat ¹²sünain nümüin namüin: "Eetaashi wane wayuu nüliin chi sülaülapü'ükai mma. O'unajachi nia sulu'umüin wane mma wattasi süpüla ni'itaanajachin sünain aluwatawaa. Ale'ejüinjachi nia süchikijee tia süpüla nuluwataainjachin naa'u na wayuukana. ¹³Je nüma'ichiki, neenajakalaka wane nüchepchiairua nünainmüin, maa aka polooshii, süpüla naapüinjatiin wane neerü kanüliasi 'mina' namüin wane'ewai nakua. 'Süima'inru'u nnojolin taya jümaa, anakaja müleka jiyalajüle kasa süka tü taapakat jümuin jüikkaiwa shia kachoinwa tü neetkat jüttüma', müshi nia namüin.

¹⁴"Ottá wainma na wayuu
nuluwataainjaneenakana aa'u, süka

na'ürülaain nia, najütüin wane aapieerua nüchiirua süpüla maa: 'Nnojotsü wacheküin süpüleerua nuluwataainjachin chi wayuukai waa'u'. ¹⁵Mayaainje niyouktünüin chi wayuukai sütüma wainma wayuu, ayatshia e'itaanüin nia sünain aluwatawaa.

"Je shiasa mapa nüle'ejapa nuumainpa'amüin, neenajakalaka na nüchepchiaikana nünainmüin, na naapakana amüin neerü paala. 'Jera süchon tü neerü taapakat jümuin?', nümakalaka namüin.

¹⁶"Asouktüshi wane palajana:

'Aluwataashikalee, anu'uya poloosü neerü sükanain tü waneesia paapakat paala tamüin', nümakalaka. ¹⁷'Tachechiae, tütsühi pia. Analesia ma'i tü paa'lirrakat. Süka paa'lirrün tü aluwataanakat anain pia, mayaainje malaachein shia, te'itaain pia joolu'u süpüla laülaainjachin saa'u wayuu sulu'u pueulo poloosü', nümakalaka chi aluwataashikai nümüin. ¹⁸Asouktüshi wane'eya: 'Aluwataashikalee, anu'uya ja'rasisü neerü sükanain tü waneesia paapakat paala tamüin', nümakalaka. ¹⁹'Tachechiae, te'itaain pia joolu'u süpüla laülaainjachin saa'u wayuu sulu'u pueulo ja'rasisü', nümakalaka nümüin.

²⁰⁻²¹"Asouktüshi wane'eya:

'Aluwataashikalee, anuu tü waneesiakat neerü paapakat tamüin paala. Sajatu ne'e shia tanaajaain sulu'u susukot süka mmolüin taya peema, süka wayuuin iche ajapüchi pia süpüla awalaajaa shi'yataain wayuu', nümakalaka. ²²'Tachechiae, pia ku'lajaakai aa'in, pi'rala ne'e wayumüin tamüin tü paa'lirrakat. Süka püttüjaainje

taa'u sünain wayuuin iche ajapüchi taya,²³ ćjamaka'a nnojotka'a paapüin tü neetkat sümüin wane wayuu süpüla shi'yate'erüin shia süpüla kachoinjatüni shia tapüla?, nümakalaka nümüin.

²⁴ "Nümakalaka joo chi aluwataaikai sümüin tü wayuu eejatkat nümaa: 'Jüsüta jümata nuulia türä neerü nüma'anakat saapünaiwa nümüin chi akanajakai poloosü'.²⁵ Aluwataashikalee, naa'aya poloosü neerü nüma'aná, namakalaka nümüin süka nnojolüin nayaawatüin saa'u tü nümakat nümüin.

²⁶ " 'Shiimüin ma'i tü tamakat jümüin: Chi wayuu eekai koo'omüin nütüma tü aapünakat nümüin, aapüneerü soo'omüin nümüin. Akaajasa chi eekai nnojoltüin koo'omüin nütüma tü aapünakat nümüin, asütüneerü nuulia.²⁷ Otta müshi'iya na ta'tünükana ayouktakana taya süpüleerua taluwataainjachin yaa toumainpa'a, anakaja su'utinnüle saa'in joolu'u yaa to'upala', nümakalaka chi aluwataaikai nümüin".

Kantiashi talataa Jesús Jerusalénmüin

²⁸ Shiasa kettaapa nünüiki Jesús sünain nikirajuin na wayukana, o'unühi nia napüleerua sulu'u tü wopukot Jerusalénmüinjatkat.

²⁹ Je nülü'ülapa sünainmüin tü pueulokat Betfagé oo'ulaka Betania, tü pejekalüirua sünain tü wutai kanüliakat Olivos, nüjtükalaka pihamashii na nikirajuinkana nüpüleerua sünain nümüin namüin:

³⁰ —Ju'una samüin eemüin tusa pueulokat jüpüleeruakat. Je jikerolapa sulu'umüin, ji'reechi kapüin wane püliikchon sareerü.

Jüsiwateerü tü nüpükat süpüla jajattüin nia tamüin yaamüin.³¹ Je müleka "¿Jamüinjatü jüsiwataka'a tü nüpükat?" sümüle wayuu jümüin, "Che'ojashi nümüin chi Senyotkai", meena jia sümüin —nümakalaka Jesú namüin.

³² Na ajütüüshikana, ayatsia napüla maa aka tü nümakat Jesú namüin.³³ Je wanaa sümaa nasiwatüin nüpü chi püliikchonkai, —¿Jamüinjatü jüsiwataka'a tü nüpükat? —nasakirakalaka na kapüliisekana namüin.

³⁴ Nasouktakalaka namüin:
—Che'ojashi nümüin chi Senyotkai.

³⁵ Najattakalaka chi püliikchonkai eemüin Jesú. Ne'itaakalaka tü nashe'inpalajanakat naa'u chi püliikchonkai. Je no'otokalaka Jesú naa'u.³⁶ Je sünain nu'unüin Jesú naa'u chi püliikchonkai, awayalayaa müsü süshe'inpalajana tü wayukolüirua nüpüleerua sulu'upünaa tü wopukot süpüla shii'iyatüin nujuto nümüin.

³⁷ Je nülü'ülapa Jesú sünainmüin eere süshakatüin tü wopukot saa'ujeetü wutai kanüliakat Olivos, talatüü ma'i naa'in na wainmakana nikirajuin napüshua, süka ne'rapü'üin tü kasa anasü naa'inrakat Jesú, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. Na'waajakalaka joo Maleiwa sünain emetuluin nanüiki mayaa:

³⁸ "Anata'aleeshija'a ma'i chi Nüjünalakai Maleiwa, chi aluwataashikai waya". "A'waajünüishi nia maa'ulu yaa chaa iipünaa, süka anajiraainapain na nüpüshikana nümaa Maleiwa",

müsü nanüiki nüchiki Jesús.

³⁹ Otta nanüiki wane na fariseokana sa'akajee tü wattakat saalin wayuu:

—Ekirajüikalee, anakaja püchiajaale na pikirajüinkana — namakalaka nümtüin Jesús.

⁴⁰ —Müshi taya jümüin: Müleka ko'utüle na tekirajüinkana, shieerü a'waataka tü ipakalüirua sünain su'waaajüin taya —nümakalaka Jesús namüin.

⁴¹ Alü'ütshi joolu'u Jesús sünainmüin Jerusalén. Shiasa ni'rapa tü pueulokot, müshi nia sünain a'yalajaa saalin tü wayuu kepiasükalüirua sulu'u:

⁴² “Alu'uleeka ma'i jia süka nnojoliyüliain jiyaawatüin saa'u tü ekirajünakat anain jia. Je saa'ujee nnojoipü'iin jamajachin jümüin taya, müina nnojoliin anajiraain jia nümaa Maleiwa. ⁴³⁻⁴⁴ Je süka nnojoliipü'iin jünoujain tanain, sünain aluwataaushin taya nüümaa Maleiwa, anteena na jü'lünükana jünainmüin so'uweena wane ka'i süpüla atkawaa jümaa. Noukaajeena achiki jia suulia ojuittaa sulu'ujee tü pueulokat. Je nekerolapa jünainmüin, o'utüneena aa'in jia sümaa jüchonnii je ojunnajinneerü tü jipiakat”.

Nujuittirüin Jesús tü oikkaatkälüirua

⁴⁵ Shiasa süchikijee nüntüin Jesús Jerusalénmüin, nikerotokalaka sulu'umiin tü a'waaajüleekat Maleiwa. Eesü nüpüla wane wayuu oikkaasüirua sünain süikkäain tü mürüt o'utinnajatkat aa'in nümuin Maleiwa. Nujuittirakalaka naya anooipa'amüin. ⁴⁶ Nümakalaka sümüin:

—Tü nünnüiki Maleiwa ashajuushikat paala sümäiwa, müsü

mayaan: “Tü tepiakat, nachuntiajatü na tapüshikana tamüin sainküjinje mmakat süpüshua”, müshi. Otta jaikana, saa'u nnojoliin lotüin jukuaippa sünain jüikküin tü mürütkat, müsü aka saa'in shipia ka'rwarannuu jüttüma tü nipiakat —nümakalaka Jesús namüin.

⁴⁷ Nu'ttakalaka Jesús sünain ekirajaa sulu'u tü a'waaajüleekat Maleiwa. Otta na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana, no'utee aa'inchi Jesús. Müshi'iya aka naa'in na kojutkana sa'akajee tü wayuukolüirua. ⁴⁸ Akatsa süka eein wayuu wainma nümaa waneepia sünain aapajaa nünnüiki, mojushiikalaka shia namüin.

¿Jara laülaaka atüma Jesús?

20 ¹ So'u wane ka'i sünain yaain nikirajüin Jesús tü wayuukolüirua yala sulu'u tü a'waaajüleekat Maleiwa je sünain nükküjain nüchiki niakai, chi O'tte'erükkai, namüin, narütkaakalaka nünnainmüin na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana, oo'ulaka na karalouktamaajanakana, oo'ulaka na laülaashiikana naa'lü na judíokana sünain namüin nümuin:

² —¿Jara koonoloka pia süpüla pujuittirüin anooipa'amüin tü wayuu oikkaatkälüirua? ¿Jara ke'inaajalaka pia süpüla paa'lirüni shia? — namakalaka nümuin.

³⁻⁴ Nüsouktakalaka Jesús ne'ipajee: —Tasakirüin paala jia'aya: ¿Jara ke'inaajalaka Juan sünain owoutisaajaa? ¿Shi'inaajala wayuu, niataapa Maleiwa? Jüküja tamüin —nümakalaka Jesús namüin.

⁵ Naashajaajiraakalaka namüiwa: “Müleka ‘Nia Maleiwa’ wamiüle,

'Jamakalaka nnojoliika'a jünoujain
nünüiki?', meechi nia wamüin.

'Oo'ulaka mojushiisü süpüla
'Wayuu' wamüinjanain, süka
nünükimaajachin nia Maleiwa
saajüin tü wayuukolüirua. Eesü
süpüla shi'ina'aleenain waya",
majiraashii naya nujuuna Jesús.

⁷Nasouktakalaka joo nümüin Jesús:
—Nnojoishi watüjaain aa'u jaralin
ke'inaajalain.

⁸Nümakalaka joo Jesús namüin:
—Nnojoluja'a süpüla taküjüin
jümüin jaralin ke'inaajalain taya
— nümakalaka namüin.

Nachiki na aa'inmajüliikana wane apain

⁹Ayatshi Jesús sünain ekirajaa
tü wayuukolüirua süka sukuaippa
tü kasa e'nnakat sainküin mma.
Müshi nia: "Eetaalashi wane
wayuu ka'apainseshi. Nüpünajüin
tü wunu'u kachonkot uuwa

sulu'u. Naa'inmajirüin wane
wayuuirua tü nüpünajüinkat
süka nu'unüin süpüla kakaliaa
sulu'umüin wane mma wattasü.

¹⁰Je kettaapa süka'iya tü a'ttieekat
süpüla sütpajünün, nüjütin
wane nüchepchia nanainmüin
na aa'inmajüliikana sünain maa
namüin: 'Anakaja juluwataale
tamüin süpüshi süchon tü ta'ttia
jüketchajalakat, tü tamüinjatkat
jütüma saa'u takoroloin shia'. Otta
chi nüchepchiakai, ashe'ejünüshi
natüma na aa'inmajüliikana.

Ajütajaanüshi sümaa nnojolüin
kasain najapüipain natüma. ¹¹Otta
chi ka'apainseshikai süchikjee tia,
nüjütakalaka joo wane nüchepchiaya
ni'iiraka chi wane. Ashe'ejünataaja
joo chii natümaya. Ajütajaanüshi nia
sümaa nnojolüin kasain nülü'tijaain

natüma, süka e'rüliin ma'i
wayumüin naya. ¹²Nüjütataaja'a joo
wane'eya, apüniünsüürü joo wayuu
nüjütüin nüka chii. Eewaataaja'a joo
chii natümaya sümaa nojunaain nia
anooipa'amüin.

¹³Je chi ka'apainseshikai
süchikjee tia, 'Kaseerü
cheje taa'inraka?', ma müsü
naa'in. 'Anashi tajütüle chi
tachonkai aishikai ma'i tapüla.
Kojuttaajeechipa eera nia natüma',
müshi.

¹⁴"Nayasa'a na aa'inmajüliikana
ne'raiva'aya chi nüchonkai
chi ka'apainseshikai nüpanapa
seeiwa'aya nia, aashajaajiraashii
naya: 'Anii chi ka'apainseinjachikai
ouktapa chi nüshikai. Joo'uya
wo'utaiwa naa'in süpüla
wayainjanain makatüin apüla shia',
müshii naya. ¹⁵Nayu'lakalaka joo
nia anooipa'amüin je no'utakalaka
naa'in.

"Tasakirüin paala jia: 'Kaseerü
naa'inraka chi ka'apainseshikai
naka na aa'inmajülii e'rüliikana
ma'i wayumüin? ¹⁶Shiimüin sünain
nüle'ejüin süpüla nu'utüinjatüin
saa'in. Je naa'inmajireerü tü
na'apainsekat wayuu naatajatü',
nümakalaka Jesús namüin.

Otta tü wayuukolüirua saapapa
nünüki Jesús, müshii naya:

—Kasataalejese nnojolüin alatüin
wamüin tü alatakät namüin na
aa'inmajülii e'rüliikana wayumüin.

¹⁷Nirakaakalaka joo Jesús
namüin na laülaayuushiikana sünain
nümüin namüin:

—Müshi'iya aka jia saa'in na
aa'inmajüliikana. Soto jaal'in tü
ashajuushikat paala jüchiki:

"Tü ipa ayouktünakat natüma na
akumajüliikana miichi,

ekeraajjüitpa sünain anain
ma'i shia süpüla akumajia
miichi".

Otta tayakai, taya'aya chi ipa
jiyoutkakai.¹⁸ Je sükajee tia, soto
jaal'in wane kasa. Taya'aya chi
Nüeekajalakai Maleiwa, je chi
eekai niyouktün taya, amüloijeechi
—nümakalaka Jesús namüin.

**Asakinnayaashi Jesús
soo'opünaa tü neerü**

nümüinjatkat chi sülaülashikai mma

¹⁹ Otta na karalouktamaajanakana
oo'ulaka na laülaashiikana na'akajee
na sacerdote judókana, kee'ireesü
ma'i naa'in nata'üleelin Jesús so'u
ka'ikat tia, süka nayaawatüitpain
saa'u sünain nayain müin aka
naa'in na aa'linmajülli e'rülikana
wayumüin sulu'u tü nüküjaitpkat
achiki Jesús. Otta nnojoishi
nata'lülin süka mmolüin naya
seema tü wayuu kamalainkat amüin
nünüiki Jesús.²⁰ Najütakalaka
wane wayuu ajayajüstirua eekai
anamiayaain nünainmüin Jesús
süpüla nasakirayaainjachin nia
shii'ree niweetirtüin wane püutchi
kasalajanainjatkat anainjee nia
natüma nu'upala chi sülaülashikai
mma.²¹ Namayaakalaka nümüin:

—Ekirajükalee, watüjaa aa'uchi
pia sünain shiimüin tü pümakat
sünain ekirajaa tü nuluwataakat
anain Maleiwa, je sünain matüjüin
pia kachekalaa su'utku wayuu.
²² Wasakiree amüinchi pia sünain
wane kasa: ¿Anashiisü saa'in
pümuin wawalaajüle tü neerü
nümüinjatkat César chi joyotokai
cha'aya Roma sünain aluwataawaa
saa'u mmakat, nnojottaapa anain?
— namakalaka nümüin.

²³ Otta müshia Jesús, süka
niyaawatüin saa'u sünain
naa'inreein kasa mojusü nümüin,
nümakalaka namüin:

²⁴ —Iche'era tamüin wane neerü
kachueera awalaajiapü'ükät nümüin
chi sülaülashikai mma, te'raiwa shia.
¿Jara kayaakuaka tü sünainkat?
¿Jara kanüliamaajachika shian?
— nümakalaka namüin.

²⁵ —Shia niyaakua oo'ulaka
nünüilia César tü sünainkat
— namakalaka nümüin.

Nüsouktakalaka Jesús:
— Tamüshii paala jia: Anakaja
müleka jaa'inrüle tü nuluwataakat
anain César otta jaa'inrüinjatü tü
nuluwataakat anain Maleiwaya —
nümakalaka namüin.

²⁶ Na ajayajüshiikana, nnojotsü
nountüin nantüin sünain wane
püutchi kasalajanainjatkat anainjee
Jesús natüma. Ko'uko'utshii
naya, süka ponoin ma'i naa'in tü
nüsouktiakat Jesús namüin.

Shiimüin ma'i naajüin Jesús tü oso'irawaakat aa'in

²⁷ Süntakalaka wane wayuuirua
judío kanüliasü saduceo nünainmüin
Jesús süpüla süsakirayaainjachin
nia. "Nnojoleerü oso'irawa
aa'inyüü stüchikijee ouktaa", müsü
tü shikirajapü'ükät anain tü
wayuukolüirua.²⁸ Namakalaka joo
nümüin Jesús:

— Ekirajükalee, müsü nünüiki
Moisés wamüin sulu'u tü
ashajünakat paala: "Müleka ouktüle
wane wayuu sümaa machoin
nia, anashi müleka niisarüle
chi nimüliakai nüchukumüin
süpüla kachoojinjatüin tü jietkat
nütüma", müsü.²⁹ Eetaashijja'a
akaratshishii wayuu pawalaawashii.

Ka'wayuuuseshi chi epayaakai
sümaa ouktüün nia machoinwa'aya
sümüün tü nu'wayuusekat.
³⁰Niisatkalaka chi nimüliakai
sümüün tü jietkat. Ouktataashija
chii'iya nnojoiw'a'aya kachooin
sümüün tü jietkat. ³¹Eisattaaja'a joo
wane'eya nüchukumiin. Mataaja'a
aka nakuaiippa napüshua na
akaratshishiikana awalayuwaa.
Ouktüshii naya sünain machoin
sümüün tü jietkat natüma. ³²Je
oo'ubo'utpa na su'wayuusekana
napüshua, ouktüsü mapa shia
nachiruajee. ³³Su'wayuuseshi
napüshua na akaratshishiikana
kataiwa'aya so'u. Wasakiree
amüinchi joo pia soo'opünaa tia:
So'u tü ka'ikat suso'iraainjateetkat
o'u saa'in wayuu paajüin,
çjaraleechi ka'wayuuseka tü wayuu
ouktama'akat? —namakalaka na
saduceokana nümuin Jesús.

³⁴Nüsouktakalaka Jesús:
—Sukuaippa tü wayuukoliirua
maa'ulu yaa, ka'wayuusejiraasü.
³⁵Alu'ujasa tü wayuukoliirua
eekai aneekünün nütüma Maleiwa
stüpüla eeinjatüün nümaa süpüla
ka'ikat stüpüshua, oso'iraweertü
aa'in süchikjee ouktaa. Je cha'aya
nüma'ana Maleiwa, nnojoleerü
pa'wayuuseewain. ³⁶Saa'u meenain
aka naya saa'in nakuaiippa na
aapieekanairua chakana nüma'ana
Maleiwa sümaa nnojoliin ouktüün
naya, nnojoleena ka'wayuusein,
nnojoleena kachooin. Nüchooin
Maleiwa naya saa'u naso'iraainapain
aa'in süchikjee ouktaa.

³⁷“Jia manoujainsaliikana sünain
suso'iraainjatüün saa'in wayuu, soto
jaai'n tü nüshajakat achiki paala
Moisés soo'opünaa tü nümakat chi
Maleiwakai nümuin pasanainjee

sünain suwarala tü wunu'u
jotüsükat: ‘Tayakai, Nümaleiwasekai
Abraham, Nümaleiwasekai
Isaac, Nümaleiwasekai Jacob’,
müshi. ³⁸Tamüshii paala jia:
Chi Maleiwakai, nnojoishi
Sümaleiwasein wayuu ouktüsü.
Sümaleiwase eekai katüin so'u,
süka katüin no'u naya wayuukana
nümuin Maleiwa”, nümakalaka
Jesús namüin.

³⁹Müshii joolu'u wane na
karalouktamaajanakana:
—Ekirajüikalee, lotüsü ma'i
tü püküjaitpkat namüin na
saduceokana —namakalaka nümuin.
⁴⁰Mmölüinapa joo na saduceokana
je na wayuukana napüshua seema
asakiraa Jesús nachikua sünain
wane kasa.

Asakinnüshii na wayuukana nütüma Jesús

⁴¹Aashajaashi joo Jesús sümüin tü
wayuukoliirua:

—Naashin wane wayuuirua: Chi
Cristokai antülia, nuu'uliwo'ulaa ne'e
David. ¿Jamüsü sümaka'a tia? ⁴²⁻⁴³Soto
jaai'n nünüiki David, tü nümakat paala
sulu'u tü karaloukta kantüliakat Salmos:

“Müshi chi Maleiwakai nümuin
chi Tasenyotsekai:
‘Kojutshaatashi pia tatüma.
Püikkala puluwataaawi
tekialu'ujee.
So'u wane ka'i, tayamüleerü
tü pü'ünüükalüirua süpüla
malainjatüün shiairua
püpüla’”.

⁴⁴“Tasenyotsekai” nümuileje'e David
nümuin Cristo, ¿jamakuaiippalinjachi
nuu'uliwo'ulaaka'a ne'e nia?
— nümakalaka Jesús namüin.

⁴⁵Aashajaashi joolu'u Jesús nama
na nikirajüinkana sünain saapajüin

nünüiki tü wayuukolüirua süpüshua: sümä'anajatkät —nümakalaka Jesús
 46 “Jalia jia suulia ashataa nakuappa namüin.

na karalouktamaajanakan
 waraitteekana ma'i aa'in cha'aya
 metkaaralu'upünaa sünain kashe'iin
 naya kuluulu anasü shii'ree
 nasaküneein sütümä wayuu. Je
 sulu'u tü ekirajüleekat je sünain
 wane mi'lraa, ojoyolooshii naya
 na'aka na laülaayuukana süpüla
 kojuttiinjanain naya sütümä
 wayuu.⁴⁷ Otta e'ike'etshii wayuu
 eekai ouktüin su'wayuuse
 shii'ree naapaweein sükorolo. Je
 süchikjee, kama'ashii naya sünain
 nachuntayaain nümuin Maleiwa
 su'upala wayuu shii'ree kojuteein
 naya sütümä. Alana'aleejeeria
 ma'i sünain stisalain naya nütüma
 Maleiwa saalijee tia”, nümakalaka
 Jesús namüin na nikirajüinkana.

**Tü asülajuushikat sütümä wane
 wayuu oukta a'wayuuset**

21 ¹Nüikkalaakalaka Jesús
 yala peje sünain tü
 kojon ejitünakat alu'u tü neerü
 asülajüninjatkät nümuin Maleiwa.
 Ni'rakalaka tü wayuukolüirua
 washinnuukana sünain ejitaa
 sünneetse sulu'u. ²Süntakalaka
 wane wayuu müliasü oukta
 a'wayuuset. Shijitakalaka piamasü
 neerü kachueerachen ne'e.

³Nümakalaka Jesús namüin na
 nikirajüinkana:
 —Tamüshii paala jia: Alana'aleesia
 ma'i nümuin Maleiwa tü shijitakat
 tü wayuukot oukta a'wayuusetkat
 suuliale'eya tü shijitakat tü
 wayuukolüirua süpüshua. ⁴Na
 washinnuukana, nejitün tü
 süpütaalakat nanneetse. Alu'usa
 shiakat, mayaainje müliain ma'i,
 shijitün süpüshua tü sünneetse

**Tü kasa ee'iyataainjatkät
 süpülapünaa niitaain Cristo**

⁵Yootüshii waneeirua na
 nikirajüinkana Jesús sünain namüin:
 —Anashaatasü ma'i tü
 a'waajüleekat Maleiwa. Anasü
 ma'i shipitüin tü ipakat je tü kasa
 aapuushikat nümuin Maleiwa
 süpüla anainjatüin shiyolojo yaa
 sulu'upünaa —müshii naya.

Nümakalaka Jesús namüin:

⁶—Süpüshua türa ipa ji'rakat
 joo müinma'a yaa, ojuttinneerü
 shia mmolu'umüin sünain
 süsolojüneerüin so'uweena wane ka'i.

⁷Nasakirakalaka na
 nikirajüinkana:

—Ekirajüikalee, ejoujaleerü
 sujuttinnaka tü a'waajüleekat
 Maleiwa? Je kasa shiyaawaseetka
 wamüin süpüla watüjaainjatüin
 saa'u sünain sülü'lüün ka'ikat tia?

⁸Nüsouktakalaka Jesús:

“Anteerü wayuu wainma sünain
 maa: ‘Taya'aya Cristokai’, meena.
 Pülashii naya nütüma Maleiwa
 naashin. ‘Alü'ütsü stükalia süpüla
 saja'lajaainjatüin tü kasakat
 süpüshua’, meena naya. Jalia jia
 suulia anouja'alaa na'alain na
 wayuukana, suulia jüjjü'ülaajüin
 jia sümüin tü nekirajakat anain.

⁹Ja'itaina jia aapiün süchiki
 kasachiki sainküin mmakat
 süpüshua, nnojo Jainkuuin aa'in
 sütümä. Ja'itakaje tiairua, nnojotsü
 shiain shiyaawasein sünain
 süntüitpain tü ka'i saja'lajaainjatkät
 o'u kasakat süpüshua. Alatüinjatia
 ne'e kasa eekai müin aka tüü
 süpülapünaa süntüin ka'ikat tia”,
 nümakalaka Jesús namüin.

¹⁰Ayatshi Jesús ekirajüin na nikirajüinkana: "Atkaajiraajeerü wayuu sainküin mmakat süpüshua.
¹¹Mülleerü ma'i saa'in wayuu sütümä jamü je sütümä ayuulii sainküin mma. Je akutkujaweerü tü mmakat sainküin mma. Je ainkuujerü ma'i saa'in tü wayuukolüirua sütümä tü kasa ee'iyataajeetkat chaa ipünaa sirumatu'u.

¹²"Otta süpülapünaa sülatiin tü taküjaitpakat achiki jümüin, ata'lünneena jia sütümä wayuu sünain müliain ma'i jaa'in sütümä saalijee kojutüin tanülia jüfüma. Asha'wale'enneena jia sulu'u tü ekirajüleekat namülatu'u na laülaayuukana judíokana süpüla jüsouktüinjanain namüin saa'u tü jünoulakat. Je o'uninneena jia natüma nanainmüin na sülaülashiikana mma süpüla jikerotinneenain natüma sulu'umüin tü kaatsetkat. ¹³Je sükajee jüsoukteenain saa'u tü jünoulakat, atüjaaneechi aa'u taya natüma na sülaülashiikana mma. ¹⁴Je so'u ka'ikat tia, nnojo jüshapataain aa'in saa'u tü jüsouktüinjatkat aka namüin. ¹⁵Kekijjeena jia tatüma je taapeerü jümüin tü pütchi jüsouktüinjatkat aka namüin na ji'ipolokana. Je iseeri nachiki na'ülüjaain jümaa, süka pansaajejerüin ma'i tü jüsouktiakat ne'ipajee. ¹⁶Aapüneerü jikii nütüma jüshi otta jii je juwalayuu je nütüma chi eekai ja'aleewain. Nnojlii ne'e nayain namüiwa katümasireenain na ji'ipolokana. Je eeshii ja'aka eekai nnojoleenain o'ttooin suulia o'utinnaa aa'in natüma na sülaülashiikana mma. ¹⁷Je saalijee jünoujain tanain, maalinjeena jia

süpüla wayuu süpüshua. ¹⁸Akaajasa jiakana, nnojo mmolüin jia seema tü na'ürülakat, süka shiimüin sünain taa'inqajeenain jia noulia. Jünouja jümaala tü tamakat joolu'u jümüin: Nnojoleena jia ayüülaajünün tatüma. ¹⁹Je müleka jüchecherüle jaa'in su'unnaa tü müliaa ji'rakat, ayateena jia o'tte'ennün tatüma.

²⁰"Je wanaa sümaa nashutüin Jerusalénmüin na jü'lünüü gentilekana sümaa suukaajüneerüin tü pueulokot natüma suulia sujuinnajüin wayuu, jüttajaajeerü aa'u sünain sülü'lüin tia ka'lı sujuttinnüinjatkat o'u tü a'waajüleekat Maleiwa. ²¹Je so'uweena ka'ikat tia, na wayuu kepiakana sulu'u tü mmakat Judea, anakaja müleka na'luwataale sa'akamüin tü uuchikat süpüla nanujulaainjanain cha'aya. Je tü wayuuirua yaastükat sulu'u Jerusalén, anası müleka sujuitüle sulu'ujee. Je tü waraittusükalüirua anooipa'a, anası müleka nnojorule shikerolüin yala sulu'umüin süpüla asaajaa sükorolo. ²²⁻²³'Aisha'ajaa' meerü tü wayuu eekai ipoolüin je eekai sütulayüllüinya süchon so'u ka'ikat tia, süka kapüleejejerüin ma'i süpüleerua awatawaa. Tüü, shieerü sükaliaka süsalainjatuin saainjala wayuu süpüla shikeraajüinjatuin süpüshua tü ashajünakat achiki paala. Miyo'u ma'i tü müliaa shi'reetkat tü wayuukolüirua sainküin mmakat tüü sütümä nü'ürüla Maleiwa saalijee saainjala. ²⁴O'utüneerü aa'in wainma wayuu natüma na gentilekana sünain tia atkawaakat. Je eekai apütaain sünain katüin so'u, ata'lünneerü süpüla e'ikajünaa chaa wattu sulu'umüin wainma mma naataawai.

Je na gentilekana, o'tteena naya sünain laülaain saa'u Jerusalén. Nnojoleena oo'ulaain naya suulia aluwatawaa süma'inru'u ayatüin tü ka'i aapünakat namüin nütüma Maleiwa süpüla aluwatawaa", nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

²⁵⁻²⁶Ayatshi Jesús sünain aküjaanamüin na nikirajüinkana sükchiki tü alateetkat so'uweena wane ka'i. Müshi nia namüin: "Akaweeria takalia tayakai, chi Shipayakai Wayuu. Ee'iyataajeerü tü shiyaawasekalüirua eejee chi ka'ikai, chi kashikai, je tü jolotsükolüirua süpüshua, süpüla sütüjaainjatüin saa'u wayuu sünain teitaain. Ojunuwaajeerü tü jolotsükolüirua ipünaajee. Otta yaa mmolu'u, ko'lotüinjeerü ma'i tü palaakat sümaa ko'ontüin shia. Ayo'ujaajeerü saa'in wayuu süpüshua sütüma, süka nnojoliüin sütüjaain saa'u tü o'otaainjatkat yaa saa'u mmakat. ²⁷Otta so'uweena ka'ikat tia, shi'reechi taya wayuu, tayakai, chi Shipayakai Wayuu, sünain antaa sa'aka wane siruma. Anashaateerü ma'i tü tantiakat, süka tantechin sünain pülashin je sünain e'itaaushin nütüma Maleiwa süpüla aluwatawaa wanaa nümäa. Je sütüjaajeechi aa'u taya sünain ajütüüshin nütüma Maleiwa süpüla aluwatawaa. ²⁸Je su'ttapa sünain sükutkujaain tü kasakat chaa iipünaa, anakaja eejeerüle jaa'in sünain tale'ejiunjachin. Nnojolumaateerü mojuin jaa'in, süka taashimaateenain jia suulia kaainjalaa", nümakalaka Jesús namüin.

²⁹Nikirajakalaka joo naya süka sukuaiippa tü kasa e'nnaajünakat

sainküin mma. Müshi Jesús namüin: "Soto jaa'in sukuaiippa tü wunu'u 'higuera' münakat. ³⁰Wanaa sümaa iyotüin süpana tü wunu'ukot, jüttijaa aalulu sünain sülü'lüün süpüla sü'itüin iiwa. ³¹Aka'aya ji'rapeena tü taküjaitpakat achiki jümüin, jüttijaweerü aa'u sünain sülü'lüün nükalia Maleiwa süpüla aluwatawaa.

³²"Shiimüin ma'i tü tamakat jümüin, tü wayuu eejeetkat wanaa sümaa ka'ikat tia, nnojoleerü ouktüin süpülapünaa sülatüin süpüshua tü kasa taküjaitpakat achiki jümüin. ³³Taso'iree aa'inchi jia joolu'u sünain wane kasa: Mayaainje saja'tteerüin tü kasakat cha'aya iipünaa oo'ulaka yaa mmolu'u so'uweena wane ka'i, tü pütchi tekirajapü'ükot anain jia, ayateerü süpüla ka'ikat süpüshua", nümakalaka Jesús namüin.

³⁴⁻³⁵Nüso'irakalaka Jesús naa'in na nikirajüinkana süpüla eeinjatüin naa'in sünain nükalia chi Shipayakai Wayuu. Müshi nia namüin: "Shiimüin sünain taluwataajeechin tayakai, chi Shipayakai Wayuu, saa'u tü wayuukolüirua ütamüinre'eya so'uweena wane ka'i. Müleka jüljüjile jaa'in ne'e emi'jaa, erperuwa oo'ulaka ekawaa, je müleka jüshapataale aa'in saa'u tü jikünjatkat, nnojoliishijja'a yapain jia sünain a'latapaa taya sükajee tia. ³⁶Anakaja müleka jüljüjile jaa'in tü takaliakat waneepia, sümaa jüchuntüin nümüin Maleiwa süpüla süchechennajatüin jaa'in sünain tü jünoulakat su'unnaa tü kasa mojusü alateetkat, suulia japüijain jia tamülatu'u tayakai, chi Shipayakai Wayuu", nümakalaka Jesús namüin.

³⁷Eepü'ushi Jesús so'uka'i sünain ekirajaa wayuu yaa sulu'u

tü a'waajüleekat Maleiwa. Shiasa sa'wai, eepü'iushi nia saa'u tü wutaikat kanüliasü Olivos.³⁸ Je wainma wayuu antapü'ükät watta'a maalü sulu'umüin tü a'waajüleekat süpüla saapajüin nünüiki.

Judas, aapeeshi nikii Jesús

22 ¹Alü'ülaasü joo sükalia tü mi'iraakat "Pascua" münakat, ekaanapü'ükät anain tü pan ma'akasatkat soolojia.² Je na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana, oo'ulaka na karalouktamaajanakana, nachajaain sukuaiippa nu'utia naa'in Jesús. Saa'ujee mmolüin naya neema na wayuu nümaajanakana Jesús, mojusheekalaka shia namüin.³⁻⁴ Otta müşhia Judas Iscariote, napüshi na polooshiikana piammüin Aluwataaushikana, jütiyüüsü naa'in sümüin nünüiki Satanás chi sülaülashikai yoluja. Nu'unakalaka Judas nanainmüin na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na sülaülashikana suwaariase tü a'waajüleekat Maleiwa süpüla naashajaain namaa süchiki aapaa nikii Jesús.⁵⁻⁶ Talatakalaka ma'i naa'in nayakana. "Wawalaajeechi pia müleka pükaalijüle waya sünain ata'ülaa Jesús sujuuna tü wayuukoliirua nümaakat", namakalaka nümüin Judas. "Meerüja", müşhi nia sünain nüchajaain sukuaiippa aapaa nikii Jesús sujuuna tü nümaajatkat.

Tü nümakat Jesús sünain tü ekawaakat shikiira "Pascua"

⁷ Je sünain tü mi'iraakat Pascuakat anülia, antüsü joolu'u tü ka'ikat o'utünakat o'u naa'in

wane anneetchon süpüla ekünaa.

⁸Nüjütakalaka Jesús Pedro je Juan sünain maa namüin:

—Ju'una jumata pueulopa'amüin yapaiwa jüfüma tü weküinjatkat sünain tü mi'iraakat —nümakalaka namüin.

⁹—¿Jalasü pücheküin süpüleera wekeraajüin shia? —namakalaka nümüin.

¹⁰Nüsouktakalaka joo Jesús namüin:

—Cha'aya sulu'u tü pueulokot, eejeechi jüpüla wane wayuu alü'üjüshi amüchi sümaa wüin. Ju'una nüchiirua eemüinre nikeroliin sulu'umüin wane miichi.

¹¹Meenakalaka jia nümüin chi nipiajachikai: "Aluwataashi nünüiki chi Ekirajüikai süpüla wasakirüin sünain jaraltıin tü paü nikaainjatkat alu'u tü Pascuakat namaa na nikirajuinkana".¹² Nii'yateerü jümuin wane paü miyo'u saa'ujeesü tia miichikat kalu'usü korolo. Anakaja jikettaajüle tü paükat wapüla —nümakalaka Jesús namüin.

¹³O'una müşhija joo naya sulu'umüin tü pueulokat. Ayatsia tü nüküjakat achiki Jesús namüin. Nekeraajakalaka tü paükat süpüla neküinjatün tü Pascuakat yala sulu'u.

¹⁴Shiasa joo aipa'a keraapa tü paükat natüma, nüntakalaka Jesús namaa na Aluwataaushikana sünainmüin tü ekawaakat.

¹⁵O'ttishi joolu'u Jesús sünain aashajawaa namaa:

—Süchuntatüjülia taa'in shii'iree tekeein jümaa tü Pascuakat süpülapünaa te'rüin tamüllala.¹⁶ Shiimüin sünain nnojoleechin eküin taya tachikua tü wane'ere'eya süntapa nükalia

Maleiwa süpüla aluwatawaa
shikeraajapa tü ashajünakat tachiki
—nümakalaka Jesús namüin.

¹⁷ Naapaakalaka joo Jesús
wane iita kalu'usü wiino sünain
naapüin analu'ut nümüin Maleiwa
saa'u. Nümakalaka namüin na
nikirajüinkana:

—Na. Jüsa jümaala wane'ewa'ire
jukua. ¹⁸ Tamüshii paala jia: Je
joolu'u yaajee yaa, nnojoleechi taya
asüin tüü tachikua wane'ere'eya
tasüin so'uweena wane ka'i cha'aya
nüma'anamüin chi Maleiwakai chaa
eere nuluwataain.

¹⁹ Naapaakalaka wane pan sünain
naapüin analu'ut nümüin Maleiwa
saa'u. Niishaletakalaka shi'ipawalin
shia namüin na nikirajüinkana
sünain nümüin namüin:

—Maa aka taapüin joolu'u
jümüin tü pankat, meechia taya
sünain aapajiraain tekii jaa'u
jiakana. Tü waa'inrakat joolu'u,
süpülatatü jaa'inrüin waneepia
süpüla sotüinjachin jaa'in taya
—nümakalaka Jesús namüin.

²⁰ Akaajaa tü naal'inrakat süka tü
iitakat kalu'ukot wiino. Süchikijee
nekaain, naapaakalaka shia sünain
nümüin namüin:

—Asüushikat tüü, anuu jüsüitpain
joolu'u, müsü aka sukuappa
tü tasha amülainjatkat süpüla
nikeraajüinjatüin chi Maleiwakai
tü pütchi jeket pansaatjüktkalia
nütüma je süpüla sülatinnajatüin
saainjala wayuu süpüshua.

²¹⁻²² Ayatüshi Jesús sünain
aashajawaa namaa:

—Shiimüin sünain to'utinneechin
aa'in maa aka tü ashajünakat
paala tachiki tayakai, chi
Shipayakai Wayuu. Otta chi wayuu
aapüinjachikai tekii, alu'uleekaija'a

ma'i nia, süsaleechika'a
— nümakalaka namüin.

²³ Otta na nikirajüinkana,
nasakirajiraakalaka sünain jaralin
na'akajee chi aapüinjachikai nikii.

²⁴ Je süchikijee, o'ttühii naya
sünain a'ilüijaajirawaa saa'u jaralin
chii miyo'uin na'akajee. ²⁵ Anuu
tü nümakat Jesús soo'opünaa
tia: "Na laülaashiikana naa'u na
gentilekana, naluwataain naya
pejewaa. ²⁶ Otta jukuaippa jiakana,
nnojotsü müinjatüin. Chi wayuu
laülaawekai ja'aka, acheküshi
jüüjüünjachin jümüin jüpüshua.

²⁷ Sa'aka wayuu maa'ulu yaa, čjarai
chi kojutkai atümaa? Aashin niain
chi aikkalaakai süpüla ekawaa,
nnojoishi niain chi e'ikajüikai
eküülü amüinyüü. Alu'ujasa tayakai
ja'aka, müshi aka taya saa'in wane
e'ikajüi ekuüülü, süka jüüjüün
jümüin waneepia.

²⁸ "Süka nnojolin jüyüüläjüin taya
su'unnaa tü müliaa te'rapü'ükät,
²⁹⁻³⁰ taneeküin jia süpüla
tamaainjanain jia cha'aya nümaa
Maleiwa. Je süka te'itaanüin nütüma
chi Tashikai süpüla aluwatawaa,
te'itaweeda jia so'uweena ka'ikat
tia süpüla aluwatawaa naa'u na
wayuu Israelkana, na polooshiikana
piammüin e'irukuu, je ekeena jia
tamaa cha'aya saa'u sa'aniraaipain
jukuaippa tamaa", nümakalaka
Jesús namüin na nikirajüinkana.

Pedro, ounulajeechi nüchiki Jesús

³¹ Aashajaashi joo Jesús nümaa
Pedro:

—Tawala Simón, paapa
tü taküjainjatkat pümüin.
Achuntünüshii jia nütüma
Satanás süpüla nuu'ulaküinjatüin
ja'a'in. ³² Otta paa'u piakai,

achuntüshi taya nümüin Maleiwa süpüla püchecherüinjatüin paa'in sünain tü pünoulakat. Mayaainje püyüüläjüinjachin taya, ayaawajaweechi pia paa'in püchikua. Shiasa piyaawajaapa paa'in, anashi müleka pükaalijüle na puwalayuukana süpüla nanoujainjanain waneepia — nümakalaka Jesú斯 nümüin.

³³Nüsouktakalaka Pedro:

—Senyotkalee, nnojoireeja ma'i tayüüläjüinjachin pia, ja'itaichi ata'unnüin taya sulu'umüin tü kaatsetkat, ja'itaichi to'utüneen aa'in saalijee tanoujain pünain — nümakalaka nümüin.

³⁴—Pedro, tamühi paala pia: So'ule'eya aikat tüü, süpülapünaa ni'yalajüin wane kaliina, aattajiraweechi pia paa'u apünüintua sünain pi'raajüin taya — nümakalaka Jesú斯 nümüin.

³⁵Müshi joo Jesú斯 namüin napüshua na nikirajuinkana:

—Soto jaa'in tü ka'i taluwataaka'inka o'u paala jia, wanaa sümaa nnojoliin jü'lü'iijüin jünneetse oo'ulaka jükapateetse oo'ulaka shii'iratia tü jüsapaatsekat. ¿Eesüsa'aya kasa che'ojaaka jüümüin jukualu'u? —nümakalaka namüin.

—Nnojotsü kasain che'ojaain wamüin —namakalaka nümüin.

³⁶⁻³⁷Asouktüshi Jesú斯:

—Alu'ujasa müinma'a yaa, müleka kanneetsere jia, achecküsü jü'lü'iijüin. Je müleka kama'anale jia kapateerü, anasü müleka jü'lü'iijüle. Müleka che'ojaale jüümüin chajaruuta süpüla eejirawaa, anashii müleka juikküle tü jüshe'inpälajanakat süpüleerua. Soto jaa'in tü ashajünakat paala tachiki: "Kaainjarai nia saa'in namüin na wayuukana", müsü.

Anashii jütüjaale saa'u tü pütcikat sünain sülü'ülaain shikeraajüin ju'upala —nümakalaka Jesú斯 namüin.

³⁸—Senyotkalee, anuu piamasü chajaruuta wama'ana —müshii naya nümüin.

Nümakalaka Jesú斯 namüin:

—Anasü woo'ulaale joolu'u suulia waashajaain süchiki eejirawaa.

Aashajaashi Jesú斯 nümaa chi Nüshikai

³⁹Nu'unakalaka joo Jesú斯 namaa na nikirajuinkana eemüin tü wutaikat "Olivos" münakat eepü'üle noutkajaapü'üin. ⁴⁰Je nantapa chamüin, nümakalaka Jesú斯 namüin:

—Anashii müleka jüchuntüle joolu'u nümüin Maleiwa suulia nuu'ulakajüin jaa'in Satanás — nümakalaka namüin.

⁴¹Nükatalaakalaka joo Jesú斯 noulia na nikirajuinkana mamüin aka tüsa sünain nüsapainkain nia süpüla aashajawaa nümaa Maleiwa:

⁴²"Taata Maleiwa, müleka pücheküle, anasüe puu'ule'erüle toulia tü müliaa te'reetkat joolu'u. Akatsa nnojölüin shiainjatüin paa'inrüin tü tachekat ne'e tamüiwa, shia paa'inrüinjatka tü püchekakat tapüleerua", nümakalaka Jesú斯 nümüin Maleiwa.

⁴³⁻⁴⁴Nüntakalaka joo wane aapiee nüma'anajee Maleiwa süpüla nüchecherüinjatüin naa'in Jesú斯, süka mojuin ma'i naa'in sünain achuntaa nümüin Maleiwa. Keraawataashi Jesú斯, mataasü aka saa'in isha tü nirakat sünain shipittüin mmolu'umüin.

⁴⁵Shiasa süchikijee naashajaain nümaa Maleiwa, nüsha'walaakalaka sünain nürütkaain nanainmüin na nikirajuinkana eere

natunkaja'attaaín nüüpüla saa'ujee
mojuin ma'i naa'in nayakana.

⁴⁶—¿Jamüshii jia jutunkajaka'a
ma'i? Jütamaajaa jumaala. Anashii
müleka jüchuntüle joolu'u nüümüin
Maleiwa suulia nuu'ulakajüin jaa'in
Satanás —nümakalaka namüin.

Ata'ünnüshi Jesús

⁴⁷Wanaa sümaa naashajaain
Jesús namaa na nikirajüinkanairua,
nantapaatakalaka wane wayuuirua
wainma nüchiiruajee Judas
chi napüshikai na polookana
piammüin. Nürütkaakalaka
nünainmüin Jesús sünain
nuusajüin nia. ⁴⁸Nümakalaka Jesús
nüümüin:

—Judas, ¿paapüinra ma'i tekii
süka wane achu'nnaa, tayakai, chi
Shipayakai Wayuu?

⁴⁹Na nümaajanakana Jesús,
nayaawatapa aa'u tü alatajatkat
nüümüin, müşhii joolu'u:

—Senyotkalee, ¿acheküsü
wayuutüin wachajarutse
noo'omüin? —namakalaka nüümüin.

⁵⁰Nuwatakalaka wane chi
nikirajüinkai Jesús noo'omüin
wane nüchepchia chi laülaashikai
napüleerua na sacerdote judíokana.
Nüchoto'oleekalaka tü nüche'e
nikialu'ujeejatkat.

⁵¹—Juu'ulaa jümta suulia tü
jashieekat —nümakalaka Jesús
namüin sünain ni'itaain najapü saa'u
nüche'e chi wayuukai süpüla anain
süchikua.

⁵²Je nünnüiki Jesús namüin
na antakana nünainmüin, na
laülaashiikana na'akajee na
sacerdote judíokana oo'ulaka
na sülaülaashiikana suwaariase
tü a'waajüleekat oo'ulaka na
laülaashiikana naa'u na judíokana:

—¿Ka'ruwaraiyaa taya jaa'inru'u
jüntakalaka tanainmüin sümaa
wunu'u oo'ulaka chajaruuta
jajapulu'u süpüla jüta'ülüinjachin
taya? ⁵³¿Jamüshi nnojoika'a
jüta'ülüin taya paala cha'aya sulu'u
tü a'waajüleekat Maleiwa eere
tekirajapü'üin ju'upala? Antüshii jia
tanainmüin joolu'u siise'eru'upünaa
ai, süka jüüjüüin jia sümün nünnüiki
Satanás chi sülaülashikai piyuushi
—nümakalaka namüin.

Aattajaashi Pedro

⁵⁴Nata'ülakalaka Jesús sünain
no'unirüin nia yalajee nipialu'umüin
chi laülaashikai napüleerua na
sacerdote judíokana. Otta müşhia
Pedro, nünanajakalaka nüchiirua
ka'yatalu'ujee. ⁵⁵Shiasa nantapa
chamüin cha'aya sulu'umüin
nüpaatiase chi laülaashikai,
achuwajaashii siki pasanain sünain
tü paatiakat eere joyojoyolüin
naya sü'ütpa'a. Otta müşhia Pedro,
ojoyolooshi na'aka. ⁵⁶Je wane
nüchepchia chi laülaashikai, shi'rüin
Pedro so'u suwarala tü sikikat.
Shiirakaakalaka ma'i nia.

—Nia'asa chi nümaapü'ükai chi
ata'ünnakai chii —sümakalaka
namüin na wayuukana.

⁵⁷Otta müşhia Pedro,
naattajaakalaka suulia tü wayuukot:
—Nii waa'iraa, nnojoishi te'raajüin
chi pümakai tamüin —nümakalaka
sümün.

⁵⁸Shiasa mapa, niirakaakalaka joo
wane wayuu nüümüin Pedro sünain
nüümüin nüümüin:

—Aashin piayaain wane nütünajut
chi wayuukai ata'ünnakai.

Nüsouktakalaka Pedro nümmüin:

—Nnojo, nnojoishi tayain
—nümakalaka.

⁵⁹Shiasa mapa, maa aka wane oora súchikijee, nümakalaka emetut wane wayuu:

—Shiimün sünain nümaapü'ün chira wayukai, süka Galileaje'ewalin nia wanaa nümaa.

⁶⁰Nüsouktakalaka Pedro:

—¿Kasakai wayuu tia? Nnojoruleeja tatüjaain aa'u tü paashajaakat achiki —nümakalaka.

Shiasa wanaa ma'i súmaa naashajaain Pedro, akootole'erajaashi chi kaliinakai.

⁶¹Otta müshia chi Senyotkai yaa ka'yatalu'u nünain Pedro, nujununtaakalaka sünain niirakaain ma'i nümuin Pedro. Sotokalaka naa'in Pedro tü nümakat Jesús paala nümuin: "So'ule'eya aikat tüü, süpülapünaa ni'yalajüin wane kaliina, apünüintueechi taya punujulajüin achiki sünain pi'raajüin taya". ⁶²Nujuittaakalaka Pedro yalajee yala sünain mojuin ma'i naa'in. Miyo'u ma'i ni'ira sünain a'yalajaa.

Mee'erapalashi Jesús sütüma wayuu

⁶³Je na wayuukana ata'ütkana Jesús, o'ttüshii sünain neme'erainpalain nia je sünain nashe'ejüin nia. ⁶⁴Ne'itaain wane kuluulu nu'upa'apünaa súmaa namüin:

—Müleka chajeejachire pia eejee Maleiwa, püshantaja saa'u jaralin ashe'etüin pia —namakalaka.

⁶⁵E'rüshii ma'i wayumüin sulu'u nanüiki nümuin.

Asakinnayaashi Jesús natüma na laülaayuukana

⁶⁶Shiasa mapa ja'yuupa, outkajaashii napüshua na laülaayuukana. Eeshii na

laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana. O'uninnüshi Jesús nanainmüin süpüla nüsakijünüinjachin natüma.

⁶⁷—¿Shiimünjasa sünain piain Cristoин Nüneekajalakai Maleiwa? Pükaja wamüin —namakalaka na laülaayuukana nümuin.

Nüsouktakalaka Jesús ne'ipajee:

—Müleka "taya'aya" tamüle jümüin, nnojoleerü jünoujain tanüki. ⁶⁸Je müleka jiale asakinnüin tatüma sünain wane kasa, nnojoleena asouktüin jia te'ipajee. ⁶⁹Je joolu'u mapeena, eejeechi taya, chi Shipayakai Wayuu, nümaa Maleiwa Pülashikai sünain joyotüin nikialu'ujee, saa'u kojutüin taya nütüma —nümakalaka Jesús namüin.

⁷⁰Nasakirayaakalaka nia nüchikua:

—¿Pia chi Nüchonkai Maleiwa paajüin? —namakalaka nümuin.

—Aa, shiimün sünain tayain chi jümüchipakai achiki —nümakalaka Jesús namüin.

⁷¹—Waapütipa'asa nüniüki sünain niain chi Nüneekajalakai Maleiwa naajüin, chi Nüchonkai Maleiwa naajüin. Nnojolüitpa che'ojaain wayuu wamüin aküjüinjatkat nüchiki süpüla kasalajanainjatüin tü nümakat watüma —namakalaka joo na laülaayuukana.

Asakinnüshi Jesús nütüma Pilato

23 ¹Nasha'walaakalaka joo na laülaayuukana napüshua süpüla namaainjachin Jesús eemüin Pilato chi Romaje'ewaikai sülaülashikai tü mmakat Judea so'u ka'ikat tia. ²O'ttüshii joo naya sünain aküjaa na'alain nümuin

Pilato sünain kaainjaralin Jesús naajüin. Anuu tü namakat:

—Nikirajuin tü wayuukolüirua süpüla kanainjachin saa'in chi Césarkai je süpüla nnojolüinjatiin saapüin tü neerü nüchuntakat wamüin. Müle'o ma'i tü e'raakat wayumüin nüma'ana. Nia Cristokai naashin, wane aluwataai, süka chajeejachin nia eejee Maleiwa naashin.

³Nüsakinnakalaka Jesús nütüma Pilato:

—¿Pia'aya chi Aluwataashikai saa'u wayuu judío?

Nüsouktakalaka Jesús:

—Shia'aya tia piimakat.

⁴Nüküjakalaka joo Pilato namüin na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka süümüin tü wayuukolüirua eejatkaliirua:

—Nnojotsü tantüin anain wane aainjalaa nünain süpüla süsalainjachin nia tatüma saa'ujee —nümakalaka.

⁵Masütaajusalii joo naya sünain mojuin nanüiki nümüin Jesús:

—O'ttüşhi nia sünain ekirajaa wayuu cha'aya Galilea, je antüichipa yaamüin yaa Jerusalénmüin süpüla sütkaajiraainjatiin tü wayuukolüirua süpüshua yaa sulu'u tü mmakat Judea sütüma tü nikirajakat anain süümüin — namakalaka nümüin Pilato.

Asakinnayaashi Jesús nütüma Herodes

⁶Je Pilato, sütüma tü namakat nümüin, nüsakirüin naya sünain müleka cheje'ewaire Jesús Galileaje. ⁷Mayaashi nütüjaan saa'u sünain Galileaje'ewalin nia, nüjütakalaka nia nünainmüin

Herodes chi sülaülashikai Galilea, süka yalajachin nia Jerusalén wanaa sümaa tia.

⁸Talatüsü ma'i naa'in Herodes nüntinnapa Jesús nünainmüin. Saa'u naapapü'ün nüchiki, ni'reepü'ün ma'i nia. Ni'reein süpüla naa'inrüinjatiin Jesús nu'upala wane kasa nütiijakat apüleerua Maleiwa nümüwa. ⁹Kama'a ma'i Herodes sünain nüsakirayaain Jesús. Otta müşia Jesús, nnojoishi asouktüin. Ko'uu müşi nuulia.

¹⁰Otta na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana, sha'washawatshii nü'ütpa'a Herodes sünain emetuluin nanüiki, "Wayuu kaainjarai nia", sünain namüin nümüin Jesús. ¹¹Püla aa'inchii Herodes oo'ulaka tü nüsurulaatsekalüirua nuulia Jesús. Na'atalakalaka wane ashe'inyüü anası nünain, maa aka saa'in nüshe'in wane aluwataai saa'u mma, süpüla neme'erainpalain nia. Nüjütakalaka nia nüchikua nünainmüin Pilato.

¹²Je paala, mojaawapü'üshi Herodes nümaa Pilato. Anaawaleeshii naya so'u ka'ikat tia.

Oonooshi Pilato sümaa tü wayuukolüirua

¹³Nükotchajaakalaka joolu'u Pilato na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana je na laülaayukana je tü wayuukolüirua ¹⁴sünain nümüin namiuin:

—Aashin jüntirüin chi wayuukai tamüin, sünain nikirajuin tü wayuukolüirua süpüla kanainjachin saa'in César jaajüin. Saal'in tamüin, süchikijee tasakirüin nia ju'upala, nnojotsü tantüin anain tü naainjala jüküjakat achiki tamüin.

¹⁵ Akaajaa Herodes, nüle'ejirtiin chi wayuukai wanainmün nüchikua, süka nnojolin nüntüin sünain wane kaainjalaa nünain. Akaajaa jiakanaya, jütüjaajaa aa'uchi sünain nnojoliin wane aainjalaa süpüla waapünjatüin nikii sünain ouktaa.

¹⁶ Anashi tajütrüle nia süchikijee ta'yaajirüin —nümakalaka Pilato namüin na wayuukana.

¹⁷ (Eesü wane kasa naa'inrapü'iin Pilato su'unna'awai tia mi'iraakat. Nujuitirapü'iin wane püreesashi namüin na judíokana.)

¹⁸⁻¹⁹ Eejachikalaka wane püreesashi kanüliashi Barrabás. Ata'unnüshi nia saalijee nütke'erüin wayuu nümaa chi sülaülashikai mma cha'aya Jerusalén je saalijee o'utaa saa'in wayuu.)

Namakalaka joo na wayuukana süka nekiisa nümuin Pilato:
—Pu'uta naa'lín Jesú. Püjüta nüchiki Barrabás.

²⁰ Naashajaakalaka joo Pilato namaan na wayuukana nüchikua shii'iree nüjütiireein Jesú. ²¹ Otta na wayukanairua, nayouktüin nüjütnüinjachin.

—Püchitira saa'u kuruusa — namakalaka sünain a'waataa.

²² Naashajaakalaka Pilato namaan nüchikua, apünüintuairü süka tü. Nümakalaka namüin:

—¿Jamuishi takacherirüinjachika'ania? ¿Kasa naainjalaka? Nnojotsü tantüin anain wane naainjala süpüla taapünjatüin nikii süpüla ouktaa. Anashi tajütrüle nia süchikijee ta'yaajirüin.

²³ Otta müshi'iya na wayukanairua, masütaajusali sümäa nekiisa:

—Püchitira saa'u kuruusa.

Nountakalaka noonoooin Pilato sümäa tü nachuntakat.

²⁴ —Taa'inreerü tü jüchuntakat tamüin —nümakalaka namüin.

²⁵ Naapünakalaka Jesú süpüla aa'innünjatüin nüka tü kee'ireekat naa'in nayakana. Otta chi wayuukai püreesashikai saa'u nütke'erüin paala wayuu je saa'u nu'utiin saa'in wayuu, chi "anashi nüjütnüle" namakai paala na wayuukana, nujuittinnakalaka chi wayuukai nütuuma Pilato.

Akachennüshi Jesú sünain kuruusa süpüla ouktaa

²⁶ Wanaa sümäa nu'uninnüin Jesú sütüma wane surulaüirua eemüinjachire nükachennüinjachin natüma, antüshi Jerusalénmün wane wayuu Cireneje'ewai kanüliashi Simón. Nüta'innakalaka joo natüma na surulaatkana süpüla nülu'iijainjatüin tü wunu'ukot nüchiirua Jesú, tü akachennüinjachikat anain nia.

²⁷ Je sa'aka tü wayuu wattakat saa'lii o'unakat nüchiirua Jesú, eesü wane jieyuuirua sünain shi'yalajüin emetut ma'i naalii.

²⁸ Nujununtaakalaka Jesú nanainmün na jieyuukana süpüla nümuinjatüin namüin:

—Jia jieyuukana Jerusaléne'ewaliikana, nnojo ji'yalajüin taalin. Ji'yalajaa jaa'u jiakana je saa'u jüchonnii. ²⁹ E'reena jia müliaa so'uweena wane ka'i. Je so'u ka'ikat tia, "Alana'aleekatche anaa sümüin tü machonsatkalüirua", meena jia süka nnojoleerüin shi'rüin o'utinnüin aa'in süchon. ³⁰ Je sünüiki wayuu süpüshua so'uweena tia:

"Anasüje sujuttüle tü uuchikalüirua waa'l'u", meerü süka mülo'ujeerüin ma'i tü müliaakat namüin.

³¹ Shiumün sünain eein tü müliaakat

jüma'ana maa'ulu yaa, mayaanje eein taya ja'aka. Otta súchikijee to'unapa juulia, alana'aleejeena ma'i jia sünain müliaa —nümakalaka Jesús namüin.

³² Je nümaa Jesús, o'uninnüshii pihamashii wayuu kaainjaralii o'utünüinjanakana aa'in wanaa nümaa. ³³ Je nantapa chaa eemüin wane wutai kanüliasü “Ekiyüükat”, nükachennakalaka Jesús oo'ulaka na pihamashii kaainjaralii. E'itaanüshi wane nikalu'ujee oo'ulaka wane nüpe'eru'ujee. ³⁴Nümakalaka Jesús nümuin Maleiwa:

—Taataa, anashi müleka pülatirüle naainjala noulia na aa'inrakana tamüin tüü, süka nnojoliin natüjaain saa'u tü naa'inrakat takaa —nümakalaka.

Je na surulaatkana, nashantanajiraakalaka saa'u tü nüshe'inkat süpüla natüjaainjatüin saa'u jaralin makattünjachin apüla süpüshi tü nüshe'inkat wane'ewai nakua. ³⁵Ananajüsü tü wayuukolüirua naa'u Jesús wanaa sümaa nükachennüin sünain kuruusa. Otta na sülaülakana judío, neme'erainpalashi nia sünain namüin nümuin:

—Müleka piale chi Cristokai anülia, chi Nüneekajalakai Maleiwa, ćjamüshisa nnojoika'a pu'tte'erajiraain pümüüwa maa aka pu'tte'erapü'lüin wayuu paashin? — namakalaka nümuin Jesús.

³⁶Akaajaa tü surulaatküirua, naapüin wane asüüshi jashüü'üsü nümuin sünain neme'erainpalain nia.

³⁷—Müleka piale chi Aluwataashikai saa'u tü judíokolüirua, ćjamüshisa nnojoika'a pu'tte'erajiraain pümüüwa? — namakalaka nümuin.

³⁸Eesü wane ashajuushi kachetüsü iipünaa sünain tü kuruusa kanainkat Jesús. Müsü mayaa: ANII CHI ALUWATAASHIKAI SAA'U WAYUU JUDÍO.

³⁹Niasa wane chi kaainjaraikai kachetüshikai wanaa nümaa Jesús, mojukalaka nünuiki nümuin:

—Pu'tte'erajira pümüüwa, süka piain Cristo in anülia paashin, chi Nüneekajalakai Maleiwa. Oo'ulaka pu'tte'erale'eya waya wanaa pümaa —nümakalaka.

⁴⁰Otta müşhia chi nuwala'atakai chi kaainjaraikai, nüchiaakalaka nia sünain nümuin nümuin:

—Ćjamüshikai pia nnojoikalaka kojutüin püttüma Maleiwa sümaa ouktajanain waya wanaa nümaa chii? ⁴¹Wayakana, maa aka müliain waya yaaya, süsalashii waainjala. Otta niakai, nnojotsü kasain naainjalain —nümakalaka.

⁴²Je nünuiki nümuin Jesús:

—Jesúsuu, motojoyoo taya paa'in pu'ttapa sünain aluwataawaa chamüin.

⁴³Nümakalaka Jesús:

—Shiimüin tü tamakat pümuin: Joolu'u, cheechi pia tamaa cha'aya “paráiso” —nümakalaka Jesús nümuin chi kaainjaraikai.

Ouktüshi Jesús

⁴⁴⁻⁴⁵Shiasa maa aka kale'o, epiyuushijaasü mmapa'akat süpüshua awasaja'leesia maa aka aliika. Je sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa, astüküjaasü pasanainpünaa sünain tü kuluulu so'ulujunakat tü paü shiinalu'usükat. ⁴⁶Nu'waatakalaka emetut Jesús nümuin Maleiwa:

—Taataa, taapüin pümuin chi taa'inkai süpüla paa'inmajüinjachin —nümakalaka.

Je keraapa tü nünükikat, ouktalaan müishi.

⁴⁷ Je chi sülaülashikai surulaat, saa'u ni'rün tü alatakat nümüin Jesús, nu'waajüin Maleiwa:

—Shiimüinyala ma'i nia sünain maainjalaa —nümakalaka.

⁴⁸ Je tü antüsükaliirua sünain e'rajaa naa'u Jesús, o'unüshii naya yalajee sünain mojuin ma'i naa'in saa'ujee tü ne'rakat. ⁴⁹ Otta na wayuukana e'raajakana Jesús oo'ulaka na jieyuukana nümaajanakana Galileajee, makatüshii naya sha'washawalüin ka'yata sünain ananajaa naa'u.

E'itaanüshi Jesús

⁵⁰⁻⁵¹ Je na'aka na laülaashii sulujunakana tü kanüliakat Sanedrín, eeshi wane wayuu kanüliashi José, cheje'ewai Arimatea yaa sulu'u tü mmakat Judea. Wayuu anamia nu'upala Maleiwa sümää na'atapajüin nükalia Maleiwa süpüla aluwatawaa. Nnojotsü wanaawain naa'in José sümää tü aa'innakat nüka Jesús sütümairua tü sülaülakat judío wanaa nümaa. ⁵² O'unamaatüshi José eemüin Pilato süpüla achuntaa e'ikaa müliashii. ⁵³ Nüshakatirakalaka müliashii sünainjee tü kuruusakat. Nüko'olokalaka nia süka wane kuluulu kojutsü kanüliasü "lino". Eejatija'a wane woowira akumajiruushi paala nütüma José sulu'u wane ipa miyo'u. Me'itaajuyülia aamakaa sulu'u. Ni'itaakalaka müliashii sulu'u tü woowirakat.

⁵⁴ Je tü ka'i ouktakat o'u Jesús, shia tü ka'i sü'lakajaakat o'u shiküin tü wayuukolüirua süpüla tü ka'i sheemeraainjatkat o'u. E'itaanüshi

Jesús motsapa ka'ikat. Alüütchonsü süpüla su'ttüin tü eemerawaakat.

⁵⁵ Je na jieyuukana nümaajanakana Jesús chajee Galileajee, o'unüshii nüchiirua José, sünain ne'rün tü woowirakat oo'ulaka chi müliashiikai wanaa sümää e'itaanüin sulu'u.

⁵⁶ Nale'ejakalaka Jerusalénmüin sünain nekeraajüin wane wunu'u jemeta eejuut nüpüla chi müliashiikai. Je so'u tü ka'i eemeraanakat o'u, eemeraashii naya, süka shiaiñ tü nuluwataakat anain Maleiwa paala sümäia.

Oso'iraasü naa'in Jesús

24 ¹ Shiasa ja'yuumüin süchikjee tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, no'unakalaka na jieyuukana eemüin tü woowirakat eejachire ni'itaanüin Jesús. Nalütiijüin tü wunu'u jemetakat eejuut nekeraajakat paala.

² Shiasa nantapa chamüin, nanta anainrü süsünne'eruushin tü ipa shirosekat. ³ Shiasa nekerolapa sulu'umüin tü woowirakat, nnojoikalaka nantüin nünain chi müliashiikai, chi Senyotkai Jesucristo. ⁴ Nnojotsü natüjaain aa'u nekii sütümäa tü ne'rakat.

Eeraa namakalaka wane pihamashii tooloyuu na'ütpa'amüin. Jorojorotsü ma'i tü nashe'inkat. ⁵ Sainkuukalaka ma'i naa'in na jieyuukana sünain nomorolooin napüleerua na wayuukana. Nasouktakalaka na wayuukana namüin:

—¿Kasa jaainjaka jüchajaaka'a wane wayuu kato'uchi sa'aka ouktüsü? ⁶ Nnojoishi nia yaaya. Oso'iraaitpa naa'in nüchikua. Soto jaa'in tü nümakat paala jümuin chaiwa'aya nia jümaa cha'aya

Galilea: ⁷“Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, aapüneechi ekii taya sümüin wayuu kaainjarat süpüla nakachertiñjachin taya süpüla ouktaa. Je nulu'u chi apüniñkai ka'i sükchikjee tia, oso'iraajeerü ta'a'in", tü nümakat paala jümüin. Shiairia nanüiki na wayuukana tüu namüin na jieyuukana.

⁸Shiasa na jieyuukana, sotoloo müstü naa'in tü nümakat Jesús paala namüin.

⁹⁻¹⁰Je nale'ejapa na jieyuukana chajee eejjee tü woowirakat, naküjakalaka sükchiki tü ne'rakat namüin na Aluwataaushikana polooshiikana waneemüin je namüin na nikirajuinkana Jesús napüshua. Eejatü María Magdalena, eejatü Juana, eejatü María tü niikat Jacobo oo'ulaka natünajutüirua namaa. ¹¹Otta naapapa nanüiki na jieyuukana, nnojotsü nanoujain tü naküjakat namüin süka nnojolüin shiimüin saa'in namüin. ¹²Otta müşhia Pedro, nüsha'walaakalaka sünain nuwataain sünainmüin tü woowirakat. Je nüntapa chamüin cha'aya, nejepülaakalaka süpüla niirakaain sulu'upünaa. Ni'rakalaka tü kuluulu oko'ojuñakat aka müliashii yaa jachitüin sümüiwa. Nüle'ejakalaka nüchikua nipialu'umüin sünain müin jalapa'akai naa'in sütüma tü ni'rakat.

Ee'iyataashi Jesús namüin piamashii na nikirajuinkana

¹³Shiasa sükchikjee naküjain na jieyuukana sükchiki tü ne'rakat, ojuittüshii piamashii na nikirajuinkana Jesús chaa eemüin wane pueulo kanüliasü Emaús, maa aka poloo "kilómetro" su'unia yalajee Jerusalénjee. ¹⁴Je

nakuo'u sümäa waraittüin sulu'u wopu, aashajaajiraashii sükchiki tü kasa alatakät nüka Jesús.

¹⁵Je wanaa sümäa yoonatüin naya, nürütkaakalaka Jesús nanaainmüin süpüla waraittüin namaa. ¹⁶Mayaainje waraittüin nia namaa, nnojoishi nayaawatüin. ¹⁷Nüsakirakalaka naya Jesús:

—¿Kasa jaashajiraaka achiki sulu'u wopu? —nümakalaka namüin.

Otta nayakana, nasha'walaakalaka sünain mojuin ma'i naa'in.

¹⁸Nüsouktakalaka chi wane kanüliashikai Cleofas:

—¿Piaja neje chi waneeshikai wayuu sulu'u Jerusalén sünain matüjaain saa'u tü kasachikikat? —nümakalaka nümüin Jesús.

¹⁹—¿Kasa kasachiki alataka? —nümakalaka Jesús namüin.

—Shia tü alatakät nümüin Jesús chi Nazaretje'ewaikai, nüñüükimaajachikai Maleiwa. Pülashi ma'i nia nütüma Maleiwa süpüla naa'inrüinjatüin kasa anasü su'upala wayuu wainma je süpüla nüküjinjatüin tü anasükat namüin. ²⁰Otta na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na walaülayuukana, naapa ekiichi süpüla nu'utinnüinjachin aa'in. Shiimüin sünain we'rüin nia nükachennüin süpüla ouktaa.

²¹Otta wayakana Israelkana anülia, wa'atapajüin sünain niain taashinjanain atüma waya noulia na wayuu Romaje'ewaliikana. Je apüniñrü joo ka'i sükchikjee ouktüin nia. ²²⁻²³Eesüyaaje wane jieyuuirua wa'akajee, o'unüshii naya watt'a maalü eemüin tü woowirakat, nnojoliikalaka nantüin nünain chi müliashiikai. Ainkuusü ma'i waa'in sütüma

nanüiki nale'ejapa wanainmüin. Ne'rüin naashin wane aapieeirua nüma'anajeejatü Maleiwa, na aküjakana namüin nüchiki Jesús sünain katün no'u.²⁴ Je süchikijetia, o'unüshii wane watünajutüirua eemüin tü woowirakat. Ayatsia ne'rüin maa aka naküjain na jieyuukana wamüin. Ja'itakaja nayakana, nnojoishi nantüin anain—namakalaka nümuin.

²⁵⁻²⁶ Nüsouktakalaka Jesús:

—Maa'inkanache aa'in jia, nnojoliikalaka jünoujain tü naküjapü'ükät paala na nünükimaajanakana Maleiwa sünain mülieechin Cristo, chi Nüneekajalakai Maleiwa, süpülapünaa nu'unüin nüma'anamüin Maleiwa sümaa kojutünjachin nia nütüma—nümakalaka Jesús namüin.

²⁷ Nüküjakalaka namüin tü ashajünakat nüchiki sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa, o'ttüin sünainjee tü ashajuushikat nütüma Moisés je sulu'upünaa tü ashajuushikat natüma na nünükimaajanakana Maleiwa.

²⁸ Je nalü'ütpa sünainmüin tü pueulokat ee'ewaliire naya, nnojoishiyaaje ajuntaweein Jesús namaa.²⁹ Neme'ejakalaka naa'in süpüla makatünjachin nia namaa:

—Anakaja müleka we'iyoule pia süka motsoirüin ka'ikat—namakalaka nümuin.

Je süka nounejaa nia nepialu'umüin, nujuntaakalaka Jesús sulu'umüin tü pueulokat namaa.

³⁰ Je sünain joyotüin nia namaa sünain ekawaa, naapaakalaka wane pan sünain naapüin analu'ut nümuin

Maleiwa saa'u. Nüshaletakalaka shia shi'ipawai namüin na nikirajüinkana.

³¹ Nayaawatalaa namakalaka nia. Shiasa wanaa sümaa niyaawatünüin Jesús natüma, motu'ulaa müshi noulia.³² Naashajaajiraakalaka na nikirajün pihamashiikana:

—Keenairije talatashaanain ma'i waa'in wanaa sümaa naashajaain wamaa sulu'u tü wopukot sünain nikirajün waya sünain tü pütchi nüchikimaajatkat Maleiwa—namakalaka.

³³ O'una müshi'iya naya nachikua Jerusalénmüin. Eekalaka napüla na polooshiikana waneemüin Aluwataushikana sünain juktataa namaa waneeirua na nikirajüinkana Jesús.³⁴ Süümünakalaka namüin natüma na polooshiikana waneemüin:

—Shiimal'nya sünain nüso'iraain aa'in chi Senyotkai, je ee'iyataaichipa nümuin Simón—müshii namüin.

³⁵ Otta na nikirajüinkana pihamashiikana, naküjakalaka joolu'u nüchiki Jesús sünain wanaain namaa sulu'u wopu: “Müshi aka wane eekai mochoojüin wo'u. Shiasa wanaa sümaa wekaain nümaa, wayaawatalaa müshi”, namakalaka namüin.

Ee'iyataashi Jesús na'akamüin na nikirajüinkana

³⁶ Shiasa nnojoliuiwa'aya kettaain nanüiki, ee'iyata'alaa müshi Jesús yaa pasanain nanain.

—Kasataalejese anain jia—nümakalaka namüin.

³⁷ Shiyo'ujaakalaka ma'i naa'in nayakana. Epeinjaayaashi naashin.

³⁸ Nümakalaka Jesús namüin:

—¿Jamüshii jia jiyo'ujaaka'a aa'in? ¿Jamüshii jia wainmaka'a

saashajaala jaa'in? ³⁹ Jiirakaa tamüin, müsia sümüin tajapü je too'ui. Ke'irukushi taya. Keimseshi taya. Jipetta taya jütüjaaiwa taa'u sünain shiimüin sünain tayain. Nnojoishi epeinjaashin taya —nümakalaka namüin.

⁴⁰ Je süchikjee naashajaain Jesú, nii'iyatüin najapü, nii'iyatüin nuu'ui namüin. ⁴¹ Patatshii ma'i naya sümää talatüin naa'in süntüma tü ne'rakat. Isasü nachiki nanoujain sünain nüso'iraain aa'in. Müshi joo Jesú namüin:

—¿Eesú eküülü jüma'ana?

⁴² Saapünakalaka wane jime asijuushi nümüin. ⁴³ Naapaakalaka shia sünain niküin no'upala.

⁴⁴ Ayatshi Jesú sünain aashajawaa namaan:

—Ekettaajüitpa joo tü ashajünakat tachiki paala süntüma Moisés je natüma na nünükimaajanakan Maleiwa je sulu'u tü jayechikalürua ashajünakat süntüma David. Tü ji'rakat, shia tü taküpü'ükät achiki jümiin jümaaiwa'aya taya —nümakalaka namüin.

⁴⁵ Süpüla nükaalijüinjatüin na nikirajüinkana sünain ayaawataa saa'u tü ashajünakat paala sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa, ⁴⁶ nümakalaka Jesú namüin:

—Taya'aya chi ashajünakai achiki paala sünain müin yaa: "Müliajnachi Cristo, chi Nüeekajalakai Maleiwa. O'utinneechi aa'in. Oso'iraajeerü naa'in so'u apünüin ka'i süchikjee

ouktaa. ⁴⁷ Je aküjüneerü nüchiki sümüin wayuu süpüshua shii'iree shiyaawajaainjatüin suulia saainjala süpüla sülatinnünjatüin tü saainjalakat suulia süntüma Maleiwa. Je o'tteerü tü aküjaakat nüchiki sulu'ujee Jerusalén". Shia'aya ashajuushikat tüü. ⁴⁸ Je joolu'u jiakana tekirajüinkana, jüküjeerü sümüin wayuu süpüshuale'eya tü ji'rapi'ükät. ⁴⁹ Süpüla takaalijüinjanain jia sünain tüü, taluwataajeechi maalü chi Naa'inkai Maleiwa jümiin. Nia chi nümakai achiki chi Tashikai sünain pansaain nüntüki sünain naapüinjachin nia jümiin. Anashi müleka ja'atapajüle nia ya'aya Jerusalén. Mülo'ujeerü pülaa jaa'u süntüma nüntapa jünainmüin —nümakalaka Jesú namüin.

Ayalennüshi Jesú nüma'anamüin Maleiwa

⁵⁰ Eenajaanüshii joo naya süntüma Jesú yalajee Jerusalénjee chamüin süütüpa'amüin Betania. Je nantapaapa chamüin, achuntüshi nia na'anasia Maleiwa naa'u na nikirajüinkana. ⁵¹ Wanaa sümää nüchuntüin nümüin Maleiwa, ayalennüshi na'akajee nüma'anamüin Maleiwa. ⁵² Otta na wayuukana, na'waajashaatain nia kama'alu'u. Yalejee yala, nale'ejakalaka nachikua Jerusalénmüin sünain mülo'uin ma'i talataa sulu'u naa'in. ⁵³ Je süchikjee tia, ayatshi'iya naya outkajaain waneepia sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa sünain na'waajüin nia.